

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡ. ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΡΦΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΞΑΝΘΗΣ

Χατζή Χουσεΐν Αμέτ Ρεϊχάν

ΑΜ:16528

Μεσολόγγι 2022

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡ. ΠΠΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΞΑΝΘΗΣ

Χατζή Χουσεΐν Αμέτ Ρεϊχάν

ΑΜ:16528

Επιβλέπων καθηγητής
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΤΟΒΑΣ

Μεσολόγγι 2022

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της πτυχιακής εργασίας είναι Διερεύνηση δυνατοτήτων ανάπτυξης μορφών τουρισμού στο νομό Ξάνθης και αποτελείται από 6 κεφάλαια:

Στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρονται οι γενικές πληροφορίες για τον τουρισμό καθώς οι διακρίσεις και οι επιπτώσεις του.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται η τουριστική ανάπτυξη της Ελλάδας και ο αντίκτυπος του COVID-19 στον Ελληνικό τουρισμό.

Το τρίτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στα πρότυπα της τουριστικής ανάπτυξης τα οποία συμβάλλουν σε ένα καλύτερο μέλλον και προσφέρουν ποιότητα και αξιοπιστία.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο νομός Ξάνθης και τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται ο τουρισμός της Ξάνθης και παρουσιάζονται μελέτες για την ανάπτυξη του τουρισμού του νομού Ξάνθης.

Στο τελευταίο κεφάλαιο γίνεται η Στρατηγική ανάλυση και αναφέρονται τα τελικά συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	iv
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.....	viii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	x
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	xi
1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ.....	1
1.1 Τουρισμός στην Ελλάδα.....	1
1.2 Η τουριστική ταυτότητα της Ελλάδας.....	3
1.3 Ορισμός του Τουρισμού.....	4
1.3.1 Διακρίσεις μορφών τουρισμού.....	5
1.4 Επιπτώσεις του τουρισμού	6
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	11
2.1 Ιστορία του ελληνικού τουρισμού.....	11
2.2 Η τουριστική ανάπτυξη της Ελλάδας.....	14
2.2.1 Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα	14
2.2.2 Η επίδραση του COVID-19 στον ελληνικό τουρισμό.....	16
3 ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	19
3.1 Τα πρότυπα της τουριστικής ανάπτυξης	19
3.1.1 Πρότυπο οργανωμένου μαζικού τουρισμού.....	19
3.1.2 Πρότυπο αστικού τουρισμού και τουρισμού υπαίθρου.....	20
3.1.3 Πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης σε θύλακες	20
3.1.4 Πρότυπο παραθεριστικού τουρισμού	20

3.1.5	Πρότυπο ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού.....	20
4	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	22
4.1	Ο νομός Ξάνθης.....	22
4.2	Πολιτιστικές εκδηλώσεις.....	24
4.2.1	Τα επιστημονικά συνέδρια της Θράκης	24
4.2.2	Γιορτές Παλιάς Πόλης	25
4.2.3	Καρναβάλι της Ξάνθης.....	25
4.2.4	Χατζιδάκειο Φεστιβάλ.....	26
4.2.5	Γιορτές Νέστου.....	26
4.2.6	Το παζάρι της Ξάνθης	26
4.2.7	Γιορτές Νεολαίας.....	27
4.3	Αξιοθέατα-Τουριστικοί Πόροι	27
4.3.1	Λαογραφικό Μουσείο	27
4.3.2	Δημοτική πινακοθήκη Ξάνθης	28
4.3.3	Παλιά Πόλη	28
4.3.4	Εκκλησίες και Μοναστήρια	28
4.3.5	Τα υπόλοιπα αξιοθέατα	28
4.4	Οι ενδιαφέρουσες τοποθεσίες.....	29
4.4.1	Άβδηρα	29
4.4.2	Τα χωριά της περιοχής Εχίνου	30
4.4.3	Η περιοχή της Σταυρούπολης.....	30
4.5	Οι τουριστικές δραστηριότητες περιπέτειας	31
4.5.1	Καταβάσεις ποταμών	31
4.5.2	Η επίσκεψη σε ορεινούς οικισμούς.....	31
4.5.3	Περιηγήσεις και Διαδρομές.....	32
5	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ Ν. ΞΑΝΘΗΣ.....	32

5.1	Η τουριστική κίνηση	32
5.2	Οι μορφές τουρισμού	32
5.3	Τουριστική προσφορά του δήμου Ξάνθης	33
5.3.1	Η θέση της Ξάνθης από την γεωγραφική άποψη	33
5.3.2	Δημογραφικά στοιχεία της Ξάνθης	34
5.3.3	Οικονομία και Απασχόληση.....	35
5.3.4	Υποδομές της Ξάνθης.....	38
5.3.5	Τουριστικοί πόροι της Ξάνθης	41
5.4	Τουριστική ζήτηση του δήμου Ξάνθης	45
5.4.1	Δυναμικότητα κλινών και πληρότητα της Ξάνθης.....	45
5.4.2	Αφίξεις και διανυκτερεύσεις τουριστών	47
5.4.3	Εποχικότητα ζήτησης	51
5.4.4	Η Μέση Διάρκεια Παραμονής	52
5.4.5	Οι Κύριες Χώρες Προέλευσης Αλλοδαπών Τουριστών	54
5.4.6	Η Μέση Διάρκεια Παραμονής Αλλοδαπών Τουριστών.....	56
5.5	Μελέτη των ενεργειών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο για την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο Ξάνθης.....	57
5.5.1	Μελέτες και έρευνες κεντρικών τουριστικών φορέων.....	57
5.5.2	Ενέργειες Τοπικών Φορέων και Οργανισμών.....	61
6	SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ.....	73
6.1	Εσωτερική Ανάλυση	73
6.2	Εξωτερική Ανάλυση.....	74
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	76
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	77

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1 Ακρόπολη Αθηνών.....	1
Εικόνα 2 Νομός Ξάνθης.....	22
Εικόνα 3 Γιορτές Παλιάς Πόλης	25
Εικόνα 4 Χατζιδάκειο Φεστιβάλ- Κεντρική Πλατεία Ξάνθης	26
Εικόνα 5 Το παζάρι της Ξάνθης.....	26
Εικόνα 6 Παλιά πόλη Ξάνθης	28
Εικόνα 7 Χάρτης δήμου Ξάνθης	34
Εικόνα 8 Μητροπολιτικοί δήμοι Π.Α.Μ.Θ. 2001-2011	34
Εικόνα 9 Καλλιέργεια- οπωροφόρων- θερμοκηπιακές.....	36
Εικόνα 10 Βιομηχανική περιοχή του δήμου Ξάνθης- Βιομηχανία ΣΕΚΑΠ.....	36
Εικόνα 11 Σκεπαστή Δημοτική Αγορά- Παζάρι της Ξάνθης.....	37
Εικόνα 12 Κλειστό δημοτικό αθλητικό Κέντρο "Φίλιπος Αμοιρίδης" - Κλειστό δημοτικό γήπεδο "Αλέξανδρος Μπαλτατζής"	40
Εικόνα 13 Φυσικά τοπία στην ορεινή περιοχή του Δήμου Ξάνθης	43

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Αφίξεις 2017-19.....	14
Πίνακας 2 Διαφυκτερεύσεις 2017-19	14
Πίνακας 3 Έσοδα 2017-19	15
Πίνακας 4 ΜΚΔ 2017-19	15
Πίνακας 5 ΜΔΔ 2017-19.....	16
Πίνακας 6 ΜΔΠ 2017-19	16
Πίνακας 7 ΑΠΑ του Τριτογενούς Τομέα στην ΠΑΜΘ	38

Πίνακας 8 Δυναμικότητα Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων.....	45
Πίνακας 9 Ξενοδοχεία και αριθμός κλινών Δήμου Ξάνθης.....	46
Πίνακας 10 Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων (ΠΑΜΘ)	46
Πίνακας 11 Αφίξεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην ΠΕ Ξάνθης.....	47
Πίνακας 12 Επισκέψεις στην ΠΑΜΘ	49
Πίνακας 13 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα.	50
Πίνακας 14 Οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλλ. στην Ξάνθη.....	51
Πίνακας 15 Μέση διάρκεια παραμονής τουριστών.	53
Πίνακας 16 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης	57
Πίνακας 17 Οι δράσεις και πράξεις της ΟΧΕ Τουρισμού – Πολιτισμού για την περιοχή του Δήμου Ξάνθης	64
Πίνακας 18 Ειδική Εκτίμηση SWOT	68
Πίνακας 19 Επιχειρησιακό Σχέδιο (Δήμου Ξάνθης).....	70

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1 Αφίξεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα (Α.Μ.Θ).....	47
Σχήμα 2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα (ΠΕ Ξάνθης).....	48
Σχήμα 3 Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων	49
Σχήμα 4 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα	50
Σχήμα 5 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην ΠΕ Ξάνθης	51
Σχήμα 6 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στο Αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης.....	52
Σχήμα 7 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στο Αεροδρόμιο της Καβάλας.	52
Σχήμα 8 Μέση διάρκεια παραμονής ημεδαπών και αλλοδαπών (ΠΕ Ξάνθης)	54

Σχήμα 9 Αφίξεις σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ (ΠΑΜΘ).....	54
Σχήμα 10 Αφίξεις σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ τουριστών (ΠΑΜΘ).....	55
Σχήμα 11 Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων τουριστών σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ (ΠΕ Ξάνθης)	56
Σχήμα 12 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης	57

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Ο.Τ:	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
ΥΠΕΘΟ:	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
ΑΕΠ:	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΤτΕ:	Τράπεζα της Ελλάδος
ΜΚΔ:	Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη
ΜΔΔ:	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση
ΣΕΤΕ:	Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
ΕΛΣΤΑΤ:	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΙΝΣΕΤΕ:	Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων
Ο.Χ.Ε	Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουρισμός παρουσιάζει ραγδαία ανάπτυξη τις τελευταίες δεκαετίες και θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους και ταχύτερα αναπτυσσόμενους οικονομικούς κλάδους στην Ελλάδα. Για χιλιάδες χρόνια, η Ελλάδα είναι γνωστή για την ιστορία, την τέχνη και τη λογοτεχνία, την εκπαίδευση και τον αθλητισμό. Το νέο είναι η κλίμακα του σύγχρονου μαζικού τουρισμού, η φύση και το είδος των τουριστικών υπηρεσιών, η οργάνωση και λειτουργία των παρόχων τουριστικών υπηρεσιών και η έμφαση που δίνεται στον τουρισμό από τα κράτη ή τις εθνικές ενώσεις και τον ιδιωτικό τομέα. επιχειρηματίας.

Ο τουρισμός μπορεί να αποτελέσει αναπτυξιακό μοχλό για πολλές περιοχές, κυρίως αναπτυσσόμενες χώρες. Αυτό οφείλεται στην ιδιαιτερότητα του τουρισμού, η δραστηριότητα του οποίου αναπτύσσεται κυρίως σε περιφερειακό επίπεδο, και στο γεγονός ότι πρέπει να ενεργοποιεί τη δυναμική της αναπτυξιακής διαδικασίας ώστε να έχει θετικό οικονομικό αντίκτυπο στην παραγωγική βάση της περιφερειακής οικονομίας. . Όπως έχει αποδειχτεί, η τουριστική ανάπτυξη είναι ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία για τις περιφέρειες και τις χώρες να προσπαθήσουν να θέσουν προτεραιότητες για τη μελλοντική τους ανάπτυξη. Αυτές οι προτεραιότητες περιλαμβάνουν οικονομικά οφέλη, όπως η δημιουργία και η διανομή εισοδήματος με κοινωνικό αντίκτυπο, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η βελτίωση της ποιότητας ζωής. Πέρα από τις θετικές του επιπτώσεις, ο τουρισμός έχει και αρνητικά αποτελέσματα σε τοπικό επίπεδο. Μια σειρά από μελέτες τα τελευταία χρόνια έχουν επικεντρωθεί στην αντίληψη των κατοίκων υποδοχής της τουριστικής ανάπτυξης στην κοινότητά τους, διότι αυτοί είναι εκείνοι που επηρεάζονται περισσότερο από την ανάπτυξη του τουρισμού.

Καθώς, το κομμάτι των επιπτώσεων της τουριστικής ανάπτυξης στους τόπους υποδοχής κρίνεται αρκετά ενδιαφέρον και στην παρούσα εργασία εστιάζουμε το ενδιαφέρον μας στην Διερεύνηση δυνατοτήτων ανάπτυξης μορφών τουρισμού του νομού Ξάνθης. Προκειμένου να καλύψουμε πλήρως το θέμα της εργασίας χωρίσαμε την πτυχιακή εργασία σε έξι κεφάλαια.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πρώτο κεφάλαιο εξετάζουμε σε θεωρητικό επίπεδο την έννοια του τουρισμού, της τουριστικής ανάπτυξης, τις διακρίσεις και τις επιπτώσεις.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται η τουριστική ανάπτυξη της Ελλάδας και ο αντίκτυπος του COVID-19 στον Ελληνικό τουρισμό.

Το τρίτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στα πρότυπα της τουριστικής ανάπτυξης.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο νομός Ξάνθης και τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Στο πέμπτο κεφάλαιο υπάρχουν μελέτες για την ανάπτυξη του τουρισμού του νομού Ξάνθης.

Στο τελευταίο κεφάλαιο γίνεται η SWOT ανάλυση και αναφέρονται τα τελικά συμπεράσματα.

1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

1.1 Τουρισμός στην Ελλάδα

Ο τουρισμός αποτελεί ένα σύνθετο οικονομικό προϊόν και προσφέρει μια ιδιαίτερη επικοινωνιακή προσέγγιση. Ως τουρισμός ορίζεται η ανθρώπινη δραστηριότητα στην οποία το άτομα μετακινείται για κάποιο χρονικό διάστημα σε διαφορετικούς τόπους από αυτόν που κατοικεί και για να ικανοποιήσει τις ανάγκες ή τις επιθυμίες του όπως αναψυχή ή για μόρφωση ή για κάποιο θέμα υγείας.

Εικόνα 1 Ακρόπολη Αθηνών

Πηγή: Google

Ο τουρισμός είναι ένα από τα πιο δημοφιλή κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα που έχουν μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Στις μέρες μας ο τουρισμός αποτελεί μια από τις μεγάλες οικονομικές δραστηριότητες στην χώρα μας και παγκοσμίως. Όπως καταλαβαίνουμε ο τουρισμός κάθε στιγμή αλλάζει και αναπτύσσεται διότι φέρνει διαφοροποίηση ανάλογα με τις εξελίξεις και τα πρότυπα για την οικονομία και για την κοινωνία και χάρη σε αυτά εφαρμόζεται και αναπτύσσεται.

Όσο μιλάμε για την αναπτυξιακή εξέλιξη του τουρισμού αξίζει να σημειωθούν τρεις παράγοντες οι οποίοι έχουν ανεβάσει την αξία του τουρισμού μέσα σε 50 χρόνια σε αισθητή βελτίωση. Ο πρώτος παράγοντος είναι η αύξηση του εισοδήματος και ο ελεύθερος χρόνος που έχουν τα άτομα. Ο δεύτερος και ο πιο σημαντικός παράγοντος είναι η τεχνολογική εξέλιξη και ο τρίτος είναι βελτίωση δρομολογίων και ο χαμηλός κόστος εισιτηρίων για τα πλοία και για τα αεροπλάνα.

Πέρα από την αναπτυξιακή εξέλιξη του τουρισμού στη συνέχεια δίνεται γεωγραφικές πληροφορίες της Ελλάδας. Η Ελλάδα είναι χώρα στη Νότια Ευρώπη πιο συγκεκριμένα στη πιο νότια Βαλκανική χερσόνησο. Η χώρα βρέχεται από το Αιγαίο και το Ιόνιο και το Λιβυκό. Η Ελλάδα είναι από τους πιο δημοφιλείς παγκοσμίους τουριστικούς προορισμούς επειδή έχει πολλά νησιά που επισκέπτονται και οι άνθρωποι της χώρας αλλά και πάρα πολλοί και του εξωτερικού. Κάποια από τα διάσημα νησιά της είναι η Μύκονος, η Κρήτη, η Ρόδος , η

Σαντορίνη και άλλα. Το 2018 επισκέφτηκαν 33 εκατ. άνθρωποι, ο αριθμός είναι αρκετός μεγάλος αν το συγκρίνουμε με το πληθυσμό της χώρας. Το έδαφος της Ελλάδας είναι ορεινό ή ημιορεινό και για το λόγο αυτό είναι από τις πιο ορεινές χώρες της Ευρώπης.

Όπως είναι γνωστό η Ελλάδα είναι δημοφιλή για τους καλοκαιρινούς διακοπές. Για αυτό το λόγο την βασικότερη πηγή εσόδων σχηματίζει ο τουρισμός της Ελλάδας παρόλο την οικονομική κρίση που αντιμετωπίζουμε. Επίσης η Ελλάδα είναι καλύτερη επιλογή διακοπών για φυσικό πλούτο και είναι καταλληλότερη χώρα για μικρές ή μεγάλες αποδράσεις στα νησιά ή στα βουνά της. Η Ελλάδα λόγω της πλούσιας ιστορίας της, είναι μια από τις χώρες που διαθέτουν πλούσια πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομία. Τα μουσεία που διαθέτει η Ελλάδα είναι παρά πολλά για παράδειγμα το μουσείο της Ακρόπολης και ένα άλλο παράδειγμα είναι το σπουδαιότερο μουσείο της χώρας το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και άλλα. Υπάρχουν και πάρα πολλοί αρχαιολογικοί χώροι οι οποίοι δίνουν την δυνατότητα στους ξένους να γνωρίσουν την ιστορία και το πολιτισμό της χώρας με το καλύτερο τρόπο.

Επίσης η Ελλάδα έγινε γνωστή και για την μεσογειακή διατροφή. Η Ελληνική Μεσογειακή διατροφή είναι πλήρης σε θρεπτικά συστατικά και καλύπτει τη διατροφική ανάγκη των ανθρώπων σε κάθε ηλικία. Επομένως ένας τουρίστας με την επίσκεψη του στην Ελλάδα, αν θέλει σε μια ταβέρνα ή σε ένα ακριβό εστιατόριο μπορεί να γευτεί υγιή φαγητά και ποτά, από εκείνα τα γνωστά φαγητά που έχουν την κατάλληλη ποιότητα. Για παράδειγμα φρέσκα θαλάσσινα, ελαιόλαδο, τυριά και ελιές άλλα.

Ακόμα αν επιθυμήσει ένας τουρίστας μπορεί να γνωρίσει και τον τρόπο ζωής, ήθη και έθιμα που έχουν οι κάτοικοι της Ελλάδας. Να λάβουν μέρος σε προγράμματα και δραστηριότητες που γίνονται στην Ελλάδα και να μελετήσουν καινούργιες δραστηριότητες.

Στην Ελλάδα ένας τουρίστας πρέπει οπωσδήποτε να απολαύσει τον βασικότερο προϊόν της χώρας, το προϊόν που λέγεται «Ήλιος και Θάλασσα». Όπως γνωρίζουν περισσότεροι αυτό το προϊόν είναι η πηγή εσόδων της χώρας. Εφόσον η χώρα περιέχει άπειρα πανέμορφα νησιά ωραίες καθαρές θήλασες, καλό κλίμα και ξενοδοχεία σε εξαιρετικά καλή κατάσταση. Η Ελλάδα πλέον ξεκίνησε να αλλάζει τα παραδοσιακά προϊόντα του ήλιου και θάλασσας ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα :

- Να βελτιωθεί η ποιότητα των ξενοδοχείων, όπως επίσης και να δημιουργηθούν πολυτελή θέρετρα για τους πλούσιους τουρίστες που θέλουν να ταξιδέψουν με ιδιαίτερα μεγάλη οικονομική ικανότητα στην Ελλάδα.

- Να διαμορφωθούν ως προς το βέλτιστο οι υποδομές μεταφοράς με την συμβολή της ανάπτυξης των περιφερειακών αεροδρομίων ή λιμένων αλλά οδικού δικτύου.
- Να τεθούν σε εφαρμογή και να διαφημιστούν καινοτόμα τουριστικά προϊόντα που θα εστιάσουν σε συγκριμένα θέματα άλλα ειδικότερα στην τοπική κουλτούρα και τους φυσικούς πόρους της Ελλάδας.

Για να μπορέσει να προσελκύσει τουρίστες η Ελλάδα και να γίνει πιο δημοφιλή πρέπει να εφαρμοστούν τα παρακάτω μέτρα πρώτα στο εσωτερικό της Ελλάδας· μερικά από αυτά είναι τα εξής:

- Να γίνουν ταξίδια γνωριμίας μεταξύ δημοσιογράφων ή συντακτών από ξένες χώρες οι οποίοι φιλοξενούνται για συγκεκριμένο στόχο και ειδικά όσον αφορά τη δημιουργία άρθρων και εικόνων που θα απεικονίζουν και θα περιγράφουν την Ελλάδα.
- Να φιλοξενηθούν τηλεοπτικά και κινηματογραφικά συνεργεία που θα εστιάζουν στο να πραγματοποιούν γύρισμα ταινίας ή ντοκιμαντέρ στην Ελλάδα με αποτέλεσμα να προβληθεί η χώρα.
- Να παρέχονται δώρα με τη μορφή φιλοφρονήματος σε άτομα που αποτελούν επισήμους καλεσμένους της χώρας και προέρχονται από το εξωτερικό.
- Να παρέχονται ειδικές άδειες που θα παρέχουν ελεύθερη είσοδο στους φιλοξενούμενους σε σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος όπως αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία.
- Να πραγματοποιηθούν συνεντεύξεις τύπου άλλα και να δοθούν δελτία τύπου που θα περιγράφουν τα τουριστικά δρώμενα στην Ελλάδα αλλά και γενικότερα στον κόσμο.

Ως αποτέλεσμα παρά την οικονομική κρίση που αντιμετωπίζουμε, η Ελλάδα βρίσκεται σε αρκετά υψηλό επίπεδο στην αγορά εργασίας τα τελευταία χρόνια με τα έσοδα που φέρνει με τις αφίξεις των τουριστών στην χώρα. Τα βήματα που έχω αναφέρει παραπάνω, θα πραγματοποιηθούν μέσω της συνεισφοράς της ελληνικής κυβέρνησης αλλά και των τουριστικών επιχειρήσεων με την βελτίωση συνεχώς των τουριστικών τους προϊόντος.

1.2 Η τουριστική ταυτότητα της Ελλάδας

Πριν πολλά χρόνια το Υπουργείο Τουριστικής ανάπτυξης, για να βελτιώσει τον τουρισμό έδωσε μια νέα διεθνή ταυτότητα για την Ελλάδα. Η καινούργια στρατηγική είχε στόχο να

προσελκύσει πιο πολλές τουρίστες. Για να γίνει αυτό χρειάστηκε να εκφέρει διαφορές καινούργιες τουριστικές δραστηριότητες και να δώσει βάσει σε στρατηγικούς άξονες όπως:

1. Ήλιος και θάλασσα.
2. Ο θαλάσσιος τουρισμός.
3. Πολιτιστικός τουρισμός.
4. Περιηγητικός τουρισμός.
5. Ο τουρισμός που σχετίζεται με τη φύση όπως είναι ο οικοτουρισμός.
6. Ο τουρισμός υγείας.
7. Ο Επαγγελματικός τουρισμός.
8. Ο τουρισμός πολυτέλειας.
9. Ο τουρισμός πόλεων.

1.3 Ορισμός του Τουρισμού

Από το 19^ο αιώνα έως και τη σημερινή εποχή, οι ειδικοί επιστήμονες και διεθνή οργανισμοί προσπάθησαν να δώσουν τον ορισμό του τουρισμού.

Οι Hunziker και Graf είπαν πως *«τουρισμός είναι το σύνολο των σχέσεων και γεγονότων που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια μετακίνησης και παραμονής των ατόμων εκτός του τόπου της μόνιμης κατοικίας τους»*.

Ο Jean Medecin ορίζει τον ορισμό ως *«Μια δραστηριότητα ευκαιρίας, δηλαδή όταν κάποιος ταξιδεύει μακριά από τον τόπο μόνιμης κατοικίας του για διασκέδαση ή ανάπαυση»*.

Ο Jacques Gower ορίζει τον τουρισμό ως *«τον τρόπο του να ταξιδεύεις, κατά άτομα, την περίεργα του πνεύματος, μαζί με τον πόθο να ταιριάζει κάποιος στα ήθη και έθιμα»*. Διεθνής Ακαδημία Τουρισμού ορίζει τον τουρισμό ως *«το σύνολο των ανθρωπίνων μετακινήσεων και οι δραστηριότητες που προκύπτουν από αυτές»*. δηλαδή η μετακίνηση του ανθρώπου να περιέχει την έννοια του τουρισμού

Ο Ν. Αιγινίτης έχει πει πως *«ο Τουρισμός είναι όταν κάποιος μετακινείται από χώρα σε χώρα ή από πόλη σε πόλη για περιορισμένο χρόνο και όχι μόνιμου διανομής για παράδειγμα για αναψυχή»*.

Ο Στ. Κλαγιωτης, αναφέρει πως *ο τουρισμός είναι η πρόσκαιρη μετάβαση ατόμων σε ομάδες ή μεμονωμένα,, για ικανοποίηση ψυχικής επιθυμίας ή πνευματικής περιεργείας γενικά, και που προκαλεί τη δημιουργία οικονομικών δραστηριοτήτων. Σε αυτό τον ορισμό έχουμε στοιχειά*

από τον προηγούμενο τουρισμό και νέα όπως εκπλήρωση της ψυχικής επιθυμίας και η δημιουργία πλέον δραστηριοτήτων όπως οικονομικών.

Όπως αναφέρουν και οι ορισμοί παραπάνω, ο τουρισμός είναι η συμμετοχή των τουριστών, τα άτομα που ταξιδεύουν σε διαφορετικό τόπο από εκείνο που ζουν για αναψυχή, περιέργεια, ευχαρίστηση, μόνο εκτός από το κάποιο κερδοσκοπικό στόχο.

1.3.1 Διακρίσεις μορφών τουρισμού

Ο τουρισμός διακρίνεται στις εξής μορφές:

1. Από γεωγραφική και διοικητική οπτική:

- Εσωτερικός τουρισμός: το ταξίδι των τουριστών μέσα στα σύνορα της χώρας τους.
- Εξωτερικός τουρισμός: το ταξίδι των τουριστών έξω από τα σύνορα της χώρας τους.

2. Από την οπτική του τουριστικού πλήθους:

- Ατομικός τουρισμός: Ο ατομικός τουρισμός είναι όταν ένας τουρίστας οργανώνει και πραγματοποιεί το ταξίδι του μόνος του. Ταιριάζει στα άτομα που απολαμβάνουν το ταξίδι τους με το δικό τους τρόπο και χρόνο που θέλουν.
- Ομαδικός τουρισμός: Ο ομαδικός τουρισμός όπως καταβαίνουμε και από την ονομασία του, περιλαμβάνει ομάδες οι οποίες οργανώνονται από τα τουριστικά πακέτα. Αυτή η διάκριση ταιριάζει στα άτομα που απολαμβάνουν και καταλαβαίνουν πιο πολύ το νόημα του ταξιδιού με πολλά άτομα μαζί παρέα, αυτό μπορεί να είναι είτε με γνωστούς είτε με ξένους.

3. Από την οπτική της εποχής:

- Συνεχής τουρισμός ή ετήσιος τουρισμός : Ο συνεχής τουρισμός διαρκεί όλο το χρόνο και δεν επηρεάζεται από κλιματικές αλλαγές που γίνονται σε όλες τις εποχές ή από οτιδήποτε άλλο λόγο.
- Εποχιακός τουρισμός: Ο εποχιακός τουρισμός είναι το αντίθετο του συνεχή τουρισμού. Σε αυτή την διάκριση του τουρισμού, ο τουρισμός επηρεάζεται από κλιματικές αλλαγές και για αυτό το λόγο πραγματοποιείται για συγκεκριμένο χρόνο ανάλογος με την εποχή.

4. Από την οπτική του μεγέθους του τουριστικού πλήθους:

- Περίοδος αιχμής: Όταν υπάρχουν αφίξεις τουριστών στην χώρα μας σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Στην Ελλάδα αυτή η μεγάλη τουριστική κίνηση γίνεται μεταξύ Ιουλίου και Αύγουστου.

- Χαμηλή περίοδος: Όταν οι αφίξεις στην χώρα μας πραγματοποιούνται σε χαμηλό βαθμό. Για την χώρα μας αυτή η περίοδος είναι μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου ύστερα μεταξύ Σεπτεμβρίου και Οκτώβριου.
  - Νεκρή περίοδος: Όταν δεν υπάρχει καμιά τουριστική κίνηση στην χώρα μας δηλαδή οι αφίξεις των τουριστών στην χώρα μας δεν πραγματοποιούνται καθόλου ή έστω σε ελάχιστο βαθμό.
5. Από την οπτική της αξιοποίησης μεταφορικού μέσου:
- Τουρισμός με προσωπικό ατομικό όχημα ή γενικότερα οδικώς.
  - Τουρισμός με τρένο.
  - Τουρισμός με οτιδήποτε πλέει στη θάλασσα.
  - Τουρισμός με αεροπλάνο.
  - Τουρισμός με ποδήλατο.
  - Πεζοπορικός τουρισμός.
6. Από την οπτική της μορφής:
- Κλασική μορφή τουρισμού: Είναι η παραδοσιακή μορφή τουρισμού και συμπεριλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό των τουριστών. Σε αυτή τη μορφή τουρισμού ταιριάζουν τα άτομα που ψάχνουν την ξεκούραση και την αναψυχή.
  - Εναλλακτικές μορφές τουρισμού: Ο τουρισμός είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα πραγματοποιεί ένα άτομο η οποία περιλαμβάνει ταξίδι και διανομή σε ένα προορισμό διαφορετικό από το σύνηθες περιβάλλον του για λόγους αναψυχής εργασίας αποφυγής προβλημάτων καθημερινότητας και άλλους λόγους. Σε αυτές τις μορφές τουρισμού ταιριάζουν τα άτομα που ψάχνουν νέες αξίες και τρόπος ζωής.

1.4 Επιπτώσεις του τουρισμού

Για πάρα πολλά χρόνια η τουριστική βιομηχανία έφερε πολλά οφέλη στην οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο. Ένα από τα παραδείγματα των οφελών που δημιούργησε είναι ότι οδήγησε στην δημιουργία πολλών θέσεων εργασίας είτε σε μεγάλες ή σε μικρές κοινωνίες. Από την άλλη, σε συγκεκριμένες κοινωνίες η τουριστική βιομηχανία αντικατέστησε οποιαδήποτε άλλη μορφή οικονομικής δραστηριότητας. Επίσης οι επιπτώσεις του τουρισμού σε μια τοπική κοινωνία δεν είναι πάντα αντιληπτές.

Στον τουρισμό για να υπάρχει ανάπτυξη οι τοπικές αρχές, η τουριστική βιομηχανία και ο τοπικός πληθυσμός, πρέπει να συνεργαστούν προσεκτικά, κάτι το οποίο θα οδηγήσει στην

αποτελεσματική εργασία και τα θετικά αποτελέσματα. Αυτό θα βοηθήσει στην βελτίωση της κοινωνίας με ελάχιστα κόστη και παρεμβολές σε άλλες πτυχές της ζωής της κοινωνίας αυτής.

Σύμφωνα με τους Χ.Κοκκωση - Π.Τσάρτα (1990, ο όρος επιπτώσεις χρησιμοποιείται και για να περιγράψει τις αλλαγές που γίνεται στην οικονομία, την κοινωνία, τον πολιτισμό και το περιβάλλον των περιέχων όπου αναπτύσσεται ο τουρισμός και σχετίζονται με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της λειτουργιάς του τουριστικού τομέα.

Επιπτώσεις στην οικονομία:

Μια μεγάλη επίδραση του τουρισμού είναι πάνω στην απασχόληση, δημιουργώντας και παρέχοντας πολλές θέσεις εργασίας όπως εποχικές ή περιστασιακές. Επιπλέον, ο τουρισμός συμβάλλει στην περιφερική ανάπτυξη, δηλαδή στην ανάπτυξη ορεινών ή υποβαθμισμένων περιοχών, ενώ επίσης αυξάνει το εισόδημα των κατοίκων, με αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη μείωση της πιθανότητας εγκατάλειψης του τόπου κατοικίας. Έπειτα, ο τουρισμός προκαλεί θετική επιρροή στην τοπική κοινωνία όπως μια βιομηχανία, κατασκευές, μεταφορές, εμπόριο και άλλους παράγοντες που σχετίζονται με τον τουρισμό. Είναι σημαντικό να σημειωθεί, στην παρούσα φάση, ότι ο τουρισμός δημιουργεί αύξηση στα φορολογικά έσοδα του κράτους επειδή υπάρχουν πολλές τουριστικές επιχειρήσεις και πολλά άτομα που εργάζονται σε αυτές τις επιχειρήσεις. Τέλος, όσον αφορά την οικονομική επίδραση του, ο τουρισμός αυξάνει το κόστος ζωής και τις τιμές της γης σε τοπικό επίπεδο και δημιουργεί πληθωρισμό.

Κοινωνικές επιπτώσεις:

Σε κάθε φάση του, ο τουρισμός μπορεί να έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις, κάτι το οποίο διαφαίνεται ιδιαίτερα και από την επιρροή του σε κοινωνικά πλαίσια. Ένα σημαντικό παράδειγμα επιρροής των κοινωνικών πλαισίων μπορεί να διαπιστωθεί από τις μεγάλες αλλαγές στις δραστηριότητες, στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και σε άλλα. Η αυξημένη επίσκεψη των τουριστών αυξάνει και τα εισοδήματα και τους απασχολούμενους στον τομέα του τουρισμού και αυτό οδηγεί στην ανάπτυξη της επαγγελματικής και της κοινωνικής κινητικότητας. Η επικοινωνία και η καλή διάθεση απέναντι στους τουρίστες οδηγεί στην ανάπτυξη του τουρισμού και η επικοινωνία βοηθά στις εμπορικές συναλλαγές. Επίσης ο τουρισμός έφερε κάποιες αλλαγές στα ήθη και έθιμα, στη χρήση της ντόπιας γλωσσάς, στις εργασίες που απασχολούνται, ενώ επίσης έγινε αποδεκτή η αστική κουλτούρα και ο αστικός

τρόπος ζωής. Όσον αφορά και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις ή τα προϊόντα, αυτά μετατράπηκαν σε τουριστικά προϊόντα που πουλιούνται στους τουρίστες.

Επιπτώσεις στο περιβάλλον:

Η τουριστική ανάπτυξη επηρεάζει τις οικολογικά ευαίσθητες περιοχές (δάση, δέλτα ποταμών και ακτές, ορεινοί όγκοι, λίμνες, υγρότοποι, παραθαλάσσιες περιοχές), κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει στην μεταβολή της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων πρέπει να γίνει διαχείριση της τουριστικής ανάπτυξης. Ο τουρισμός μπορεί να προκαλέσει επίσης ασυμφωνία για τη χρήση της γης σε παραθαλάσσιες και αγροτικές περιοχές. Για να αυξηθεί ο τουρισμός οι πανέμορφοι παραδοσιακοί οικισμοί και περιοχές μετατρέπονται σε τουριστικούς πόρους. Επιπλέον οι δυνατότητες της κοινωνικοοικονομικής δομής και του περιβάλλοντος της περιοχής πρέπει να αντέξουν στον όγκο των υποδομών και τον αριθμό των τουριστών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Οικονομικές επιπτώσεις

Θετικές:

1. Συμβάλει στο εισόδημα και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
2. Συμβάλλει στην τοπική κοινωνία.
3. Αυξάνει τις δυνατότητες δουλείας.
4. Βελτιώνει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη των υποδομών.
5. Αυξάνει τα έσοδα από φόρους.
6. Βελτιώνει τις υποδομές των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας.
7. Οι οικονομικές επιπτώσεις (άμεσες ή έμμεσες) κατανέμονται ευρύτατα μέσα στην τοπική κοινωνία

Αρνητικές:

1. Αυξάνει τις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών.
2. Αυξάνει τις τιμές της γης και των κατοικιών.
3. Αυξάνει το κόστος ζωής.
4. Αυξάνει τις πιθανότητες εισαγόμενου εργατικού δυναμικού.
5. Κόστος για πρόσθετες βασικές υποδομές (ύδρευση, αποχέτευση, καύσιμα κλπ.)
6. Αυξάνει το κόστος συντήρησης των δρόμων και των μεταφορικών συστημάτων.

7. Τα έσοδα μπορεί να εξάγονται από ιδιόκτητες που δεν ανήκουν στην τοπική κοινωνία.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Θετικές:

1. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ή πρόληψη περαιτέρω οικολογικής υποβάθμισης.
2. Διατήρηση και προστασία ιστορικών κτιρίων και μνημείων
3. Βελτίωση της εμφάνισης της περιοχής (οπτικής και αισθητικής).
4. Μια «καθαρή» βιομηχανία.

Αρνητικές:

1. Σχετική ρύπανση (αέρα, υδάτινη, απορρίμματα, οπτική κλπ.)
2. Απώλεια φυσικών τοπίων και αγροτικών εκτάσεων υπέρ της τουριστικής ανάπτυξης.
3. Παρενόχληση της χλωρίδας και της πανίδας.
4. Έλλειψη νερού.

Κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις

Θετικές:

1. Βελτιώνει την ποιότητα ζωής.
2. Διευκολύνει την συνάντηση με επισκέπτες.
3. Θετικές αλλαγές σε αξίες, ήθη και έθιμα.
4. Ικανοποίηση ψυχολογικών αναγκών.
5. Αυξάνει την ζήτηση για ιστορικά και πολιτιστικά εκθέματα.

Αρνητικές:

1. Υπερβολική κατανάλωση ποτών.
2. Αυξημένο λαθρεμπόριο.
3. Ανεπιθύμητες αλλαγές στον τρόπο ζωής.
4. Αρνητικές αλλαγές σε αξίες, ήθη και έθιμα
5. Αποκλεισμός των ντόπιων από πολιτιστικούς χώρους.

Υπερπληθυσμός και κυκλοφοριακό

Θετικές:

1. Ελαχιστοποίηση της επέκτασης.
2. Συγκέντρωση των τουριστικών υποδομών.
3. Αξιοποίηση παλαιών κτιρίων με χρήσης που αφορούν στον τουρισμό.

Αρνητικές:

1. Υπερσυκέντρωση των ατόμων, συμπεριλαμβανόμενης της εδράσεις με άλλες επιχειρήσεις.
2. Υπερπληθυσμός που υπερβαίνει της δυνατότητες της περιοχής.
3. Συμπλοκές.

Υπηρεσίες

Θετικές:

1. Αύξηση της διαθεσιμότητας εγκαταστάσεων και ευκαιριών αναψυχής.
2. Καλύτερο επίπεδο υπηρεσιών από καταστήματα, εστιατόρια και εμπορικά μαγαζιά.
3. Βελτίωση της ποιότητας της πυροπροστασίας.
4. Βελτίωση της ποιότητας της αστυνομικής προστασίας.

Αρνητικές:

1. Απόρριψη των μη τουριστικών εγκαταστάσεων αναψυχής.
2. Αρνητικά αποτελέσματα από τον ανταγωνισμό.
3. Έλλειψη αγαθών και υπηρεσιών.
4. Αύξηση της πίεσης της ζήτησης στις υποδομές .

Φόροι

Θετικές:

1. Πρόσθετη κρατικοί και τοπικοί φόροι από πωλήσεις.
2. Επιστροφή των εσόδων από φόρους.

Αρνητικές:

1. Αύξηση των φόρων ιδιοκτησίας.

Κοινωνικοί συμπεριφορά

Θετικές:

1. Μεγαλύτερη εκτίμηση των τοπικών πόρων.
2. Τονισμός της περηφάνιας της τοπικής κοινωνίας.
3. Μεγαλύτερο εύρος των διαθέσιμων επιλογών.
4. Πιο ενδιαφέρον και συναρπαστικό μέρος για να κατοικείς.

Αρνητικές:

1. Αύξηση της επινοητικότητας της τοπικής κοινωνίας.
2. Ανήσυχη κοινωνική και προσωπική ζωή.
3. Ψεύτικος παραδοσιακός πολιτισμός.
4. Αποκλεισμοί και αποξένωση των κατοίκων από θέματα σχεδιασμού και ανάπτυξης.
5. Αίσθημα απώλειας ελέγχου του μέλλοντος της τοπικής κοινωνίας.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2.1 Ιστορία του ελληνικού τουρισμού

Στην διάρκεια του Ναπολεόντειων πολέμων το ταξίδι στην Ελλάδα θεωρούνταν επιβεβλημένο επειδή τα περισσότερα μέρη της Ευρώπης ήταν απρόσιτα. Ο τουρισμός στην Ελλάδα πολλές φορές ήταν εκπαιδευτικό, ειδικά για τους τουρίστες που ασχολούνταν με κλασικές σπουδές, επισκέπτονταν μέρη ιστορική και αρχαιολογική αξία όπως Αθήνα, Δελφοί, Μυκήνες, Ολύμπια κ.α.

Μετά την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων (1986) και της «Αρκαδίας» εξελίχτηκε πάρα πολύ ο τουρισμός στην Ελλάδα. Λόγο της εξέλιξης αυτής, μας επισκέπτονταν πάρα πολλές τουρίστες και αυτό οδήγησε στην δημιουργία άλλων ξενοδοχείων στην Αθήνα, το Ναύπλιο, την Κέρκυρα και άλλες πόλεις. Η εξέλιξη αυτή στη συνέχεια εμφάνισε πολλά καινούργια επαγγέλματα που αφορούν τον τουρισμό (ταξιδιωτικά γραφεία, διευθυντές ξενοδοχείων κτλ.)

Τα καλύτερα και ακριβότερα ξενοδοχεία της Αθηνάς δημιουργήθηκαν χάρη σε αυτό το νόμο 4377 που βγήκε το 1929. Οι τράπεζες με αυτό τον νόμο πρόσφεραν οικονομικές διευκολύνσεις.

Οι δυο μεγάλοι λόγοι της τουριστικής ανάπτυξης ήταν η εύκολη πρόσβαση σε μέρη με αυτοκίνητο ή σιδηροδρομικά όπως στην Θεσσαλονίκη και είχε επίσκεψη από τουρίστες σε μεγάλο αριθμό ο άλλος λόγος για αυτή την ανάπτυξη ήταν ο ιαματικός τουρισμός λόγω υγείας.

Κατά το διάστημα 1929-36 ο Ε.Ο.Τ λειτούργησε παράλληλα με την δημόσια υπηρεσία που είχε δημιουργηθεί το 1914. Ύστερα το 1936 καταργήθηκε ο Ε.Ο.Τ και έδωσε την θέση του στο Υφυπουργείο Τύπου και Τουρισμού. Όπου οι βασικοί στόχοι του Υφυπουργείου ήταν η οργάνωση του τουρισμού στο εσωτερικό, η προβολή της χώρας στο εξωτερικό και η καλλιέργεια τουριστικής συνειδήσεις.

Η τουριστική προβολή της χώρας στο εξωτερικό συνέχισε με πολλές δυσκολίες επειδή υπήρχε παγκόσμιος πόλεμος και εμφύλιος. Στην τουριστική κίνηση πριν τον πόλεμο (1925) καταγράφηκαν 22.500 αφίξεις αλλοδαπών τουριστών. Στα επόμενα έτη (1938) σημειώθηκε ρεκόρ με 153.632 αφίξεις. Μετά όμως χρειάστηκαν πολλά χρόνια στον για να φτάσουμε ίδιο αριθμό αφίξεων. Για να ανατηχθεί πάλι ο τουρισμός η τότε ηγεσία έβγαλε ειδικά προγράμματα διαφημιστικής καμπάνιας στο εξωτερικό και κατασκευάστηκαν πάρα πολλές τουριστικές εγκαταστάσεις. Επίσης, ανέπτυξε τον τουρισμό στα νησιά και ίδρυσε τα φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου (1955). Έτσι, σε 15 χρόνια σημειώθηκε αφίξεις σε αλλοδαπών τουριστών κατά 16 φορές περίπου..

Το 1986 ανακοινώθηκε μια τουριστική πολιτική για την βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος. Η οποία πολιτική αυτή ισχύει και στις μέρες μας αλλά με ελάχιστες διαφορές.

Το Ελληνικό τουριστικό προϊόν περιέχει τόσο τους απαραίτητους πόρους όσο και τις υποδομές, υπηρεσίες και ανθρώπινο δυναμικό για να υπάρξει τουριστική ανάπτυξη. Όμως κάποιοι παράγοντες χαρακτηριστικά του μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης άλλαξαν μετά το 1950. Οι παράγοντες αυτοί είναι:

- Καθοριστικός παράγοντας με ευρύτατες επιπτώσεις στη γενικότερη ανάπτυξη της χώρας υπήρξε το πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που υιοθετήθηκε στη μεταπολεμική περίοδο και παραμένει κυρίαρχο ως σήμερα. Το πρότυπο αυτό αφορά στην ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών του οργανωμένου μαζικού τουρισμού της θερινής κυρίως περιόδου. Οι παράγοντες διαμόρφωσης αυτού του προτύπου και αντίστοιχα του τουριστικού προϊόντος της χώρας είναι οι εξής:
- Η σταδιακή υιοθέτηση ενός προτύπου ανάπτυξης το οποίο αφορά τον τουρισμό διακοπών.
- Μονοσήμαντη ζήτηση αλλοδαπών τουριστών.
- Κατάταξη της Ελλάδας στην ευρύτερη «αγορά» των μεσογειακών χωρών.

- Εξάρτηση πολλών περιοχών από τον οργανωμένο τουρισμό της θερινής περιόδου.
- Χρονική υστέρηση και υποτυπώδης ανάπτυξη εξειδικευμένων τουριστικών προϊόντων.
- Ο παράγοντας αυτός αφορά τόσο το υπαρκτό θεσμικό πλαίσιο του σχεδιασμού της οργάνωσης και της λειτουργίας του τουρισμού όσο και την επίσημη κρατική πολιτική και την εφαρμογή της στα ζητήματα που σχετίζονται με την τουριστική ανάπτυξη.
Αναλυτικότερα:
- Ελλείψεις και αδυναμίες του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του τουρισμού.
- Πολιτική και στρατηγικός σχεδιασμός για την τουριστική ανάπτυξη.
- Οργάνωση υποδομών και υπηρεσιών του τουριστικού τομέα. Αναλυτικότερα:
- Ελλείψεις υποδομών και υπηρεσιών οι οποίες συγκροτούν τον τουριστικό τομέα της Ελλάδας.
- Οργανωτικές αδυναμίες και προβλήματα εκσυγχρονισμού των τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών της χώρας.
- Χωρική συγκέντρωση και περιβαλλοντικές διαστάσεις της τουριστικής ανάπτυξης.
Αναλυτικότερα:
- Χαρακτηριστικά χωρικής συγκέντρωσης της τουριστικής ανάπτυξης: ανισομέρειες και υποβάθμιση.
- Αειφορική τουριστική ανάπτυξη: οι περιβαλλοντικές διαστάσεις ενός σύγχρονου προτύπου ανάπτυξης.
- Υστερήσεις και αδυναμίες στην εκπαίδευση, την έρευνα και την επιστημονική ανάλυση του τουρισμού. Αναλυτικότερα:
- Τουριστική εκπαίδευση: ανεπάρκειες με βάση τα διεθνή δεδομένα και τις ανάγκες ανάπτυξης και λειτουργίας του τουρισμού στη χώρα.
- Έρευνα και επιστημονική ανάλυση του τουρισμού: υστερήσεις και αδυναμίες.
- Πολιτικές προβολής του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Αναλυτικότερα:
- Μάρκετινγκ του ελληνικού τουρισμού: μεγάλες θεσμικές και οργανωτικές αδυναμίες.
- Διαφήμιση: αρκετές θετικές προσπάθειες αλλά και σημαντικές ελλείψεις.

Αν σκεφτόμαστε την σημασία του τουρισμού για την ελληνική οικονομία και κοινωνία που είναι αρκετά μεγάλη πρέπει να σημειωθεί η συμβολή τουριστικής οικονομία στις μέρες μας, το οποίο είναι το 2019 το ΑΕΠ της χέρας αντιστοιχούσε 20,8%, η συνολική απασχόληση στην τουριστική οικονομία στο 21,7% το οποίο αυτό σημαίνει ταυτόχρονα 946.200 θέσεις

εργασίας. Επίσης το 2019 την Ελλάδα επισκέφτηκαν 31,3 εκ. τουρίστες σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας Ελλάδος (ΤτΕ), ενώ τα έσοδα από εισερχόμενο τουρισμό έφτασαν τα 17,7 δις. €.

2.2 Η τουριστική ανάπτυξη της Ελλάδας

2.2.1 Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα

Εξέλιξη τουριστικών δεικτών 2017-2019

Όπως βλέπουμε και στο πρώτο πίνακα ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα το 2017-2019 έδειξε μια μεγάλη θετική αλλαγή σημειώνοντας αύξηση κατά +10,8% το 2018 και +4,1% το 2019, είχε σημειωθεί καινούργιο ρεκόρ με τις αφίξεις 31.348χιλ. Οι αφίξεις των τουριστών όπως καταγράφονται στο πρώτο

πίνακα είναι 79,8% το 2019 όπως δίνει στο πίνακα Q1 και Q3 (τουριστική σεζόν), στο 2018 80,2% και το 2017 80,7%. Από τα περιφερειακά στοιχεία της ΤτΕ-2019 που έχουμε πάρει Top-5 προορισμοί το 2019 είναι το Νότιο Αιγαίο, η Κεντρική Μακεδονία, η Αττική, η Κρήτη και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Όπως βλέπουμε και στο δεύτερο πίνακα οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα το 2017-2019 έδειξε μεγάλη θετική αλλαγή σημειώνοντας αύξηση κατά +10,8% από 209.855χιλ το

Σύνολο Αφίξεων 2019	31.348.377
Σύνολο Αφίξεων 2017	27.194.185
% μεταβολής 2017 - 2019	15,3%
Top-5 προορισμοί το 2019	Νότιο Αιγαίο, Κεν. Μακεδονία, Αττική, Κρήτη, Αν. Μακεδονία & Θράκη

Πίνακας 1 Αφίξεις 2017-19

Πηγή: ΤτΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύνολο Διανυκτερεύσεων 2019	232.463.747
Σύνολο Διανυκτερεύσεων 2017	209.855.157
% μεταβολής 2017 - 2019	10,8%

Πίνακας 2 Διανυκτερεύσεις 2017-19

Πηγή: ΤτΕ- Επεξεργασία INSETE Intelligence

2017 σε 232.464χιλ. το 2019. Η εποχικότητα του τουρισμού είναι 83,6% για το 2019 όπως καταγράφηκαν στα Q2 και Q3(τουριστική σεζόν).

Όπως βλέπουμε και στο τρίτο πίνακα παρατηρούμε μια θετική αλλαγή στις εισπράξεις, το 2017-2019 σημειώθηκε αύξηση κατά +24,5% από 14,2δισ € το 2017 σε 17,7 δισ €. το 2019 και η αύξηση του 2019 ήταν το καινούργιο ρεκόρ εισπράξεων. Η εποχικότητα του τουρισμού είναι 84,8% για το 2019 όπως καταγράφηκαν στα Q2 και Q3

Σύνολο Εισπράξεων 2019	17.679.915.650
Σύνολο Εισπράξεων 2017	14.202.462.079
% επί του συνόλου	24,5%

Πίνακας 3 Έσοδα 2017-19

Πηγή: ΤτΕ- Επεξεργασία INSETE Intelligence

(τουριστική σεζόν). Εν κατακλείδι η Ελλάδα εμφανίζει εποχικότητα με το 9,9% των αφίξεων το 83,6% των διανυκτερεύσεων και το 84,8% των εισπράξεων για το 2019. Η εποχικότητα αυτή συνδέεται βέβαια με τουριστικό προϊόν μας Ήλιος και Θάλασσα.

Στον επόμενο πίνακα θα περιγράψω την Μέση κατά Κεφαλά Δαπάνη του εισερχομένου τουρισμού, την Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και τελευταία την Μέση Διάρκεια Παράνομης. Το 2019 η Μέση κατά

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση το 2019	76,1
Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση το 2017	67,7
% μεταβολής 2017 - 2019	12,4%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 4 ΜΚΔ 2017-19

Πηγή: ΤτΕ- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Κεφαλή Δαπάνη είναι 564,0 € ήταν αυξημένη από το 2017 που είχε σημειωθεί τότε 522,3 €. Ενώ το 2018 υπήρξε μείωση στα 519,6 €.

Στη συνέχεια στο επόμενο πίνακα βλέπουμε αύξηση κατά +12,4%. Το 2017 67,7 € και το 2019 76,1 €. Το 2017-2019 γίνεται το αντίθετο με την Μέση κατά Κεφαλά Δαπάνη δηλαδή η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση σημειώνει αύξηση. Έκτος από τους υπόλοιπους δείκτες, η Μέση Διάρκεια Παράνομης μειώνεται κατά -3,9% (το 2018-

Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη το 2019	564,0
Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη το 2017	522,3
% μεταβολής 2017 - 2019	8,0%

Πίνακας 5 ΜΑΔ 2017-19

Πηγή: ΤτΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

2,3% και το 2019 -1,6%). Επομένως, οι υψηλότερες τιμές φαίνονται στην τουριστική περίοδο (Q2 και Q3). Αποδεικνύεται ότι όλες οι δείκτες και τα μεγέθη του εισερχομένου τουρισμού σημειώνουν αύξηση, Μέση κατά Κεφαλά Δαπάνη και Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, έκτος από την Μέση Διάρκεια Παράνομης που είναι και παγκόσμια τάση.

Μέση Διάρκεια Παραμονής το 2019	7,4
Μέση Διάρκεια Παραμονής το 2017	7,7
% μεταβολής 2017 - 2019	-3,9%

Πίνακας 6 ΜΔΠ 2017-19

Πηγή: ΤτΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2.2 Η επίδραση του COVID-19 στον ελληνικό τουρισμό

Το 2020, αρχές Μαρτίου ξεκίνησε η πανδημία σε όλο τον κόσμο με την ονομασία Covid-19. Η πανδημία δυστυχώς πέρα από την αρρώστια μας έφερε και πολλά άλλα μειονεκτήματα, όπως τα εθνικά lockdowns και την παύση των περισσότερων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Αυτά είχαν σοβαρή επίδραση στον τουρισμό, το οποίο, ο τουρισμός στηρίζεται στην ανεμπόδιστη και ελεύθερη μετακίνηση των ανθρώπων. Η ΕΥ Ελλάδος, τον Ιούνιο του 2020 παρουσίασε μια πλήρης ανάλυση του πιθανού οικονομικού επίδραση της πανδημίας στον ελληνικό τουρισμό.

Περίπου ένα χρόνο μετά την εμφάνιση του Covid-19 στον ολόκληρο κόσμο, μόλις τελείωσε η τουριστική περίοδος του 2020 η ΕΥ Ελλάδος παρουσίασε μια νέα ανάλυση, η οποία βάσει πρόσφατων στοιχείων και εκτιμήσεων από παγκόσμιους και εγχώριους φορείς, ελέγχει τις βασικές πλευρές τις επιδράσεις του Covid-19 στον τουρισμό της Ελλάδας, από την αρχή μέχρι και σήμερα που φτάσαμε. Αυτή η ανάλυση δίνει βάση στις επιδράσεις της πανδημίας στις μεταφορές, στις κρατήσεις των ξενοδοχείων, στις τουριστικές εισπράξεις και τις καινούργιες συνήθειες των ταξιδιών και καταναλωτών. Είναι μειωμένες οι τουριστικές εισπράξεις του 2020, σε σχέση με το 2019 και 78% και όλας, δείχνουν τις σοβαρές επιδράσεις του Covid-19 στον ελληνικό τουρισμό. Επίσης, παρουσίασε μείωση και η διεθνής επιβατική κίνηση στα ελληνικά αεροδρόμια κατ 72%, στους πρώτους δέκα μήνες του 2020. Σύμφωνα με τον ΣΕΤΕ, οι επιδράσεις της πανδημίας στις τουριστικές εισπράξεις Ελλάδας είναι 78% μείωση στους πρώτους εννέα μήνες.

Όπως γνωρίζουμε όλοι η μεγάλη κινητικότητα τουρισμού της Ελλάδας είναι μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου. Όμως τα επίπεδα πληρότητας ξενοδοχειακού κλάδου έφτασαν στο ποσοστό πληρότητας στο 23% ανά μήνα, ενώ το 2019 ήταν 71% το ίδιο διάστημα. Όπως υπολογίζεται άμεση ημερησία χρέωση (average daily rate – ADR), ήταν 86€, όμως με τα μειωμένα επίπεδα πληρότητας οδήγησαν σε έσοδα ανά διαθέσιμο δωμάτιο (revenue per available room- Rpar) στα 20€. Στην περίοδο με μεγάλη κινητικότητα τουρισμού της Ελλάδας δηλαδή μεταξύ Ιουλίου- Σεπτεμβρίου 2020, με τα παραπάνω στοιχεία, με πόστο πληρότητας στα 23% στα ελληνικά ξενοδοχεία η πανδημία είχε σοβαρή επίδραση στον ξενοδοχειακό κλάδο της Ελλάδας.

Από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που πείρα, η απασχόληση στον κλάδο του τουρισμού μειώθηκε κατά 35,9% κατά δεύτερο τρίμηνο του 2020, και οι αποδοχές και οι μισθοί στον κλάδο του τουρισμού μειώθηκαν κατά 69,7%.

Με τις αξιολογήσεις από διεθνείς και εγχώριους φορείς, η επιστροφή στα προ Covid επίπεδα δεν θα γίνει πριν της 2022, εφόσον αναμένετε να διαρκέσει από 2 μέχρι και 3 χρονιά. Πέρα από αυτά οι επιδράσεις του Covid-19 μπορούν να αποδεχτούν βαθύτεροι και πιο ουσιαστικοί, ξεπερνώντας τους οικονομικούς δείκτες και τα χρηματοοικονομικά δεδομένα.

Με την εμφάνιση νέων ταξιδιωτικών και καταναλωτικών συνηθειών, καταλαβαίνουμε πως η πανδημία τροφοδότησε μια ευέλικτη αλλαγή, μεγάλες αλλαγές στην βιωσιμότητα και την υγιεινή και στην περιφερειοποίηση των ταξιδιών του τουρισμού, οι αλλαγές αυτές θα έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στον τουρισμό.

Οι επιδράσεις του Covid-19 είχαν αποδείξει τα βασικά πράγματα που πρέπει να αλλάξουν στον τουρισμό επειδή ο Covid-19 έχει αποκαλύψει τα αδύναμα σημεία του τουρισμού. Τα πράγματα που πρέπει να αλλάξουν είναι από άποψη εξέλιξης της ζήτησης, υγεία και υγιεινής, καινοτομίας και ψηφιοποίησης και βιωσιμότητας, για να είναι έτοιμος ο τουρισμός να λύσει τα προβλήματα στο μέλλον, και να συνεχίσει ο τουρισμός να είναι καταλύτης οικονομικής ανάπτυξης για την Ελλάδα..

3 ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1 Τα πρότυπα της τουριστικής ανάπτυξης

Ο σχηματισμός των προτύπων της τουριστικής ανάπτυξης κάθε περιοχής αποτελείται από την ζήτηση και την προσφορά ενός τουριστικού προϊόντος . Η ζήτηση και η πρόσφορα σε τοπικό, εθνικό, διεθνές και σε περιφερειακό επίπεδο συνδέονται με αυτά τα πρότυπα και έτσι η αλληλενέργεια αυτών των προτύπων κάνουν την διαμόρφωση των προτύπων. Επίσης σε μια τουριστική περιοχή δεν είναι ανάγκη να υπερισχύει μονό ένα πρότυπο, μπορεί να υπερισχύουν από δυο και περισσότερα πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης.

Τα Βασικά πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης είναι:

- Οργανωμένου μαζικού τουρισμού διακοπών
- Αστικός τουρισμός και τουρισμός υπαίθρου
- Τουριστική ανάπτυξη σε θύλακες
- Παραθεριστικός τουρισμός
- Εναλλακτικός και ειδικός τουρισμός

3.1.1 Πρότυπο οργανωμένου μαζικού τουρισμού

Ο μαζικός τουρισμός βρέθηκε μετά την Βιομηχανική Επανάσταση. Έτσι παρά πολλές περιοχές και κράτη αναπτύχτηκαν με αυτό τον τουρισμό, με τον μαζικό τουρισμό. Γενικά αυτό το πρότυπο έχει εξής χαρακτηριστικά:

- Οι υπηρεσίες και υποδομές του προτύπου είναι πολύ καλά οργανωμένες.
- Σιγά σιγά άλλα είναι σίγουρη η ανάπτυξη της οικονομικής κατάστασης της περιοχής από τον τουρισμό.
- Δεν προσφέρει πάντα καλές επιπτώσεις, μερικές φορές βλάπτει την οικονομία, το περιβάλλον και την τοπική κοινωνία.

Αυτό το πρότυπο συνήθως επιλέγουν οι ταξιδιωτικοί πράκτορες για να πουλήσουν όσο το δυνατότερο περισσότερα τουριστικά πακέτα. Οι περιοχές που έχουν αυτό το πρότυπο συνήθως είναι πλούσιοι σε περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς πόρους.

3.1.2 Πρότυπο αστικού τουρισμού και τουρισμού υπαίθρου

Αυτό το πρότυπο αναπτύσσει τον επαγγελματικό τουρισμό, τον πολιτιστικό τουρισμό, τον εκπαιδευτικό τουρισμό και την πολύ, με τους τουρίστες που έρχονται για να την γνωρίζουν. Συνήθως το πρότυπο αυτό ενώνεται με την ανάπτυξη των υπηρεσιών και υποδομών και για αυτό εξελίσσεται με τα στοιχεία της τοπικής παραγωγικής δομής της περιοχής.

Ο τουρισμός υπαίθρου φέρνει σε επαφή τον τουρίστα με το φυσικό, παραγωγικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον της υπαίθρου. Συνδέεται με ανάπτυξη υπηρεσιών, υποδομών, του τουρισμού διακοπών όπως ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικά πρακτορεία κλπ και του εναλλακτικού ειδικού τουρισμού όπως αθλητικός συνεδριακός κ.λπ. Οι δραστηριότητες δεν αλλάζουν με τις δραστηριότητες του αγροτικού τουρισμού και λειτουργούν σαν παρόμοιο του.

3.1.3 Πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης σε θύλακες

Οι περιοχές παραθερισμού και οι περιοχές οργανωμένου τουρισμού διακοπών αναπτύσσονται με αυτό το πρότυπο. Οι περιοχές περιέχουν αυτό τον πρότυπο συνήθως έχουν υπηρεσίες που εξυπηρετούν σε όλες τις ανάγκες των τουριστών. Ένα και βασικότερο χαρακτηριστικό της τουριστικής ανάπτυξης σε θύλακες είναι ότι πραγματοποιούνται σε μεγάλα ξενοδοχεία, σε τουριστικά χωριά και σε θεματικά πάρκα (π.χ. Magic Park).

3.1.4 Πρότυπο παραθεριστικού τουρισμού

Το πρότυπο του παραθεριστικού τουρισμού εμφανίζει ομοιότητες με το πρότυπο του οργανωμένου τουρισμού και του τουρισμού σε θύλακες. Οι ομοιότητες είναι πως και σε αυτό το πρότυπο με τον ίδιο τρόπο γίνεται η οργάνωση των περιοχών, τα κίνητρα παραθεριστών, οι υποδομές, ακόμα, και οι τρόποι των περιοχών που αναπτύσσονται είναι περίπου ίδιοι. Όπως καταλαβαίνουμε το πρότυπο αυτό βασίζεται στις περιοχές οι οποίες είναι αναπτυγμένες χώρες και στην πολύ γρήγορη ανάπτυξη των αστικών κέντρων.

3.1.5 Πρότυπο ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού

Αυτό το πρότυπο τουρισμού περιέχει έναν ειδικό κυρίαρχο κίνητρο. Γενικότερα αυτό το πρότυπο συνδέεται με τα εξής :

- Με τη φυσιολατρία
- Τα ταξίδια περιπέτειας
- Την περιήγηση

- Το περιβάλλον
- Τον αθλητισμό
- Γνωριμία με τις τοπικές παραδόσεις.

Για να ανατηχθεί αυτό το πρότυπο χρειάζεται να γίνουν κοινωνικές αλλαγές και εξελίξεις στον τρόπο διεξαγωγής των ταξιδιών στις χώρες αποστολής, καλή οργάνωση και διαχείριση και πρέπει να πάρουν τα μετρά ασφάλειας για τον πολιτιστικό πόρο.

4 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

4.1 Ο νομός Ξάνθης

Η Ξανθή είναι πόλη της Θράκης στη Βόρεια Ελλάδα. Είναι πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού. Ανήκει διοικητικά στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η Ξανθή είναι επίσης γνωστή ως «Η πολύ με τα χίλια χρώματα» και «Κυρά Αρχόντισσα της Θράκης».

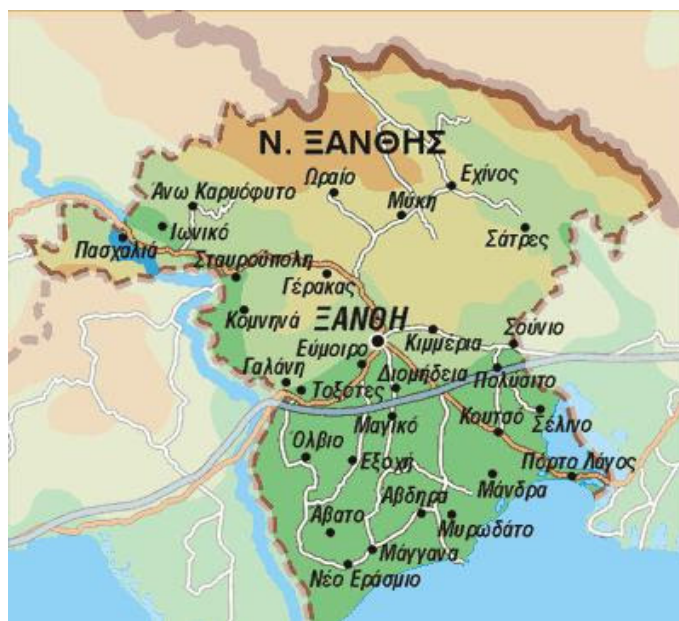
Ο Δήμος Ξανθής είναι ένας άπατους τσάρους (4) δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Ξανθής. Η έκταση της Ξανθής είναι 495,1 τ.χλμ. Ο πληθυσμός του δήμου Ξάνθης με την τελευταία απογραφή του 2011 ανέρχεται 65.133 άτομα, ενώ συνολικά ο πληθυσμός της Περιφερειακής ενότητας της Ξανθής είναι 111.222 άτομα. Η πρωτεύουσα του Νομού και του Δήμου, η Ξανθή έχει σήμερα 56.000 κατοίκους. Το 2011 με την συνεννόηση του πρώην του Δήμου Σταυρούπολης δημιούργησαν τις δυο Δημοτικές Ενότητες του Δήμου επίσης αυτό έγινε με το πρόγραμμα Καλλικράτης.

Πιο συγκεκριμένα η Ξανθή:

Το κλίμα της έχει ηπειρωτικό μεσογειακά χαρακτηριστικά. Τα καλοκαιριά είναι ζερά και θερμά ενώ ο χειμώνας είναι το αντίθετο, έχει ασταμάτητες βροχοπτώσεις και χιονοπτώσεις. Επίσης ένα άλλο πολύ γνωστό χαρακτηρισμό της Ξανθής είναι οι ισχυροί άνεμοι τους χειμερινούς μήνες.

Στην συνέχεια δίνεται πληροφορίες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση της. Η Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημιούπολη της Θράκης, από 1974 βρίσκεται στην Ξανθή. Και περιέχει τα ακόλουθα τμήματα:

- Αρχιτεκτονικών Μηχανικών
- Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

Εικόνα 2 Νομός Ξάνθης

Πηγή: Google

- Μηχανικών Παράγωγης και Διοίκησης
- Μηχανικών Περιβάλλοντος
- Πολιτικών Μηχανικών

Η Πανεπιστημιούπολη βρίσκεται σε 5 χιλιόμετρα μακριά από την πολύ και σε αυτήν στεγάζονται οι φοιτητικές εστίες με 568 κλίνες και τμήματα ενώ κάποια τμήματα της σχολής βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη όντος της πολύς, Στην Πολυτεχνική σχολή της Ξανθής φοιτούν 6.300 φοιτητές.

Στην συνέχεια αναφέρομαι στην πολύτιμη **Ιστορία της Ξανθής** που εγκαταστάθηκε στα προϊστορικά χρόνια και αυτή την πληροφορία γνωρίζουμε επειδή εντοπιστικέ προϊστορικός οικισμός. Επίσης από αυτό τον τόπο πέρασαν οι Αρχαίοι Έλληνες, Πέρσες , Μακεδόνες και Βυζαντινοί άλλα η πολύ ως Ξανθή ή Άνθεια έγινε γνωστή από το 879 μ. από τον επίσκοπο της Γεώργιο. Αργότερα η πολύ ονομάζεται Έσκιζε που στα τουρκικά σημαίνει παλιά πολύ. Από τον 18^ο και 19^ο αιώνα γίνεται γνωστή και για τον καπνό της.

Ο νομός Ξανθής είναι γνωστή και για το **Φυσικό Περιβάλλον** της. Περιέχει φυσικό περιβάλλον τόσο στα πεδινά όσο και στα ορεινά, κάποια από τα αξιόλογα παραδείγματα είναι Δέλτα Νέστου, Στενά Νέστου, Λίμνη Βιστωνίδας, Ορεινή Ροδόπη και παραδοσιακούς οικησιμους αρχαιολογικούς χώρους κ.α.

Η **Ορεινή περιοχή** της Ξανθής αποτελείται από 70% έκτασης του νομού, ανήκει στην οροσειρά της Ροδόπης. Ανοίγεται μέχρι στα Βόρεια του νομού στη μέση χωρίζεται από ρεύμα του Εχίνου, στα δυτικά το δάσος Χάνου και στα ανατολικά χωριά της ορεινής περιοχής του Εχίνου. Επίσης η Ορεινή περιοχή, περιέχει κοντά στα 50 παραδοσιακά γέφυρα και αυτό μας συμβολίζει την όμορφη αρχιτεκτονική της Ξανθής και το Δάσος του Χαρίτου είναι από τα πολυτιμότερα οικοσυστήματα της Ευρώπης.

Στην **Πεδινή περιοχή** της Ξανθής ανήκει το Δέλτα του Νέστου και η λίμνη Βιστωνίδας. Οι περιοχές αυτές είναι οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας της Οрниθοπανίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στο δίκτυο Nature 2000.

Ο Ποταμός Νέστος είναι από τα πέντε μεγαλύτερα ποτάμια της χώρας. Πηγάζει από τα όρη Ρίλα της Βουλγαρίας, εκλάβει στο Θρακικό Πέλαγος, αφού πρώτα πέρασε από τους όγκους της Δυτικής Ροδόπης και το όρος Φαλακρό. Η έκταση του είναι 550.000 στρώματα, αποτελεί Υδροβιότοπο Διεθνούς σημασίας και ου Εθνικού Πάρκου. Εκτείνετε από τη Νέα Καρβέλι

μάχη στα Άβδηρα στο Μεγάλο Δάσος με άλλη ονομασία Κοτζάμ Ορμάν. Περιχει πολλά είδη ζώων όμως τώρα είναι 4.600 στρώματα ενώ παλιά ξεπερνούσε τα 125.000 στρώματα. Σύμφωνα με τον Ροδότοπο Ποταμός Νέστος, ήταν το βόρειο όριο εξάπλωσης των λιονταριών στην Ελλάδα. Σήμερα περιέχει 300 είδη πουλιών, 30 είδη αρπακτικών, 11 είδη αμφιβίων, 21 είδη ερπετών και αρκετά είδη ψαριών στις λιμνοθάλασσες του Νέστου.

Η **Λίμνη της Βιστωνίδας** ή λίμνη Μπουρού ή Μπουρού Γκολ (ονομασία που πηρέ από την Οθωμανική Περίοδο)- Πόρτο Λαγός είναι η μοναδική λίμνη σχέδιο σε ολόκληρη Θράκη και η συνολική έκταση της είναι 44.000 στρέμματα. Βρίσκεται στα σύνορα μεταξύ Νομού Ξανθής και Ροδόπης αποτελεί υδροβιότοπος ιδιαίτερης σημασίας προστατεύεται από την διεθνή συνθήκη RAMSAR. Επίσης, η Ελλάδα μετά την επικύρωση της συνθήκης RAMSAR έβαλε τον υδροβιότοπο της Βιστωνίδας στον κατάλογο NATURA και των προστατευμένων οικοτύπων και υδροβιότοπων της χώρας μαζί με τα είδη χλωρίδας και πανίδας αυτών. Επιπλέον, είναι η τάρταρα μεγαλύτερη λίμνη της Ελλάδας και συνολικής έκτασης 45 τ.χλμ. Η ιδιαιτερότητα της λίμνης είναι ότι οι διώρυγες που την συνδέουν με την θάλασσα, τους πυκνός καλαμώνες που την περιβάλλουν και τα μικρά Δέλτα των ποταμών που καταλήγουν σε αυτή.

Στο νότιο τμήμα του Νομού Ξανθής υπάρχουν **οι παράλιες**, οι παράλιες των Αβδήρων , των Μάγγανων, του Μυρωδάτου, της Μάνδρας, κουρασμένου και Πόρτο Λαγός. Η παράλια Εράσμιου έχει ψιλή άμμο και είναι οργανωμένη. Τα νερά είναι ρηγά και είναι πρώτη επιλογή των οικογενειών με παιδιά. Η παράλια των Μάγγανων έχει λεύκη βελούδινο άμμο και συνιστάτε για beach tennis και beach volleyball. Η παράλια Αβδήρων κάτι που κάνει να ξεχωρίζει είναι ότι περιλαμβάνει υποδομές για ΑΜΕΑ. Και άλλες παράλιες της Ξανθής έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά και πάντα είναι πεντακάθαρες. Επίσης και τους χειμερινούς μήνες προσφέρουν πολλές ευκαιρίες για παρατήρηση πουλιών..

4.2 Πολιτιστικές εκδηλώσεις

4.2.1 Τα επιστημονικά συνέδρια της Θράκης

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για να προσελκύσει περισσότερες και διαφορές τουρίστες, με επιστημονικό ή επαγγελματικό τρόπο, οργανώνει πανελληνιά και διεθνή συνέδρια. Αυτά τα συνέδρια είναι παρά πολλά και διαφορετικού στόχου. Για παράδειγμα κάποια από αυτά είναι: Συνδυασμένες Μεταφορές, Παγκόσμιο Συνέδριο Θρακών, Συνέδριο

Αποδήμων Θρακών, Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο της Διδακταλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας κ.λπ.

4.2.2 Γιορτές Παλιάς Πόλης

Οι Γιορτές της Παλιάς Πόλης είναι από τους μεγαλύτερους εορταστικούς θεσμούς της Ξανθής, ξεκίνησε το 1991 και από τότε κάθε αρχή Σεπτεμβρίου η παλιά πολύ γίνεται βασικός μέρος διασκέδασης και τρΐβει παρά πολλούς επισκέπτες, και συχΐζει για 15 μέρες. Αυτοΐ οι επισκέπτες αποτελούνται και από τους

Εικόνα 3 Γιορτές Παλιάς Πόλης

Πηγή: Google

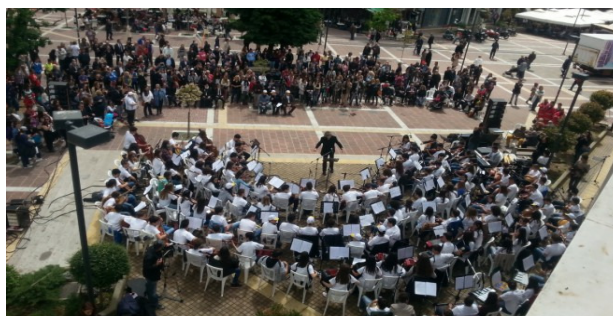
ανθρώπους της πολΐς και όμως παρά πολλούς από άλλοι χώροι. Το καλύτερο σημείο αυτή της γιορτής είναι ότι προσφέρει παρά πολλές επιλογές διασκέδασης όπως, συναυλίες, θεατρικά και εικαστικά δρώμενα, λαογραφικοί χώροι και παραδοσιακά συγκροτήματα. Στα σοκάκια της Παλιάς Πολΐς στήνονται τα στέκια των πολιτιστικών και καρναβαλιστών συλλογών και προσφέρουν φαγητά κα ποτά στους επισκέπτες τα λεγόμενα «τα στέκια των συλλογών».

4.2.3 Καρναβάλι της Ξάνθης

Το Καρναβάλι της Ξανθής είναι ο πρώτος και μεγαλύτερος θεσμός της Ξανθής. Είναι μια αποκριάτικη εκδήλωση της Βόρειας Ελλάδας με μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, είναι μέσα στην ζωή μας από το 1966. Αν σκεφτούμε πως ξεκίνησε σε μια περίοδο αστικοποίησης και εκβιομηχάνισης τότε δεν έχουμε άδικο να λεμέ πως είναι μεγαλύτερη εκδήλωση της Ξανθής. Το Καρναβάλι της Ξανθής στις αρχές εμφανιζόταν με λαογραφικό χαρακτήρα με έντονη παρουσία των παραδοσιακών θρακιώτικων στοιχείων. Το Καρναβάλι της Ξανθής διαρκεί 2 εβδομάδες, και το επίκεντρο του είναι ο χορός, η διασκέδαση, μουσική, θέατρο, προβολές ταινιών κ.α.. Σε αυτές τις 2 εβδομάδες η διασκέδαση παίρνει μια άλλη εξαιρετική μορφή που συναντά κανείς σε πολλούς διαφορετικούς χώρους και μορφές. Ο θεσμός τελειώνει, την τελευταία Κυριακή της Απόκριας, με μεγάλη παρέλαση καρναβαλιστών και με το κάψιμο του Τζΐρου.

4.2.4 Χατζιδάκειο Φεστιβάλ

Το Χατζιδάκειο Φεστιβάλ διοργανώνεται κάθε χρόνο από δήμος Ξάνθης και την Στέγη Γραμμάτων και Καλών Τεχνών. Γίνεται μια προσπάθεια γνωστοποίησης του έργου χορωδιών από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Αυτό το φεστιβάλ πραγματοποιείται προς τιμή του Μάνου Χατζιδάκι ο οποίος γεννήθηκε στην Ξάνθη.

Εικόνα 4 Χατζιδάκειο Φεστιβάλ- Κεντρική Πλατεία Ξάνθης

Πηγή: Google

4.2.5 Γιορτές Νέστου

Αυτές οι εκδηλώσεις διοργανώνεται κάθε Αύγουστο στα στενά του Νέστου και περιέχουν Συναυλίες, κατάβαση του Νέστου με καγιάκ, αθλητικές εκδηλώσεις και άλλα πολλά..

4.2.6 Το παζάρι της Ξάνθης

Το Παζάρι της Ξάνθης έχει φτάσει στις μέρες μας από την περίοδο των Οθωμανών και για αυτό δεν γνωρίζεται ακριβής ημερομηνία του. Όμως πέρα από αυτό αν σκεφτούμε πως έχει επιβιώσει μέχρι σήμερα, αυτό πρέπει να σημαίνει πως έχει πολλά οφέλη και στους ανθρώπους της πόλης και

Εικόνα 5 Το παζάρι της Ξάνθης

Πηγή: Google

στους επισκέπτες από διάφορα μέρη, όμως το πιο σημαντικό στην οικονομία. Έχει γίνει ένα από τους πιο βασικούς χώρους ανάπτυξης της υπαίθριας εμπορικής δραστηριότητας και επειδή επισκέπτονται χιλιάδες άνθρωποι, έγινε τουριστικό αξιοθέατο. Στους πάγκους του Παζάρι της Ξανθής βρίσκεται οπωροκηπευτικά και κάθε λογής τρόφιμα, μέχρι χάλια, κουβέρτες, είδη ένδυσης και υπόδησης, είδη οικιακής χρήσης και παιχνίδια.

Επίσης, στην περιφέρεια της Ξανθής διοργανώνονται διαφορές πολιτιστικές εκδηλώσεις που τραβάμε παρά πολλοί επισκέπτες από τις διαφορές περιοχές. Μερικές από αυτές τις πολιτιστικές εκδηλώσεις είναι: Το έθιμο της γυναικοκρατίας ή «Μπάμπως», τα

«Δημοκρίτεια», ο Θρακιώτικος Γάμος, το ψωμί της Γαίας, η Ναυτική Εβδομάδα, η Γιορτή της Σαρδέλας, ο Εορτασμός της Καθαράς Δευτέρας, το έθιμο της Καμήλας κ.α.

4.2.7 Γιορτές Νεολαίας

Αυτές οι γιορτές χρονολογικά ξεκίνησαν την ίδια περίοδο με τις Γιορτές της Παλιάς Πόλης. Το μονό που διαφέρει είναι, ότι αυτές οι εκδηλώσεις ξεκινούν κάθε χρόνο στα τέλη της Άνοιξης. Όπως καταλαβαίνουμε και από τον τίτλο, οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν και επικεντρώνονται στα νεολαία της πόλης. Δίνεται η δυνατότητα στην νεολαία να γνωρίσουν τον εαυτό τους στη σκηνή και στο ακρωτήριο. Και με αυτό τον τρόπο οι κρατικοί της πόλης μαθαίνουν γεγονότα του αστικού χώρου και από διαδικασία δημιουργίας ή παράγωγης και από διαδικασία συμμετοχής ή κατανάλωσης.

4.3 Αξιοθέατα-Τουριστικοί Πόροι

4.3.1 Λαογραφικό Μουσείο

Το Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης είναι μια μεγάλη αξία για την Ξάνθη. Το οποίο αυτό το μουσείο ιδρύθηκε από την ΦΕΞ (Φιλοπρόοδο Ένωση Ξάνθης) και επειδή περιέχει πάρα πολλά εκθέματα και ο χώρος του ήταν μικρός, στις αρχές του 19^{ου} αιώνα διευρύνθηκε στα αρχοντικά του Κουγιουμτζόγλου και Καλούδη.

Το συγκεκριμένο κτήριο του Μουσείου, ανήκει στην περίοδο της τουρκοκρατίας, δηλαδή από το 1830 και μετά. Αυτό το κτήριο διαφημίζει μια ορισμένη τυπολογία κατοικιών από αυτή την τουρκοκρατική περίοδο και έτσι οι επισκέπτες μπορούν να αισθανθούν λίγο εκείνη την περίοδο και αυτός είναι ο μεγάλος λόγος που προκαλεί πάρα πολλούς επισκέπτες. Οι τοιχογραφίες του μουσείου είναι έργα Βαρβάρων και Γερμανών του 1880, έπεισες ο εσωτερικός διάκοσμος μας δίνει μια απόλυτη κατανοητή εικόνα από οικονομικό, αισθητικό και κοινωνικό επίπεδο των κατοικιών.

Αυτό μουσείο είναι ένας μεγάλος θησαυρός της αισθητικής παράδοσης που παρουσιάζει και κρατάει ζωντανό το παρελθόν της πόλης. Υπάρχουν πάρα πολλά γεωργικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ανάλογος με την εποχή τους, όπως επιδέξια σκαλισμένες κασέλες, φορεσιές Θρακιώτικων-Πόντιων- Σαρακατσάνων, τσεβρέδες και άλλα πολλά που αχούνε μεγάλη σημασία από το χθες για το σήμερα επειδή έγιναν πηγή έμπνευσης.

4.3.2 Δημοτική πινακοθήκη Ξάνθης

Αυτό το κτήριο ανήκει στη μέση του 19^{ου} αιώνα και χαρακτηρίζεται ως κτήριο λαϊκού Μακεδονικού. Είναι ένα από τα μεγάλα παραδείγματα για την συμμετρική παραδοσιακή κατοικία και ανήκει μέσα στα παλαιότερα κτίσματα της Ξάνθης.

Η Δημοτική πινακοθήκη της Ξάνθης έχει το όνομα « Χρηστός Παυλίδης». Το όνομα αυτό δόθηκε προς τιμή του ζωγράφου της πολυς Χρηστού Παυλίδη. Στην πινακοθήκη υπάρχουν 30 περίπου έργα του. Όμως μετά το θάνατο του ζωγράφου, η κληρονόμος Ζωή Παυλίδη δώρισε και άλλους πίνακες του στην Πινακοθήκη.

4.3.3 Παλιά Πόλη

Η Παλιά Πόλη της Ξάνθης είναι περιγράφει και ανήκει στην ιστορία της Ξάνθης. Βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Ξάνθης και καλύπτει έκταση 380.000 m². Η Παλιά Πόλη της Ξάνθης είναι χρισμένη στα χρόνια που μεγάλοι σεισμοί κατέστρεψαν τον προηγούμενο οικισμό, δηλαδή χτιστικά μετά το 1829. Η πόλη έχει ως επίκεντρο τις εκκλησίες, οι εκκλησιές αυτές υπάρχουν από την εποχή της βυζαντινής Ξάνθειας, στην αρχαιότητα έτσι ονομαζόταν η πόλη της Ξάνθης.

Εικόνα 6 Παλιά πόλη Ξάνθης

Πηγή: Google

4.3.4 Εκκλησίες και Μοναστήρια

Τα ιστορικότερα μοναστήρια της Ξάνθης κατηγοριοποιούνται εξής: η Παναγία Αρχαγγελιώτισσα, η Παναγία Καλαμού, η Μονή Ταξιαρχών και ο Άγιος Νικόλαος. Ενώ στον οικισμό της Παλιάς Πόλης υπάρχουν οι ναοί: Παμμεγίστων Ταξιαρχών Καβακίου, Ακάθιστου Ύμνου, Αγίου Βλασίου, Αγίου Γεωργίου και ο Μητροπολιτικός Ναός Τιμίου Προδρόμου. Στη συνέχεια στα όρια των Δήμων του Νομού Ξάνθης υπάρχουν οι ακόλουθοι ενοριακοί Ναοί: Υπαπαντής του Χρηστού Γενισέας, Αγίας Παρασκευής Αβδήρων, του Αγίου Δημητρίου Κιμμεριών και η εκκλησία της Παναγίας Ευαγγελίστριας στην Σταυρούπολη.

4.3.5 Τα υπόλοιπα αξιοθέατα

1. Πόρτο Λάγος: Είναι ένα ψαροχώρι 26 χλμ έξω από την Ξάνθη. Περιέχει πολλά αλιευτικά σκάφη και είναι έδρα αλιευτικού συνεταιρισμού. Πολλές φορές εξυπηρετεί τη διακίνηση των προϊόντων επειδή διαθέτει και λιμάνι.

2. Καταρράκτης του Λειβαδίτη: Σε υψόμετρο 1200 μ. και ύψους 45 μέτρων και με αυτά τα στοιχεία έχει αποκτήσει την ονομασία «ο μεγαλύτερος καταρράκτης στα Βαλκάνια».
3. Τα Τείχη της Ξανθίππης.
4. Το Κάστρο της Καλύβας: είναι κτισμένο στα 340 π.Χ. από τον Φίλιππο Β'.
5. Η Αναστασιούπολη, είναι στα βόρεια της Βιστωνίδας είναι κτισμένη με τείχη που έχουν φτάσει στις μέρες μας και έχει χτισθεί από τον Αυτοκράτορα Αναστάσιο Α' στα τέλη του 5^{ου} αιώνα μ.Χ.
6. Υπάρχει ένας Παλιός Σιδηροδρομικός Σταθμός που ονομάζεται Σιδηροδρομικός Σταθμός των Λιβερών. Βρίσκεται ανάμεσα στα χωριά Βαφαίικα και Κουτσό 10 χλμ στα νότια της Ξανθής. Είναι ερείπια Αρχαίας πόλης Κλασσικών, Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων.
7. Με αρχοντικά και παλιά σπίτια το χωριό Κάτω Καρυόφυτο.
8. Το Λαογραφικό Μουσείο της Σταυρούπολης με συλλογές παλιών αντικείμενων.
9. Ο Μακεδονικός τάφος από 2^ο αιώνα π.Χ. είναι από τους μεγαλύτερους στη βορειοανατολική Ελλάδα.
10. Από τα Ρωμαϊκά και Βυζαντινά χρόνια τα ερείπια της αρχαίας πόλης Άπειρος. Επίσης σήμερα σώζονται τμήματα αρχαίου τείχους που ανάγονται σε εκείνα τα χρόνια.
11. Τα ερείπια κτισμάτων παλαιοχριστιανικής εποχής και λαξευτοί υστερορωμαϊκοί τάφοι που βρίσκονται πάνω σε ένα λόφο κοντά στο χωριό που λέγεται Παράδεισος.
12. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, αυτό το μουσείο στο χώρο του παρουσιάζει την γλωρίδα και πανίδα του Νομού.
13. Με μικρομάγαζα, πάγκους και έντονο ανατολικό χρώμα, η Παλαιά Αγορά.
14. Οι μεγάλες καπνοθήκες, κτισμένες στα τέλη του 19^{ου} και αρχών του 20^{ου} αιώνα με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική τους.

4.4 Οι ενδιαφέρουσες τοποθεσίες

4.4.1 Άβδηρα

Όπως είναι γνωστό τα Άβδηρα είναι βραβευμένο για την τοποθέτηση των εκθεμάτων. Τα Άβδηρα είναι η ιδιαίτερη πατρίδα των Ελλήνων σοφών όπως του Δημόκριτου, Λεύκιππου, Πρωταγόρα, Βίωνα Ανάξαρχου, φιλοξένει το ομώνυμο μουσείο. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του μουσείου των Αβδήρων είναι τους σκελετούς, τους παρουσιάζουν όπως

ακριβώς ανακαλύφθηκαν στην περιοχή, καθώς και τις συλλογές κοσμημάτων, παιχνιδιών, καθημερινών σκευών, κτλ.

Το αρχαίο θέατρο των Αβδήρων βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση, και έτσι είναι δυνατό να πραγματοποιούνται διάφορες εκδηλώσεις, και αυτό προσελκύει το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

Στις μέρες μας σώζονται τα ερείπια των αρχαίων λουτρών, τα αρχαία τείχη της πόλης και της ακρόπολης της πόλης.

4.4.2 Τα χωριά της περιοχής Εχίνου

Για φυσικό περιβάλλον η καλύτερη διεύθυνση στην Ξανθή είναι τα χωριά της Εχίνου, που βρίσκονται στην ορεινή περιοχή της πόλης και αποτελούνται από 40 περίπου οικισμούς.

Κάποια από τα χαρακτηριστικά των χωριών είναι ότι περιέχουν πέτρινα γεφύρια, παλιά αρχοντικά και παραδοσιακούς οικησιμους. Ένας επισκέπτης για φυσικό περιβάλλον οπωσδήποτε πρέπει να επισκεφτεί τον Εχίνο, την Μύκη, τον Κένταυρο, την Σμύνθη, το Ωραίο, τις Θέρμες, και την Κοτύλη.

4.4.3 Η περιοχή της Σταυρούπολης

Το σημαντικότερο Νεστοχώρι της ευρύτερης περιοχής της Ξάνθης είναι η Σταυρούπολη. Έχει κάποια σπουδαία χαρακτηριστικά η πολύ που προσελκύει φυσιολάτρες περιηγητές, όχι μόνο από τον Ελλαδικό χώρο αλλά και από το εξωτερικό, κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι η παραδοσιακή αρχιτεκτονική, τα λιθόστρωτα σοκάκια, η πολυποίκιλη βλάστηση και η πανοραμική θέα στην κοιλάδα του Νέστου. Πέρα από αυτά τα χαρακτηριστικά, οι ξενώνες και η ταβέρνες της Σταυρούπολης δεν έχουν χαλάσει και δεν έχουν χάσει τον χαρακτήρα τους. Οι επισκέπτες πιο συχνά πηγαίνουν συνήθως τα Σαββατοκύριακα και το Καλοκαίρι μετά από τον Μάιο, οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να συμμετάσχουν σε πλήθος οικοτουριστών δραστηριοτήτων, για παράδειγμα κατάβαση του Νέστου με καγιάκ και κανό, ιππασία και softball. Η πλατειά της Σταυρούπολης αποτελεί σημείο αναφοράς.

Το επόμενο μέρος όπου αξίζει να επισκεφτεί ένας επισκέπτης είναι το Λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Σταυρούπολης, όπου εκτίθενται αντικείμενα των αστικών οίκων της Ξανθής, ενώ στο δεύτερο όροφο υπάρχει η ιδιωτική έκθεση του Σταυρού Καραμπατζάκη, αυτή η ιδιωτική έκθεση συνδέει το παρελθόν με το παρόν του τόπου.

4.5 Οι τουριστικές δραστηριότητες περιπέτειας

4.5.1 Καταβάσεις ποταμών

Στο ποταμό Νέστο υπάρχουν πολλές ποικιλίες καταβάσεις ποταμών όπως: Κανό-Καγιάκ και είναι μια δραστηριότητα που πραγματοποιείτε σε ήρεμα νερά και για παρέες. Επίσης προσφέρουν δυο διαφορετικές δραστηριότητες με κανό-καγιάκ η πρώτη δραστηριότητα ονομάζεται «Βαρκάδα στην λίμνη της Πλατανόβρυσης» και η δεύτερη δραστηριότητα ονομάζεται «Η διαδρομή από Δαφνώνα Ξάνθης έως Σταυρούπολη Ξάνθης».

Η επομένη δραστηριότητα είναι Ράφτινγκ στο ποταμό Νέστο σε αυτή την δραστηριότητα δεν χρειάζεται κανείς πολλές ώρες επειδή η διαδρομή δεν διαρκεί πολλές ώρες και είναι μικρή, ξεκάνει από Νέστο και είναι μέχρι Παρανέστη.

Αυτές οι δραστηριότητες όπως καταλάβαμε πραγματοποιούνται σε όλο το μήκος του Νέστου, από το φράγμα Πλατανόβρυσης, τα στενά Νέστου, τις λίμνες και ως τέλος φτάνουν στο Δέλτα του Νέστου.

Πέρα από τις καταβάσεις ποταμών υπάρχουν και περιηγήσεις πεζοπορίας, ποδηλασία, αναρρίχηση. Οι δράσεις αυτές πραγματοποιούνται στα μονοπάτια της Ροδόπης, στο Νέστο, στους καταρράκτες του Λειβαδίτη, στα δάση της Ροδόπης και στο δάσος του Δέλτα. Αυτοί είναι οι καλύτεροι τρόποι για να απολαύει κανείς την θρακική φύση.

4.5.2 Η επίσκεψη σε ορεινούς οικισμούς

Οι επισκέπτες έχουν μια ιδιαίτερη ευκαιρία όπως μπορούν να γνωρίσουν τους ορεινούς οικισμούς της Ξανθής πολύ εύκολα. Τα χωρία του Εχίνου κράτησαν μέχρι στις μέρες μας τον αναλλοίωτο χαρακτήρα τους, μέχρι και την γλωσσά και τις συνήθειες τους καθώς και τα όμορφα Νεστοχώρια με τον αγροτικό τους χαρακτήρα. Στην περιοχή οι επισκέπτες μπορούν να διοργανώσουν καταρρίχηση, αναρρίχηση, διάσχιση φαραγγίων και εξερεύνηση σπηλαίων.

Επομένως υπάρχει και μια άλλη δραστηριότητα, διαφορετική από αυτές, ονομάζεται παρατήρηση πουλιών. Η παρατήρηση πουλιών συνδυάζει την διασκέδαση με την γνώση επειδή επιτρέπει στους επισκέπτες να γνωρίσουν διάφορες φτερωτές φυλές.

4.5.3 Περιηγήσεις και Διαδρομές

1. **Αβδηρα- Πόρτο Λάγος- Βιστωνίδα:** Η περιήγηση αυτή ξεκινά από τα Αβδηρα συνεχίζεται στο Πόρτο Λάγος, υπάρχει όμως δύο διαφορετικές επιλογές για να συνεχιστεί, η πρώτη επιλογή είναι μέσω δύο εναλλακτικών διαδρομών, η δεύτερη επιλογή είναι μέσω της παράλιας των Αβδήρων και η τρίτη επιλογή είναι μέσω των σύγχρονων Αβδήρων προς Νέα-Κεσσάνη-Πόρτο Λάγος.
2. **Στενά Νέστου- Παραποτάμιο Δάσος Νέστου-Δέλτα Νέστου:** Όμως αν κάποιος θέλει να δοκιμάσει άλλες εναλλακτικές δραστηριότητες όπως κανό-καγιάκ, ιπασία, ποδηλασία βουνού, πεζοπορία και άλλα θα χρειαστεί να ακολουθήσει την Εθνική οδό Ξάνθης-Καβάλας και θα κατευθυνθεί προς τα Στενά του Νέστου.

5 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ Ν. ΞΑΝΘΗΣ

5.1 Η τουριστική κίνηση

Ο Νομός Ξάνθης από τις αρχές του τουρισμού, από τότε που ξεκίνησε ο τουρισμός στην Ξάνθη δεν έδειχνε μεγάλη εξέλιξη, όμως με την καλή και σταθερή στρατηγική μετατράπηκε σε αναπτυσσόμενο τουριστικό προορισμό. Σχηματίστηκε η εικόνα προβολής του, με εκδόσεις χαρτών, βιβλίων, φωτογραφικού υλικού κ.τ.λ.

Πλέον, ο Νομός Ξανθής είναι γνωστό ως ένας συνεχώς αναπτυσσόμενος τουριστικός προορισμός. Από τα καλύτερα χαρακτηριστικά του είναι η ύπαρξη μιας σταθερής τουριστικής κίνησης καθόλα τη διάρκεια του χρόνου, ακόμη και κατά την διάρκεια του χειμώνα, που οι επισκέψεις γίνονται για την πόλη δηλαδή για την Ξάνθη, το άλλο καλό χαρακτηριστικό της πολύς είναι πως υπάρχει μια μεγάλη τουριστική δραστηριότητα για καλοκαιρινές διακοπές στις παραλιακές περιοχές . Πέρα από αυτά έχει αναπτυχτεί η τουριστική δραστηριότητα αστικού τύπου, λόγω της γεωγραφικής θέσης και ύπαρξης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

5.2 Οι μορφές τουρισμού

Οι μορφές τουρισμού στο νομό Ξάνθης είναι:

- Παραθεριστικός: αφορά τις παραθαλάσσιες περιοχές της Ξάνθης.

- Ήπιος- Εναλλακτικός: σε αυτή την μορφή τουρισμού δεν έχουμε μια συγκεκριμένη τοποθεσία άλλα για παράδειγμα, μπορεί να πραγματοποιείται στο δέλτα του ποταμού Νέστου και στις όχθες της λύμης Βιστωνίδας.
- Αθλητικός: οι επισκέπτες μπορούν να συμμετάσχουν στις καταβάσεις ποταμού ή στις αναρριχήσεις στους ορεινούς όγκους.
- Αστικός: οι επισκέπτες κάνουν μια επίσκεψη στην Ξάνθη και την εξερευνούν.
- Πολιτιστικός και Αρχαιολογικός: οι επισκέπτες μπορούν να κάνουν μια επίσκεψη στα αξιοθέατα της πόλης ή στις εκδηλώσεις, όπως για παράδειγμα καρναβαλιού.
- Επαγγελματικός: πραγματοποιείται με επιστημονικά συνεδρία που γίνονται στην Ξάνθη.
- Ιαματικός: οι επισκέπτες παγαίνουνε στις ιαματικές πηγές του νόμου..

5.3 Τουριστική προσφορά του δήμου Ξάνθης

5.3.1 Η θέση της Ξάνθης από την γεωγραφική άποψη

Ο Δήμος Ξάνθης μαζί με τους άλλους τέσσερεις δήμους, Δήμος Τοπίου, Δήμος Μύκης και Δήμος Αβδήρων ανήκουν στον Νομό Ξάνθης. Γεωγραφικά είναι στην Θράκη και ανήκει στην περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Βορειοανατολικό μέρος της Ελλάδας. Μετά τη Διοικητική Μεταρρύθμιση και την συνεννόηση του Ιωάννη Καποδίστριας (2011) με τον πρώην Δήμο Σταυρούπολης η έκταση του αντιστοιχεί στα 495,1 τ.χλμ, επίσης η πρωτεύουσα της Σταυρούπολης είναι η πόλη της Ξάνθης.

Και τα σύνορα της είναι ο Δήμος Μύκης ΠΕ Ξανθής βορειοανατολικά, ο Δήμος Ιάσμου ΠΕ Ροδόπης ανατολικά, και νοτιά ο Δήμος Αβδήρων ΠΕ Ξανθής με τον Δήμο Τοπίου ΠΕ Ξανθής και τέλος νοτιοδυτικά δήμος Νέστου ΠΕ Καβάλας και βορειοδυτικά ο Δήμος Παρανεστίου ΠΕ Δράμας.

Εικόνα 7 Χάρτης δήμου Ξάνθης

Πηγή: Google

5.3.2 Δημογραφικά στοιχεία της Ξάνθης

Στο παρακάτω πίνακα βλέπουμε την μεταβολή πραγματικού πληθυσμού του Δήμου Ξάνθης. Στην τελευταία επίσημη απογραφή 2001-2011, βλέπουμε αύξηση 16,78% και αυτή η αύξηση θεωρείται πολύ μεγάλη, επειδή σε εθνικό επίπεδο σημειώθηκε μείωση του πληθυσμού κατά 0,22%.

ΠΕΡΙΦΕ- ΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΑΓΜΑΤ ΙΚΟΣ 2001	ΠΡΑΓΜΑΤ ΙΚΟΣ 2011	ΠΡΑΓΜΑΤ ΙΚΟΣ 2011-2001	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2011-2001	ΝΟΜΙΜΟΣ 2001	ΝΟΜΙΜΟΣ 2011	ΝΟΜΙΜΟΣ 2011-2001	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2011-2001	ΜΟΝΙΜΟΣ 2001	ΜΟΝΙΜΟΣ 2011	ΜΟΝΙΜΟΣ 2011-2001	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2011-2001
Ξάνθης	Ξάνθης	55.360	64.647	9.287	16,78%	47.517	52.473	4.956	10,43%	56.383	65.133	8.750	15,52%
Δράμας	Δράμας	56.062	58.672	2.610	4,66%	53.794	54.398	604	1,12%	57.367	58.944	1.577	2,75%
Καβάλας	Καβάλας	74.120	70.567	-3.553	-4,79%	67.731	67.454	-277	-0,41%	74.186	70.501	-3.685	-4,97%
Έβρου	Αλεξ/λης	65.894	72.905	7.011	10,64%	59.130	63.920	4.790	8,10%	66.125	72.959	6.834	10,33%
Ροδόπης	Κομοτηνής	60.574	66.390	5.816	9,60%	53.079	55.812	2.733	5,15%	61.501	66.919	5.418	8,81%
	ΣΥΝΟΛΟ	10.961.7	10.937.6	-24.103	-0,22%	10.205.0	9.901.82	-303.270	-3,00%	10.932.1	10.813.3	-118.750	-1,09%

Εικόνα 8 Μητροπολιτικοί δήμοι

Πηγή: Π.Α.Μ.Θ

Ο Δήμος Ξάνθης στις μέρες μας έχει τον μόνιμο πληθυσμό του στα 65.133, πιο αναλυτικά η μέση ηλικία των κατοίκων τα 36,9 χρόνια είναι τρίτος κατά σειρά με τη χαμηλότερη μέση ηλικία στην Ελλάδα. Στην συνέχεια οι παραγωγικές ηλικίες είναι 15 μεταξύ 64 χρόνων με την τελευταία απογραφή του 2011, δηλαδή αποτελούν 68,13% του πληθυσμού, είναι παρά πόλοι και το ποσοστό των αναλφάβητων, 47% περίπου και επίσης και αυτών που δεν τέλειωσαν το Δημοτικό σχολείο και Γυμνάσιο, ενώ πτυχίο ΑΕΙ και ΤΕΙ ανέρχεται το ποσοστό στα 17% του πληθυσμού.

Σε αυτό το δήμο υπάρχουν και άλλες διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες, για παράδειγμα, Ρομά, Παλινοστούντες και οικονομικοί πρόσφυγες και μετανάστες.

Ο πληθυσμός των Ρομά αντιστοιχεί σε 3500 άτομα και ζουν περίπου 2 χιλιόμετρα από το κέντρο της Ξάνθης, στην περιοχή που λέγεται Δροσερό. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση Τσιγγάνων στα όρια της ΠΕ ΑΜΘ.

Όπως είναι γνωστό σε όλη την Ελλάδα, η Ξάνθη έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που την κάνει να ξεχωρίζει σε σχέση με τον πληθυσμό της, πρώτον είναι η πολυπολιτισμικότητα και δεύτερον η καλή σχέση και συνύπαρξη του μουσουλμανικού και του χριστιανικού στοιχείου.

5.3.3 Οικονομία και Απασχόληση

Ο Δήμος Ξάνθης χάρη στην ύπαρξη της Πολυτεχνικής Σχολής του Δ.Π.Θ, περιέχει μεγάλο κέντρο ανάπτυξης ερευνάς και καινοτομίας. Πέρα από αυτό έχει και πολύ καλό εμπορικό, πολιτιστικό και μεταποιητικό κέντρο στο χώρο της ΠΕ Α.Μ.Θ.

Ο αριθμός απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα είναι 830, στο δευτερογενή τομέα είναι 3.801 και στον τριτογενή τομέα 15.358. Συνολικά 19.989 απασχολούμενοι υπάρχουν στο Δήμο Ξάνθης.

Ο Νομός Ξάνθης είναι πολύ αναπτυγμένος από γεωργική παράγωγη επειδή περιέχει βαμβάκι, σιτηρά, οπωροκηπευτικά, σπαράγγια κ.α., επίσης είναι αναπτυγμένος και το κτηνοτροφικό τμήμα σε ζώα κρεατοπαραγωγής και γαλακτοπαραγωγής. Όμως η ορεινή περιοχή του Δήμου Ξάνθης είναι φημισμένη παγκοσμίως για τα καπνά που παράγει και είναι ανατολικού τύπου, αξίζει να αναφερθεί και η περιοχή της Σταυρούπολης που είναι γνωστή για την παράγωγη κάπνων τύπου Βιρτζίνια.

Εικόνα 9 Καλλιέργεια- οπωροφόρων- θερμοκηπιακές

Πηγή: Google

Η πρωτογενή παράγωγη του Νομού είναι φημισμένη με την πόλη της Ξάνθης και για αυτό το λόγο η Ξάνθη είναι ένα από τα μεγαλύτερα εμπορικά και βιομηχανικά κέντρα της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Στην Βιομηχανική Περιοχή του Δήμου Ξάνθης υπάρχουν πολλές μεγάλες βιομηχανίες, βιοτεχνίες και εμπορικές αποθήκες, και με αυτό το τρόπο είναι η κύρια Βιομηχανική υποδομή της περιοχής.

Στον Νομό Ξάνθης η βιομηχανική ανάπτυξη ξεκίνησε από μια εφαρμογή σειράς αναπτυξιακών νομών. Αυτοί πρόσφεραν προνομιακά κίνητρα κατάστασης μεταποιητικών επιχειρήσεων στην περιοχή. Οι κλάδοι που χάρη σε αυτούς αναπτύχθηκε η βιομηχανία είναι επεξεργασία φυσικών πόρων όπως ορυκτά, ξυλεία, πετρώματα, αγροτικά, κ.α. και ένα άλλο κλάδο είναι κλάδο παραγωγής προϊόντων για την κατανάλωση στην τοπική αγορά για παράδειγμα έπιπλα και ενδύματα.

Εικόνα 10 Βιομηχανική περιοχή του δήμου Ξάνθης- Βιομηχανία ΣΕΚΑΠ

Πηγή: Google

Επίσης ένα άλλο πλεονέκτημα του Δήμου Ξάνθης είναι ότι πάρα πολλά από τα προϊόντα του τομέα της γεωργίας και κτηνοτροφίας αλλά και μεταποίησης, φτάνουν στο μεγάλο παζάρι που λειτουργεί κάθε Σάββατο μαζί με την παραδοσιακή Σκεπαστή Δημοτική Αγορά της

Ξάνθης.

Εικόνα 11 Σκεπαστή Δημοτική Αγορά- Παζάρι της Ξάνθης

Πηγή: Google

Στον τριτογενή τομέα παράγωγης του Δήμου Ξάνθης οι απασχολούμενοι αναφέρουν πως χάρη στην ύπαρξη σημαντικού αριθμού επιχειρήσεων και οργανισμών παροχής υπηρεσιών έχουν δουλειά. Η πολύ της Ξάνθης είναι το διοικητικό κέντρο του Νομού όμως πέρα από αυτό οι οργανισμοί Δημοσίας Διοίκησης και Άμυνας αποτελούν σημαντικότερο κλάδο στο τριτογενή τομέα, για παράδειγμα οι επιχειρήσεις της διαχείρισης ακίνητης περιούσιας, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, η εκπαίδευση, οι μεταφορές και αποθήκευση ενώ τα ξενοδοχεία, εστιατόρια και οι επιχειρήσεις αναψυχής μένουν έκτος.

Στην συνέχεια δίνεται έμφαση στον τουρισμό επειδή, παρόλο που έχει πρόσθετες θετικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία, εξελίσσοντας μεγάλο αριθμό παραγωγικών μονάδων για την κάλυψη της ζήτησης τουριστικών υπηρεσιών, δεν είναι βασικός πυλώνας για την ΠΕ ΑΜΘ της οικονομίας της. Επίσης η συνολική επίδραση του τουρισμού στην περιφέρεια ΑΜΘ φτάνει σε 3,8% στην παραγόμενη ΑΠΑ το 2012 και φθίνουσα τάση μεταξύ του 2008 και 2012 που 4,7%.

	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	Μεταφορές και αποθήκευση	Δραστηριότητες υπηρεσιών καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	Ενημέρωση και επικοινωνία	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Διαχείριση ακίνητων περιουσιών	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	Δημόσια διοίκηση και άμυνα	Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Εκπαίδευση	Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	Τέχνες, διασκέδαση και αναψυχή
ΠΑΜΘ	676,2	515,1	255,3	111,1	164,4	893,8	117,4	38,0	1.140,3	653,7	394,9	265,4	
Εβρος	145,9	62,8	54,5	32,0	39,1	238,3	13,4	13,8	560,7	102,2	141,1	73,5	
Ξάνθη	119,5	92,1	35,4	21,9	28,3	136,4	32,3	6,5	157,8	171,9	53,0	39,7	
Ροδόπη	111,3	25,7	31,5	12,6	25,7	140,2	24,0	4,1	166,1	200,2	54,1	29,7	
Δράμα	116,2	29,3	29,5	12,9	32,3	122,8	28,1	6,9	108,4	76,2	58,9	59,1	
Καβάλα	183,2	305,2	104,4	31,6	39,0	256,1	19,5	6,7	147,4	103,3	87,7	63,3	

Πίνακας 7 ΑΠΑ του Τριτογενούς Τομέα στην ΠΑΜΘ

Πηγή: ΠΑΜΘ

5.3.4 Υποδομές της Ξάνθης

Ο Δήμος Ξάνθης είναι ένας μητροπολιτικός δήμος και συνεχίζεται να είναι το διοικητικό κέντρο του Νομού. Οι εξελιγμένες υποδομές του Δήμου Ξάνθη ανήκουν στο οικονομικό και κοινωνικό τομέα και στο τεχνικό. Οι κύριες υποδομές του Δήμου Ξάνθη είναι ως εξής:

Ξενοδοχειακές υποδομές:

Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις του Δήμου Ξάνθη είναι στα διοικητικά όρια του Νομού. Όσο και αν οι περισσότερες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις έχουν έδρα μέσα στην πόλη, όμως υπάρχουν πολλές μικρές μονάδες ενοικιαζομένων κατοικιών που εξυπηρετούν στην ορεινή περιοχή ή στην παραθαλάσσια περιοχή. Συνήθως αυτές οι μικρές μονάδες στοχεύουν και εξυπηρετούν τους επισκέπτες με στόχο στις διακοπές τους που έχουν τον οικοτουρισμό, αγροτουρισμό και θαλάσσιο.

Υποδομές στην υγεία και στην κοινωνική πρόνοια:

Οι υποδομές υγείας του Δήμου Ξάνθης είναι ως εξής:

- Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης
- Στρατιωτικό Νοσοκομείο του 4^{ου} Σώματος Στρατού

- Κέντρο Υγείας Σταυρούπολης

Το Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης εξυπηρετεί όλο το Νομό Ξάνθης και έχει πλήρες ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό και οι κλίνες είναι πάριου 300.

Υπάρχουν άλλες δομές που φιλοξενούν παιδιά και ηλικιωμένους από όλο το Νομό Ξάνθης. Η 1^η δομή είναι το Ψυχολογικό Κέντρο Ξάνθης για παιδιά με ειδικές ανάγκες (ηλικίας 5-18) και η 2^η δομή είναι το Γηροκομείο Ξάνθης.

Οι υποδομές και προγράμματα στην κοινωνική πρόνοια εξαρτάται από τους κατοίκους του Δήμου Ξάνθης, μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας και του Νομικού Προσωπικού του, Κέντρου Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης Δήμου Ξάνθης. Μέσω αυτών λειτουργούν:

- 13 Βρεφονηπιακοί Σταθμοί
- ΚΑΠΗ με 5 αποκεντρωμένα παρατήματα
- Κέντρο Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων
- Κοινωνικό Παντοπωλείο Σταυρούπολης
- Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»
- Κέντρο Υποστήριξης και Φροντίδας Φτωχών Οικογενειών με παιδιά
- Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας
- Κέντρο Κοινότητας Ξάνθης
- ΤΕΒΑ, ο Δήμος Ξάνθης είναι επικεφαλής εταίρος και το πρόγραμμα αυτό είναι από τα μεγαλύτερα εθνικά προγράμματα καταπολέμησης της φτώχειας.

Υποδομές στην παιδεία:

Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση της Ξάνθης υπάρχουν 5 μειονοτικά δημοτικά σχολεία, 28 δημοτικά σχολεία, μέσα σε αυτά υπάρχει 1 ειδικό και 1 δημοτικό σχολείο Κωφών και Βαρήκων και 23 Νηπιαγωγεία.

Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δήμου Ξάνθης, λειτουργεί 13 γυμνάσια σχολεία, μέσα σε αυτά υπάρχει 1 εσπερινό, 1 Δεύτερης Ευκαιρίας, 1 Εκκλησιαστικό και 1 Μουσουλμανικό Ιεροσπουδαστήριο. Πέρα από αυτά υπάρχουν 9 Λύκεια (6 είναι Γενικά με ένα Εσπερινό και 1 εκκλησιαστικό Γενικό Λύκειο, και 1 Ε.Π.Α.Λ. με 1 εσπερινό λύκειο.

Στην πόλη από το 1974 λειτουργεί η Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανετίμου Θράκης με πέντε τμήματα. Αυτά τα πέντε τμήματα με την σειρά είναι: Μηχανικών Περιβάλλοντος, Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και το τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και διοίκησης, Πολιτικών Μηχανικών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών.

Αθλητικές Υποδομές:

Όπως γνωρίζουμε σημαντικότερες αθλητικές υποδομές που υπάρχουν στο Δήμο Ξάνθης είναι 4 τα κλειστά γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ, 4 δημοτικά γήπεδα ποδόσφαιρου, ένα κολυμβητήριο, μια αίθουσα χορού, 1 κλειστό σκοπευτήριο αεροβόλων όπλων και 1 κλειστό γυμναστήριο ενόργανης γυμναστικής. Οι εγκαλέσεις αυτές βοήθησαν στους αθλητικούς συλλόγους να πετύχουν σημαντικές διακρίσεις σε όλα τα σχεδόν αθλήματα και φιλοξένησαν μεγάλες διοργανώσεις.

Εικόνα 12 Κλειστό δημοτικό αθλητικό Κέντρο "Φίλιπος Αμοιρίδης" - Κλειστό δημοτικό γήπεδο "Αλέξανδρος Μπαλτατζής"

Πηγή: Google

Υποδομές Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Αποκομιδής απορριμμάτων:

Οι υποδομές ύδρευσης του Δήμου Ξάνθης στο εσωτερικό δίκιο ύδρευσης της πόλης έχουν αντικατασταθεί σχεδόν όλα, ενώ στην ορεινή περιοχή ή στους οικήσιμους γάρο από την Ξανθή αντικαταστάται σταδιακά. Οι έλεγχοι στο πόσιμο νερό γίνονται συνέχεια για εξασφαλιστεί η καλή ποιότητα νερού, σύμφωνα με την Νομοθεσία, έτσι δημοσιοποιούνται κάθε χρόνο.

Στον Δήμο Ξάνθης το έκτου αποχέτευσης όμβριων είναι ολοκληρωμένο σε όλη την πόλη και γίνονται οι απαραίτητες συντηρήσεις και επεκτάσεις, με σιμούς ίλαρχους για την σωστή λειτουργία του.

Στην πόλη με το σύστημα διαχείρισης των αστικών απόβλητων ΑΣΑ, η Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου Ξάνθης σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων Νομού Ξάνθης ΣΔΑΝΞ κάνουν την προσωρινή αποθήκευση, εύλογη και μεταφορά των αστικών απορριμμάτων σε δανειοδοτημένο ΧΥΤΑ. Ταυτόχρονα για την παρότρυνση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων για την αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης ρίψης σε αφύλακτες ευαισθησίας των κατοίκων και για την διαχείριση οικιακών απορριμμάτων δηλαδή διαχωρισμός και ανακύκλωση υλοποιούνται απαραίτητες ενέργειες.

Δίκτυα συγκοινωνιών και μεταφορών της Ξάνθης:

Το οδικό δίκτυο του Νομού, η προσβασιμότητα του Δήμου Ξάνθης θεωρείται πως είναι καλή, έχει μικρές χρονοαποστάσεις μεταξύ δήμου την Εγνατία Οδό, το λιμάνι του Πόρτο Λάγους και της υπόλοιπης παραλιακής ζώνης του Νομού, των δυο αεροδρομίων της Περιφέρειας, τους αερολιμένες «Δημόκριτος» Αλεξανδρούπολης και «Μ. Αλέξανδρος» Καβάλας το Κάθετο Άξονα Ελλάδος-Βουλγαρίας αποτελεί η έξοδος των Βαλκανικών χώρων προς το Άγιο και περνά μέσα από το Νομό Ξάνθης. Η πόλη έχει επίσης το σιδηροδρομικό δίκτυο του ΟΣΕ με σύνδεση Ορμένιο- Αλεξανδρούπολη- Θεσσαλονίκη με σιδηροδρομικούς σταθμούς στην πόλη της Ξάνθης και της Σταυρούπολης.

5.3.5 Τουριστικοί πόροι της Ξάνθης

Οι φυσικοί και τεχνητοί τουριστικοί πόροι του Δήμου Ξάνθης είναι:

Φυσικοί Τουριστικοί Πόροι

Η περιφέρεια ΑΜΘ είναι δημοφιλής από υψηλής οικολογικής αξίας και ποικιλότητας φυσικούς πόρους, και αυτό το χαρακτηριστικό της Περιφέρειας ΑΜΘ προσφέρει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, όπως για την τουριστική ανάπτυξη του τουρισμού, και δίνοντας σημασία στο περιβάλλον. Το πιο συγκριτικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας είναι το πλούσιο και αυθεντικό περιβάλλον της.

Η οροσειρά της Ροδόπης είναι διεθνούς σημασίας περιοχές φυσικού περιβάλλοντος, επίσης ανήκουν στα σημαντικότερα πλέγματα δασικών οικοσυστημάτων της Ευρώπης, μέσα σε αυτά συμπεριλαμβάνονται η περιοχή Ελατιάς Δράμας, το Παρθένο Δάσος Φρακτού, η κορυφή Χαιντού, Ωραιίου και Κοτύλης. Μερικά παραδείγματα επίσης ανήκουν σε διάφορες διεθνείς συμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος όπως, η κοιλάδα με τα στενά του Νέστου (στο Νοτιοδυτικό τμήμα και Νότια της παραλιακής ζώνης), το Θρακικό πέλαγος, το

Δέλτα Νέστου (σημαντικό αριθμό υδροβιότοπων), η Λιμνοθάλασσα του Πόρτα Λαγούς, η Λίμνη Βιστωνίδα κ.α.

Ο ποταμός Κόσυνθος και ο ποταμός Νέστος είναι δυο ποταμιά που ανήκουν στην Ξάνθη. Ο ποταμός Νέστος είναι στον ορεινό όγκο της Δημοτικής Ενότητας Σταυρούπολης και ο ποταμός Κόσυνθος είναι το κύριο υδάτινο ρεύμα της αστικής περιοχής. Επίσης, ο ποταμός Νέστος είναι από τα πιο δημοφιλή τοπία της Περιφέρειας ΑΜΘ, με τα λεγόμενα διάσημα στενά του. Τα στενά και οι μανδρισμοί που τον σχηματίζουν είναι επίσης καταφύγιο για τα σπάνια αρπακτικά πτηνά και θηλαστικά και αυτά τα στενά και οι μαινσρασμοί δίνουν έμφαση στην περιβαλλοντική και αισθητική της περιοχής και αυτό αυξάνει την περιέργεια και την θέληση των ανθρώπων για επισκεφτούν το ποτάμι. Η περιοχή επίσης προστατεύεται από διεθνούς νόμους και συμβάσεις.

Το σημαντικό μέρος του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης (ΕΠΟΡ), είναι στην Οροσειρά της Ροδόπης με τις υπόλοιπες σημαντικές περιοχές. Ανήκει στα πιο σημαντικά και ελκυστικές περιοχές της Ελλάδας, που έχουν ιδιαίτερη βλάστηση και πολλά σπάνια είδη πανίδας. Αποτελεί μέρος του δικτύου Προστασίας NATURA 2000, με σημαντική επιστημονική, γεωμορφολογικής, εκπαιδευτικής αξίας.

Το Δάσος Δρυμού ή αλλιώς Χαϊντού είναι από τους πιο σημαντικούς φυσικούς πόρους της ορεινής περιοχής του Δήμου Ξάνθης. Έχει υψόμετρο 1.610 μέτρα και ο λόγος που έγινε γνωστό όταν έγινε το Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης. Τραβά την προσοχή των επισκεπτών για την πολύ όμορφη φυσική ομορφιά, τα αλπικά λιβάδια, τον δημοφιλή καταρράκτη Λειβαδίτη (ύψους 40 μέτρων), την κορυφή του Γυφτόκαστρου (1827 μέτρα), και ο ανέγγιχτος παράδεισος δηλαδή η όμορφη φύση του.

Στην συνέχεια στην ορεινή περιοχή υπάρχουν περίπου 11-13 σπηλαία και το μεγαλύτερο σπήλαιο αντιστοιχεί σε 270 τμ και ονομάζεται Κροκόδειλος. Το σπήλαιο αυτό έχει πάρει αυτή την ονομασία από την βιολογική αξία του επειδή φιλοξένει αρκετά σπηλαιόβιων ασπόνδυλων και όταν συγκρίνουμε με τους κοντινούς περιοχές είναι το μοναδικό που φιλοξένει αποικίες νυχτερίδων.

Το προστατευμένο περιαστικό δάσος είναι ειδικής σημασίας φυσικός τουριστικός πόρος επειδή το Δασαρχείο της Ξανθής έχει αφιερώσει ένα μεγάλο μέρος του σε χώρο αναψυχής και περίπατου, δημιουργώντας ένα μέρος κοντά στην πολύ, περίπου 10 στρεμμάτων, για να

έχουν την δυνατότητα οι επισκέπτες και οι κρατικοί της πολύς να κάνουν μια επίσκεψη στις φυσικές αποδράσεις.

Εικόνα 13 Φυσικά τοπία στην ορεινή περιοχή του Δήμου Ξάνθης

Πηγή: Google

Το προστατευμένο περιαστικό δάσος είναι ειδικής σημασίας φυσικός τουριστικός πόρος επειδή το Δασαρχείο της Ξανθής έχει αφιερώσει ένα μεγάλο μέρος του σε χώρο αναψυχής και περίπατου, δημιουργώντας ένα μέρος κοντά στην πολύ, περίπου 10 στρεμμάτων, για να έχουν την δυνατότητα οι επισκέπτες και οι κρατικοί της πολύς να κάνουν μια επίσκεψη στις φυσικές αποδράσεις.

Τεχνητοί Τουριστικοί Πόροι της Ξάνθης

Η πόλη της Ξάνθης φημίζεται με το σύγχρονο αστικό κέντρο με δυναμική διφυή χαρακτηριστικό του, ο λόγος που φημίζεται έτσι είναι η ύπαρξη της Παλιάς Πόλης και της σύγχρονης Ξάνθης. Αυτό βέβαια εξαρτάται και από τα χώρια της ορεινής περιοχής, οι άνθρωποι με τις συνήθειες και τις δραστηριότητες τους, οι εγκαταστάσεις, οι υποδομές, η ιστορία της πόλης που έρχεται από την αρχιτεκτονική και καθημερινότητα της.

Όλα τα παραπάνω έχουν δημιουργηθεί από το παρελθόν μέχρι και σήμερα. Όμως το φημισμένο περιβάλλον της, αλλάζει και εναλλάσσεται συνέχεια λόγο της διαφορετικής προέλευσης και κουλτούρας των κατοίκων της Ξανθής.

Η Πολιτιστική ταυτότητα της Ξάνθης αποτελεί από τον συνοικισμό της παλιάς πόλης μαζί με την συνοικία του Σομακώβ, η υπάρξει των καπνοθηκών, όπως ανάφερα είναι το αντιπροσωπευτικό δείγμα και η πολιτιστική ταυτότητα της Πόλης.

Σε αυτή την περιοχή της Ξάνθης κανείς θα συνεντήσει μεγάλα αρχοντικά σπίτια, κτίρια με σημαντική ιστορία και σπουδαία αρχιτεκτονική, πλατειές και λιθόστρωτα καλντερίμια. Παρά πολλά από αυτά τα κτίρια είναι ανοιχτούς στους κοινούς επειδή ανακαινίστηκαν και στεγάζουν από πολιτιστικούς συλλόγους όπως μουσεία, πινακοθήκες, άλλα. Επωδής επιχειρήσεις ψυχαγωγίας και εστίασης..

Στην ορεινή περιοχή της Ξάνθης οι τουριστικοί πόροι δεν είναι μόνο οι φυσικοί πόροι περά από αυτούς υπάρχουν παραδοσιακοί οικισμοί που διατηρούνται μέχρι σήμερα με τα σημάδια του παρελθόντος, όπως κι οι αρχιτεκτονικοί τους. Επίσης υπάρχουν μικρές τουριστικές επιχειρήσεις διανομής, δραστηριοτήτων και εστίασης, ξενώνες, μουσεία και εκθεσιακοί χώροι και κέντρο ενημέρωσης επισκεπτών. Τα ήθη και τα έθιμα, οι παραδοσιακές συνήθειες των κατοίκων και οι λαογραφικές εκδηλώσεις, αρχαιολογικοί χώροι και μονοπάτια για περιπατητές σχηματίζουν τους τεχνικούς πόρους.

Στο Δήμο Ξάνθης ένα από τους σημαντικούς ταυρίσκους πόρους και της πολιτιστικής ιστορίας είναι τα παρά πολλά θρησκευτικά μνημεία που δίνουν έμφαση στην θρησκευτική και πολιτιστική συνύπαρξη των μουσουλμάνων, χριστιανών άρμενων και εβραίων παρά πολλά από αυτά λειτουργούν ακόμη ως εκπαιδευτικά και φιλανθρωπικά κέντρα, στηρίζουν την κοινωνική ζωή και την ανάπτυξη της περιοχής και βέβαια είναι και κέντρα λατρείας και προσευχής.

Στην συνέχεια στους τεχνικούς τουριστικούς πόρους ανήκουν και τα καταλύματα. Τα καταλύματα αυτά είναι διαθέσιμα σε όλες τις κατηγορίες και τύπους, όμως με περιορισμό αριθμό υπαρχουσών κλινών. Πέρα από αυτά οι επόμενους τεχνικούς τουριστικούς πόρους είναι το μεγάλο παζάρι της Ξάνθης (λειτούργει κάθε Σάββατο), συνεδριακά κέντρα, η Δημοτική Αγορά, θεματικά πάρκα, η Στέγη γραμμάτων και πολιτισμού, εταιρίες τουριστικών δραστηριοτήτων, ωραίους χώρους περίπατου αύλησης και αναψυχής κοντά και μακριά Πάο την πόλη και μεγάλη βιβλιοθήκη με σύγχρονο σύστημα λειτουργίας.

Η Ξάνθη είναι δημοφιλής για τις έντονες δραστηριότητες σε αθλητικές και πολιτιστικές δράσεις, σε όλη την διάρκεια του χρόνου. Υπάρχουν συλλόγους που συνεργάζονται μεταξύ τους, όπως διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες της Ξάνθης, πολιτισμικές παραδόσεις. Όμως με μεγάλο αριθμού εθελοντών διοργανώνουν μικρές και μεγάλες εκδηλώσεις, κάποιες από αυτές τις εκδηλώσεις έχουν αλλάξει σε θέση σε μεγάλης εμβελείας πολιτιστικούς θεσμούς. Όμως με μεγάλο αριθμού εθελοντών διοργανώνουν μικρές και μεγάλες εκδηλώσεις.

Ο γαστρονομικός πλούτος και η σπουδαία γαστρονομική κουλτούρα της είναι ένα άλλος σημαντικός τεχνικός τουριστικός πόρος της Ξάνθης. Η κουζίνα είναι μια πολυπολιτισμική κουζίνα με φαγητά ή γλυκά που συνδυάζουν υλικά από την τοπική παράγωγη αλλάζει υλικά που έχουν φέρει όλοι αυτοί που μετακόμισαν εδώ, με ελληνικούς, ανατολικούς, ποντιακούς και πομάκικους τρόπους παρασκευής, επίσης συνοδεύονται με κρασιά και αποστάγματα που έχουν παράγει με οινοποίηση των γηγενών ποικιλιών που καλλιεργούν οι κάτοικοι.

5.4 Τουριστική ζήτηση του δήμου Ξάνθης

5.4.1 Δυναμικότητα κλινών και πληρότητα της Ξάνθης

Ο Νομός Ξάνθης, στις ξενοδοχειακές υποδομές δυστυχώς βρίσκεται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους Νόμους Καβάλας και Έβρου όμως υπάρχει μια ισορροπία με τους Νομούς Δράμας και Ροδόπης.

	Μονάδες	%	Κλίνες	%
Έβρος	68	17,61%	4.045	18,72%
Ροδόπη	22	5,69%	1.607	7,44%
Ξάνθη	19	4,92%	1.426	6,59%
Δράμα	21	5,44%	1.074	4,96%
Καβάλα	256	66,32%	13.464	62,29%
Σύνολο Περιφέρειας	386	100%	21.616	100%

Πίνακας 8 Δυναμικότητα Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων

Πηγή: Πρόταση ΑΜΘ ΠΕΠ Μακεδονίας- Θράκης 2007-2013 & ΕΣΥΕ (2012)

Όπως απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα 9, ο μικρός αριθμός υπαρχουσών κλινών, μας αποδεικνύει πως είναι ανάγκη η προσέλκυση επισκεπτών ή έστω οργάνωση ομαδικών διακοπών στο σημείο που πρέπει να δοθεί περισσότερη προσοχή. Οποσδήποτε πρέπει να βρεθεί κίνητρα για την δημιουργήσει νέων ξενοδοχειακών καταλυμάτων.

ΟΝΟΜΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΚΛΙΝΕΣ
AGRIANI HOTEL	4ο ΧΛΜ ΞΑΝΘΗΣ-ΔΡΑΜΑΣ	40
XANTHIPPION HOTEL	28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940 212	53
NATASSA MOTEL	1ο ΧΛΜ ΞΑΝΘΗΣ -ΚΑΒΑΛΑΣ	151
Z PALACE HOTEL	ΚΟΝΔΥΛΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	183
NESTOS HOTEL	ΤΕΡΜΑ 28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940	142
BOUTIQUE HOTEL 1905	ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΧΑΣΙΡΤΖΟΓΛΟΥ ΕΥΡ.5	6
HOTEL ELENA	ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ 2	90
PARIS HOTEL	ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ 12 ΚΑΙΝΑΠΟΘΗΚΕΣ	31
HAPPY LIVING HOSTEL	ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 1Α	HOSTEL
ELLISO HOTEL	ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 9	43
XANTHI HOTEL	ΛΕΥΚΙΠΠΟΥ 14	64
1000 COLORS HOTEL	ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΞΑΝΘΗΣ	27
GIANNIS HOTEL	ΚΙΜΜΕΡΙΑ	35

Πίνακας 9 Ξενοδοχεία και αριθμός κλινών Δήμου Ξάνθης

Η πληρότητα στον πίνακα 10 στα ξενοδοχεία των καταλυμάτων της ΠΑΜΘ στην περίοδο 2013 σε 2018 διώχνει αύξηση κατά 8+ ποσοστιαίες μονάδες. Όλες οι Περιφερειακές Ενότητες έδειξαν αύξηση, εκτός από την Δράμα που ήταν -9%. Από την Ξάνθη σημειώθηκε αύξηση κατά 11% και είναι πολύ κοντά στο Μέσο Όρο της ΠΑΜΘ

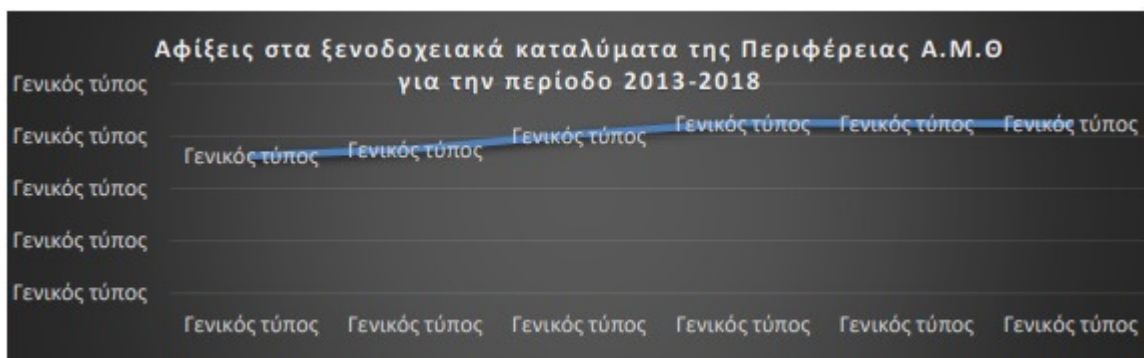
Π.Ε.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Θάσου	50%	52%	53%	51%	53%	51%
Καβάλας	32%	32%	37%	37%	39%	40%
Ροδόπης	32%	31%	35%	30%	39%	37%
Ξάνθης	21%	25%	26%	26%	33%	32%
Έβρου	16%	27%	28%	29%	31%	28%
Δράμας	21%	19%	16%	15%	12%	12%
ΠΑΜΘ	28%	34%	36%	36%	37%	36%

Πίνακας 10 Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων (ΠΑΜΘ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ- Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.2 Αφίξεις και διανυκτερεύσεις τουριστών

Στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018 με τα στοιχεία της ΑΜΘ, με βάση την ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής της, στο έτος 2019 για την περίοδο από το 2013 έως 2018 σημειώθηκαν αφίξεις του τουρισμού στην Περιφέρεια ΑΜΘ (σχήμα 1), σημειώθηκε αύξηση +23% και τα στοιχεία είναι ως εξής, από 542,381 χιλ. το 2013 σε 646,938 χιλ το 2018.

Σχήμα 1 Αφίξεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα (Α.Μ.Θ)

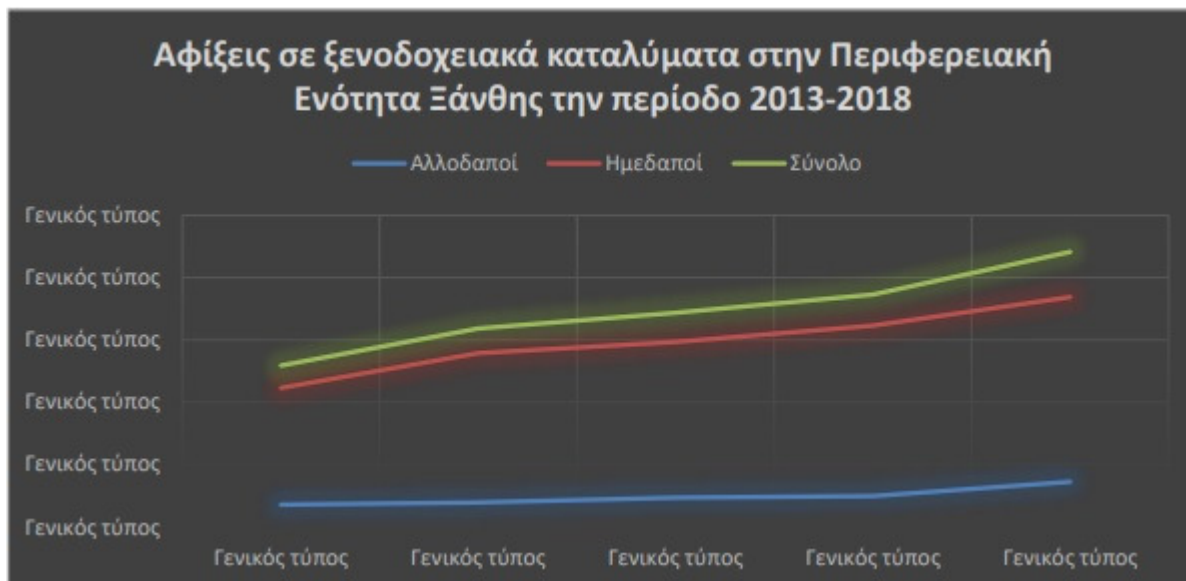
Πηγές Στοιχείων: Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού το 2018.

Στο επόμενο πίνακα 11 και το σχήμα 2, παρουσιάζονται τα στοιχεία της ΠΕ Ξάνθης στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην περίοδο 2013- 2018. Από το επόμενο σχήμα και πίνακα καταλαβαίνουμε πως στην περίοδο 2013-2018, παρατηρείται μια αύξηση κατά 22,97% για την χρονιά 2014 στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ξάνθη, στη συνέχεια δεν προβλέπεται μεγάλη αύξηση για επόμενα δύο χρόνια, το 2015 και το 2016 δείχνει μια μικρή αύξηση, ενώ το 2018 βλέπουμε την μεγαλύτερη αύξηση αφίξεων τις τάξεως 28,8%.

Έτος	Αλλοδαποί	Ημεδαποί	Σύνολο	Ποσοστό Μεταβολής
2013	7,178	44,621	51,799	
2014	7,896	55,803	63,699	22,97%
2015	9,364	59,33	68,694	7,84%
2016	9,958	64,61	74,568	8,55%
2017	14,503	73,757	88,26	28,80%

Πίνακας 11 Αφίξεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην ΠΕ Ξάνθης.

Πηγές στοιχείων: Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018.

Σχήμα 2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα (ΠΕ Ξάνθης)

Πηγές στοιχείων: Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018.

Το επόμενο πίνακα (12) και σχήμα (3) αναφέρονται στις αφίξεις αλλοδαπών και την ποσοστιαία κατανομή για το έτος 2018. Τα στοιχεία για αυτές τις αφίξεις είναι ως εξής:

- Βούλγαροι με πόστο 45% (ενώ το 2016 39%)
- Τούρκοι 22% (το 2016 ήταν 26%)
- Ρουμάνοι 7% (και το 2016 ήταν πάλι 7%)
- Γερμανοί 6% (το 2016 ήταν 8%)
- Λοιπές χώρες 20% (το 2016 ήταν 19%)

Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016- 2018
Βουλγαρία	536	418	875	63%
Τουρκία	360	449	429	19%
Ρουμανία	96	74	127	32%
Γερμανία	116	100	118	2%
Λοιπές	256	308	380	48%
Σύνολο	1.363	1.349	1.930	42%

Πίνακας 12 Επισκέψεις στην ΠΑΜΘ

Πηγή: ΤτΕ-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σχήμα 3 Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων

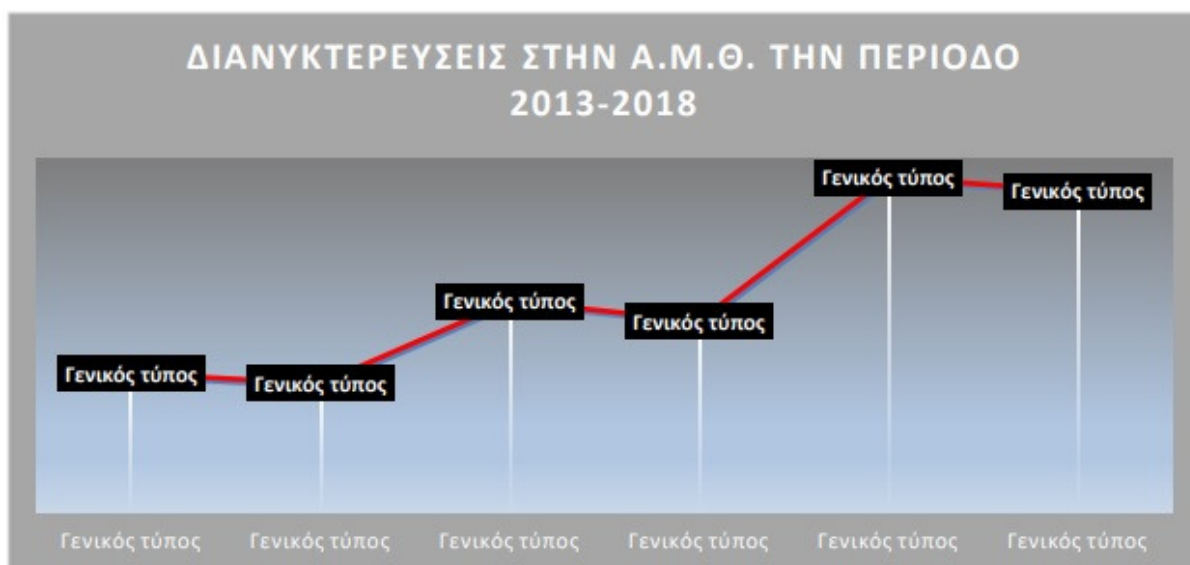
Πηγή: ΤτΕ- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του 2019, για την περίοδο 2013-2018, στο επόμενο πίνακα (13) και στο σχήμα (4) παρουσιάζονται τα στοιχεία των διανυκτερεύσεων στην ΑΜΘ. Όπως καταλαβαίνουμε και από το πίνακα και το σχήμα, παρουσιάζεται μια μικρή αύξηση για το έτος 2014 και για το έτος 2015, ενώ στο έτος 2016 έχουμε μια μικρή μείωση κατά -1,54%, όμως στην συνέχεια προβλέπεται μεγάλη αύξηση που είναι 11,46% και το 2018 δείχνει πάλι μια πτωτική πορεία κατά -0,9%. Ως αποτέλεσμα όμως, στη συνέχεια οι διανυκτερεύσεις παρουσιάζουν ξανά αύξηση κατά 15,22%.

2013	1,695632	
2014	1,681591	0,83%
2015	1,798036	6,92%
2016	1,770206	-1,54%
2017	1,973242	11,46%
2018	1,953831	-0,90%

Πίνακας 13 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα.

Πηγές Στοιχείων: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018

Σχήμα 4 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα

Πηγές Στοιχείων: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018

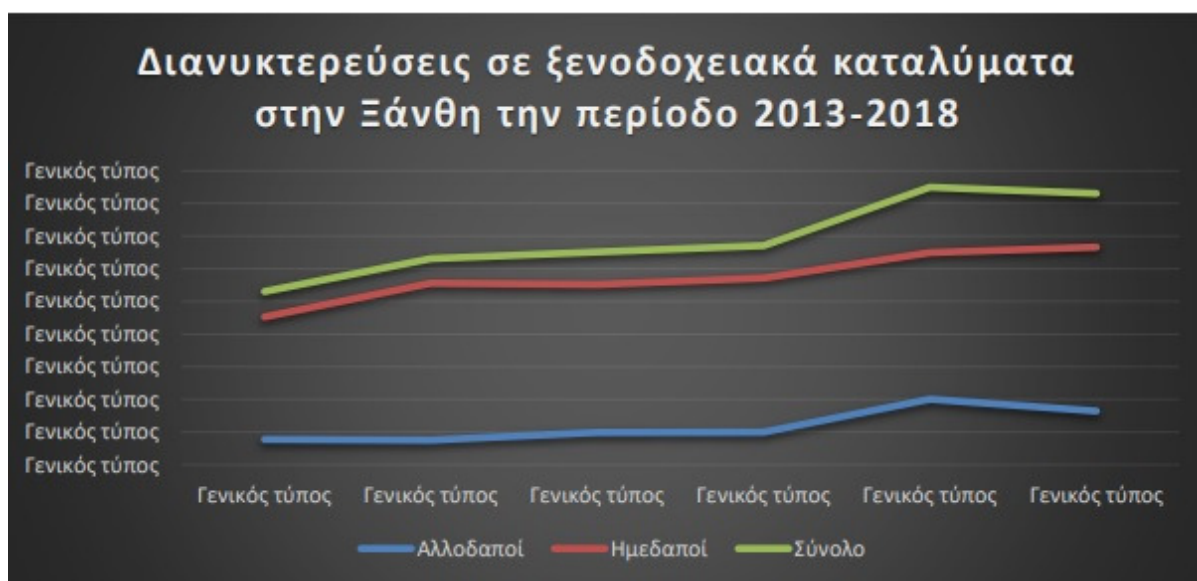
Στη συνέχεια στις διανυκτερεύσεις, με βάση τα στοιχεία που βλέπουμε στον πίνακα (14) και στο σχήμα (5), στα ξενοδοχειακά καταλύματα ΠΕ Ξάνθης παρουσιάζεται μια συνεχόμενη μικρή αύξηση για την περίοδο 2013 – 2018, συγκεκριμένα για τα έτη 2013, 2014, 2015 και 2016. Όμως η μεγάλη διάφορα με το έτος 2017 είναι πως παρατηρείται μια μεγαλύτερη αύξηση από τα προηγούμενα έτη, και στην τελευταία χρονιά των στοιχείων δηλαδή το 2018 ακόλουθη μια μικρή μείωση κατά -0,92%.

Έτος	Αλλοδαποί	Ημεδαποί	Σύνολο	% Μεταβολή
2013	15,561	90,486	106,047	
2014	15,062	111,174	126,236	19%
2015	19,863	110,477	130,34	3%
2016	19,916	114,232	134,148	2,92%
2017	40,135	129,784	169,919	13,41%
2018	32,932	133,229	166,161	-2,21%

Πίνακας 14 Οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλλ. στην Ξάνθη

Πηγές Στοιχείων: Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018

Σχήμα 5 Διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχειακά καταλύματα στην ΠΕ Ξάνθης

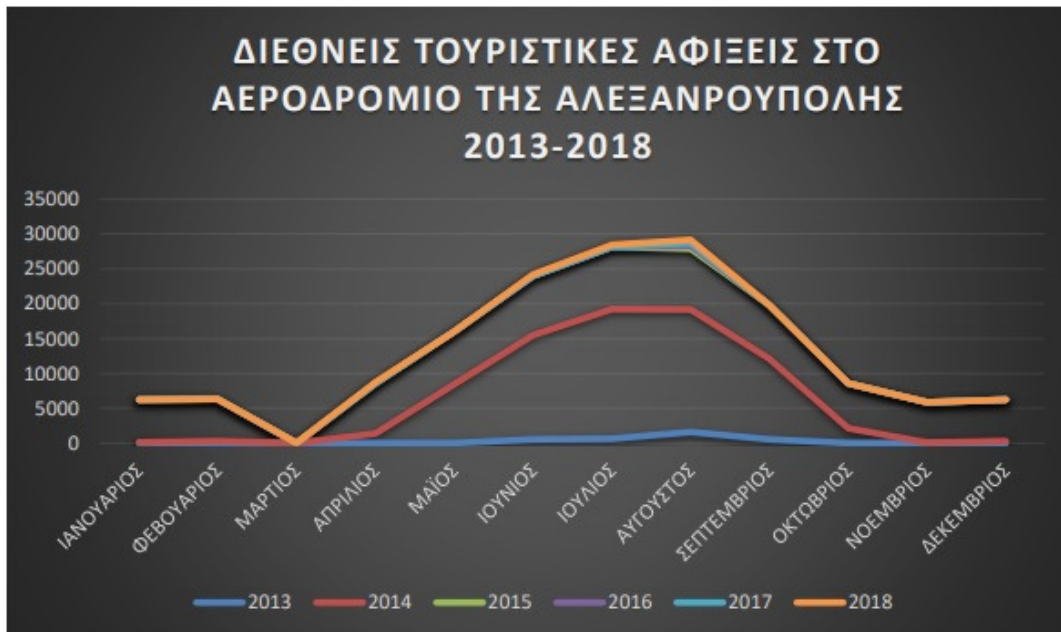
Πηγές Στοιχείων: Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018

5.4.3 Εποχικότητα ζήτησης

Από τα στοιχεία των διεθνών αφίξεων (σχήματα 6 και 7) καταλαβαίνουμε το σοβαρό πρόβλημα εποχικότητας που αντιμετωπίζουν τα δυο αεροδρόμια της Περιφέρειας ΑΜΘ, στην περιφέρεια και κατά συνέπεια στην ΠΕ Ξάνθης.

Η έντονη κινητικότητα αφίξεων παρατηρείτε στα δυο αεροδρόμια της Καβαλάς και της Αλεξανδρούπολης και η αύξηση κινητικότητας αφίξεων παρατηρείται από το μήνα Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο μήνα, σε όλη την διάρκεια των ετών που αναγράφεται.

Σχήμα 6 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στο Αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης.

Πηγές Στοιχείων: Στατιστική αεροπορικής κίνησης ετών 2013- 2018-Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

Σχήμα 7 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στο Αεροδρόμιο της Καβάλας.

Πηγές Στοιχείων: Στατιστική αεροπορικής κίνησης ετών 2013-2018- Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

5.4.4 Η Μέση Διάρκεια Παραμονής

Ο σημαντικός δείκτης της ελληνικής οικονομίας είναι η μέση διάρκεια παραμονής των αλλοδαπών και ημεδαπών τουριστών και αυτό εξετάζεται από οίους ειδικούς. Αυτός ο δείκτης χρησιμεύει στο να καθοριστεί τα έσοδα του ελληνικού κράτους από την παράνομη των επισκεπτών σε ένα μέρος. Οι περισσότερες ημέρες παραμονής είναι ίσον με

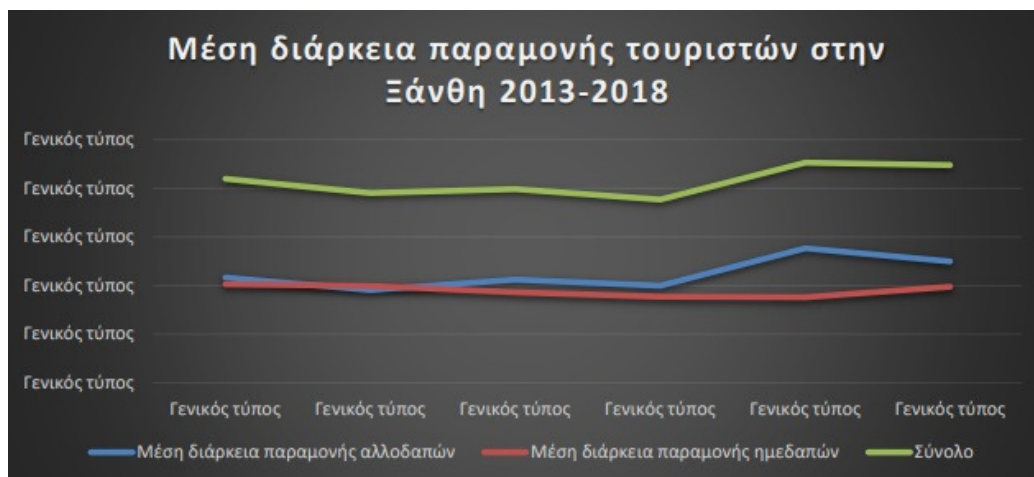
περισσότερες δαπάνες για τους επισκέπτες και περισσότερα έσοδα για την περιοχή επίσκεψης.

Όπως καταλαβαίνουμε από το πίνακα 15 και το σχήμα 8 σημειώθηκε μείωση διεθνώς στην μέση παραμονής των επισκεπτών σε ένα μέρος. Όσον αφορά την Ξανθή σημειώθηκε μια αύξηση στη μέση διάρκεια παραμονής αλλοδαπών επισκεπτών στις 2 ημέρες μερί το έτος 2016, στο έτος 2017 μειώνεται μια μικρή αύξηση και γίνεται 3 ημέρες ενώ στο έτος 2018 γίνεται το αντίθετο με το 2017 και μειώνεται λίγο και έγινε 2,5 ημέρες διάρκειας παραμονής αλλοδαπών. Στην συνέχεια η μέση διάρκεια παραμονής στους ημεδαπούς τουρίστες μένει σταθερή και αντιστοιχεί στις 2 ημέρες με μικρές αλλαγές, που ανεβοκατεβαίνει σε όλη την διάρκεια των ετών και η ανώτερη μέση διάρκεια είναι στις 2,02 ημέρες το 2013. Στο επόμενο πίνακα και σχήμα, απεικονίζεται η μέση διάρκεια παραμονής των αλλοδαπών και ημεδαπών επισκεπτών στην Περιφερειακή ενότητα Ξάνθης για τα 2013-2018.

Έτος	Μέση διάρκεια παραμονής	Μέση διάρκεια παραμονής
2013	2,167734745	2,02787925
2014	1,907548126	1,992258481
2015	2,121208885	1,862076521
2016	2	1,768023526
2017	2,767358478	1,759616036
2018	2,497497346	1,977542266

Πίνακας 15 Μέση διάρκεια παραμονής τουριστών.

Πηγή Στοιχείων: Ελληνική στατιστική αρχή. Κύριες Χώρες Προέλευσης Αλλοδαπών Τουριστών

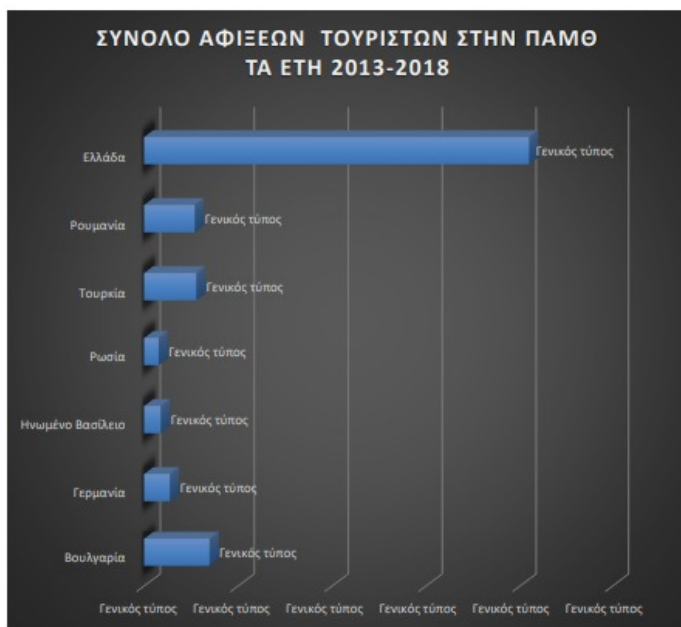

Σχήμα 8 Μέση διάρκεια παραμονής ημεδαπών και αλλοδαπών (ΠΕ Ξάνθης)

Πηγές Στοιχείων: Ελληνική στατιστική αρχή.

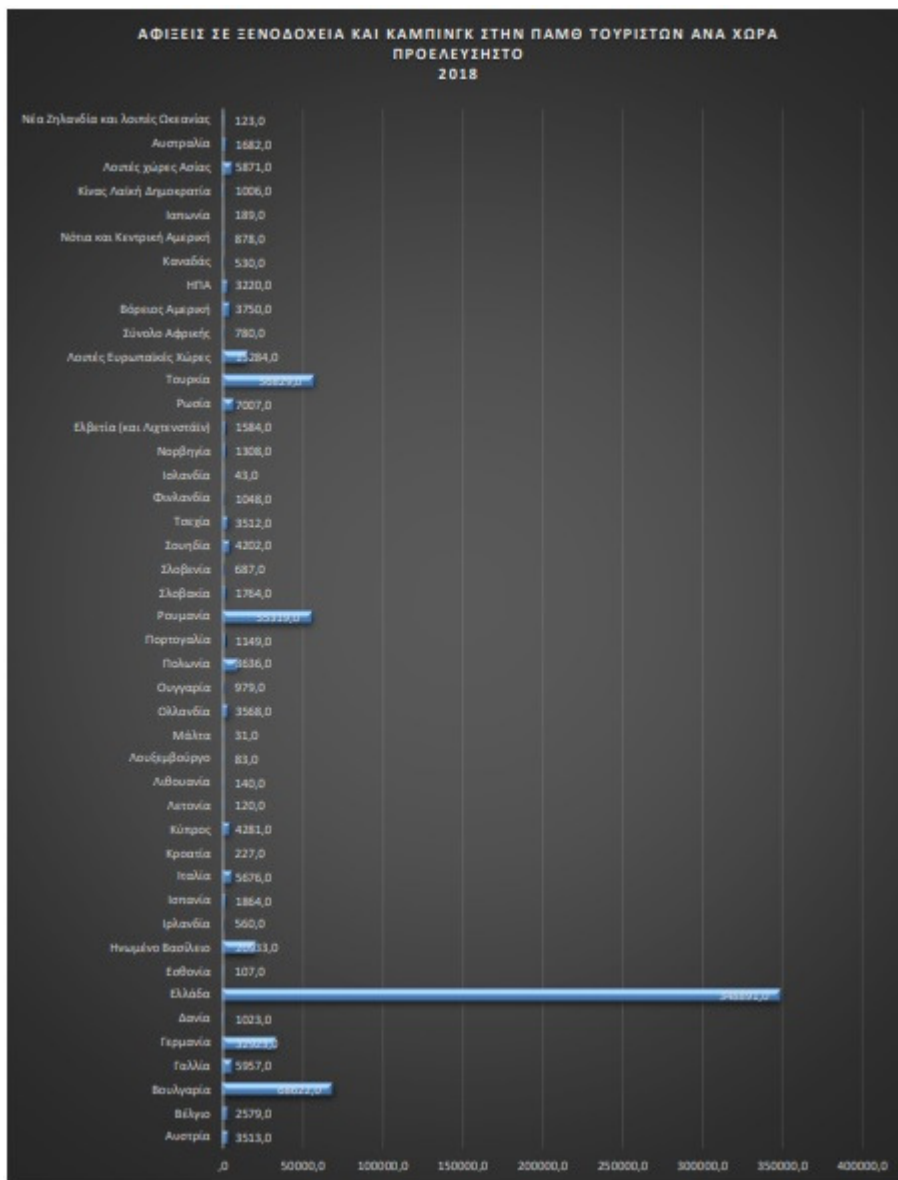
5.4.5 Οι Κύριες Χώρες Προέλευσης Αλλοδαπών Τουριστών

Σύμφωνα μετά παρακάτω σχήματα 9 και 10, από τα στοιχεία που πήραμε από την ελληνική στατιστική αρχή, στα έτη 2013-2018 οι κύριες χώρες προέλευσης τουριστών στην ΠΑΜΘ μετά την Ελλάδα είναι, πρώτα η Βουλγαρία με 349.050 σε όλη την διάρκεια των ετών αυτών, μετά είναι η Τουρκία 278.412 αφίξεις και ως τέλος η Ρουμανία με 270.041.

Σχήμα 9Αφίξεις σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ (ΠΑΜΘ)

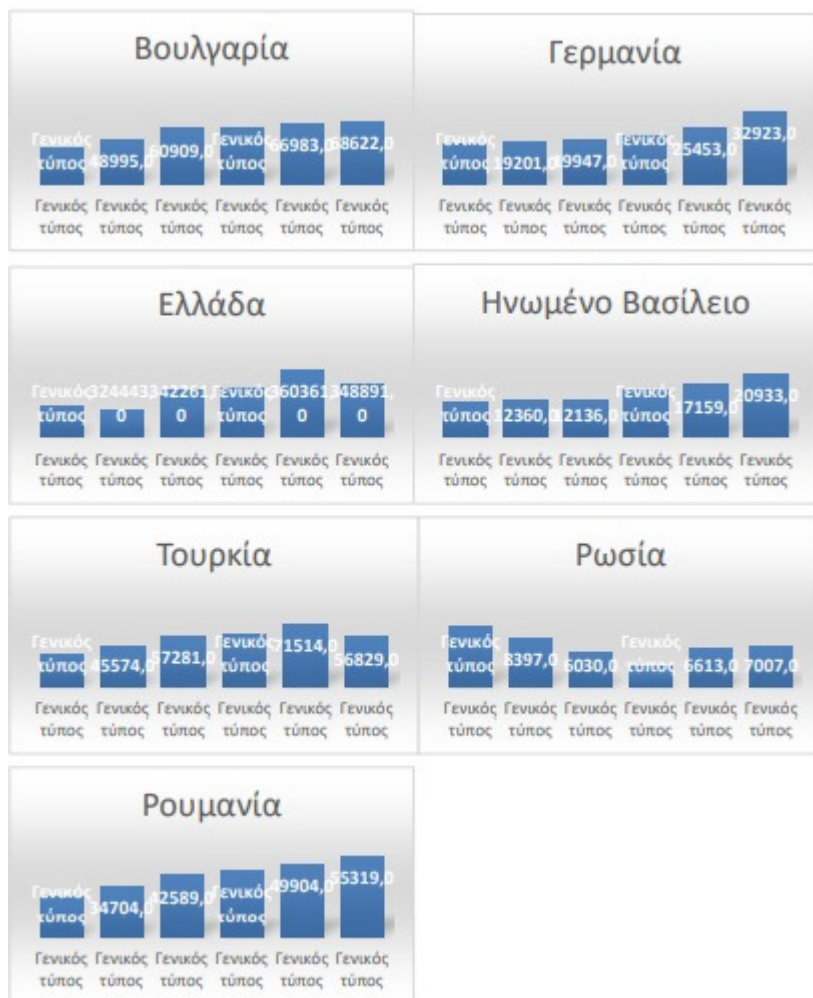
Πηγή Στοιχείων: Ελληνική στατιστική αρχή.

Σχήμα 10 Αφίξεις σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ τουριστών (ΠΑΜΘ)

Πηγή Στοιχείων: Ελληνική στατιστική αρχή.

Μετά στοιχειά τον παρακάτω σχήμα 11 αν χρειαστεί πιο αναλυτική εξήγηση, παρατηρείται μια μικρή σταθερή αύξηση στις κυριότερες χώρες προέλευσης τουριστών στα χρονιά 2013-2018. Τα στοιχεία είναι ως εξής: η Βουλγαρία έδειξε αύξηση στις 67,6 από το έτος 2013 έως το 2018, η Ρουμανία ήταν 38,9, η Γερμανία 31,9 και η Αγγλία 19,93. Όμως με τα αντίθετα στοιχεία μας παρουσιάζουν μειώσε η Τουρκία και Η Ρωσία τα τελευταία έτη.

Σχήμα 11 Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων τουριστών σε ξενοδοχεία και κάμπινγκ (ΠΕ Ξάνθης)

Πηγή Στοιχείων: Ελληνική στατιστική αρχή.

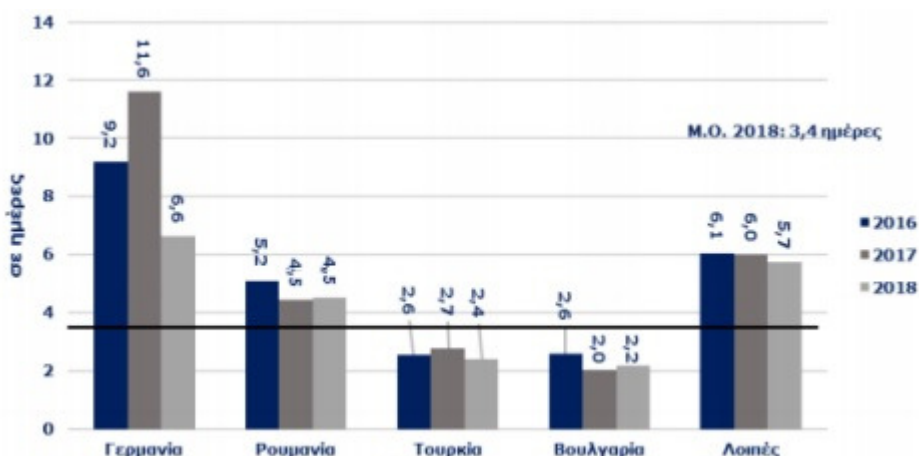
5.4.6 Η Μέση Διάρκεια Παραμονής Αλλοδαπών Τουριστών

Αν κάνουμε μια σύγκριση με τον Μέσο Ορό της Περιφέρειας οι διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης είναι Μίκη. Οι αγορές της Γερμανίας της Ρουμανίας, και οι Λοιπές Χώρες σημειώνουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Ορό της Περιφέρειας, ενώ γίνεται το αντίθετο με την Τουρκία και την Βουλγαρία, σημειώνουν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Ορό της Περιφέρειας. Αυτά τα στοιχεία είναι στον παρακάτω πίνακα 16 και σχήμα 12.

Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	9,2	11,6	6,6	-28%
Ρουμανία	5,2	4,5	4,5	-12%
Τουρκία	2,6	2,7	2,4	-7%
Βουλγαρία	2,6	2,0	2,2	-16%
Λοιπές	6,1	6,0	5,7	-5%
Περιφέρεια	4,0	4,0	3,4	-16%

Πίνακας 16 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σχήμα 12 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE – Intelligence

5.5 Μελέτη των ενεργειών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο για την ανάπτυξη του τουρισμού στο Δήμο Ξάνθης

5.5.1 Μελέτες και έρευνες κεντρικών τουριστικών φορέων

Η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης χάρη στο πλούσιο πολιτιστικό και σύνδυο περιβάλλον που έχει, κατέκτησε την 6^η θέση στο έτος 2018 διεθνή επισκεψιμότητα στην ελληνική περιφέρεια, τα όποια αυτά τα στοιχεία ανήκουν στην μελέτη του INSETE (2019). Αυτή η θετική εξέλιξη για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης έγινε επίσης αντιπροσωπεύοντας το 6% των επισκέψεων το 2018 και μερίδιο 2% στο σύνολο των τουριστικών εισπράξεων. Κάποια αναλυτικά στοιχεία για την περιφέρεια ΑΜΘ και ο Δήμος

Ξανθής είναι ως έξης: Σημειώθηκε αύξηση στο έτος 2018 +42% δηλαδή από 1,4 πήγαμε σε 1,9 εκατ., και μια άλλη θετική αλλαγή που σημειώθηκε είναι έως υπήρχε αύξηση και στις εισπράξεις- έσοδα +12% δηλαδή από 288 εκατ. Ευρώ έφτασε σε 322 εκατ. Ευρώ.

Σε αυτή την μελέτη στην συνέχεια αναφέρεται πως μπορεί να εξελιχθεί η τουριστική περίοδος, αναφέρεται πως η περιφέρεια ΑΜΘ έχει την δυνατότητα να προσελκύσει περισσότερες επισκέπτες και να τους ικανοποιήσει έστω την επόμενη φορά να αυξηθεί πιο πολύ αυτή η περίοδος. Η μελέτη υποστηρίζει πως μπορεί η περιφέρεια να στοχεύσει στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και να εξελίσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της, όμως όχι μονό χρησιμοποιώντας το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της αλλά και το άλλο πλεονέκτημα που είναι η τέλεια πολυπολιτισμικότητα και ειδική ανθρωπογεωγραφία της. Για την αύξηση των εσόδων και εξέλιξη του τουρισμό επισημαίνει τον εσωτερικό τουρισμό για διακοπές χειμερινού και φυσιολατρία τουρισμού, βέβαια παίζει μεγάλο ρολό ο εισερχόμενος τουρισμός, για παράδειγμα από την Σερβία ή από Βόρειο Μακεδονία για θερινό και πολιτιστικό τουρισμό.

Όπως ανάφερα και στο προηγούμενο παράγραφο, ο πλούσιος και φυσικός περιβάλλον και η πολυπολιτισμικότητα της και βέβαια με μια στοχευόμενη λύση και ιδέα για τον εξωτερικό αλλά και για το εσωτερικό τουρισμό, θα είναι η σίγουρη εξέλιξη για την ανάπτυξη δυναμικού της περιφέρειας ΑΜΘ.

Η μελέτη του ΙΝΣΕΤΕ (2019) προτείνει κάποιες ιδέες, συγκεκριμένα για το Δήμο Ξάνθης, προτείνει να αξιοποιηθεί η γεωγραφική θέση του Δήμου Ξανθή και προσθέτει πως αυτό μπορεί να γίνει αν οριστεί η πολύ ως πύλη εισόδου στον ορεινό όγκο και βέβαια παίρνοντας υπόψη πως με αυτήν λύση, ταυτόχρονα θα πάρουν άξια και οι δραστηριότητες τουρισμού φύσης και υπαίθρου που έχουν μεγάλη δυνατότητα να εφαρμοστούν στις ορεινές περιοχές. Η μελέτη εδώ παίρνει ως βάση την ανθρωπογεωγραφία της περιοχής, του Δήμου Ξάνθη, και τις περιοχές βέβαια, και προσθέτει πως με αυτό τον τρόπο οι εγκαταλελειμμένες ορεινές περιοχές και οι οικισμοί με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον θα αξιοποιηθούν.

Επιπλέον προτείνει να αναπτυχθούν και άλλες μορφές τουρισμού όπως: Αθλητικός τουρισμός, Οικοτουρισμός Τουρισμός φύσης και υπαίθρου και του φυσιολατρικού, θρησκευτικού, ιαματικού και αρχαιολογικού τουρισμού. Επιπλέον εξηγεί πώς μπορούν να ανατηχθούν αυτοί οι μορφή τουρισμού, για τον αθλητικό τουρισμό πρέπει να γίνουν αθλητικές εκδηλώσεις μαζί με ξενοδοχειακή υποδομή, για τον τουρισμό φύσης και υπαίθρου πρέπει να γίνει σύνδεσμο με ειδικές μορφές τουρισμού, και για τον θρησκευτικό, ιαματικό,

φυσιολατρικού, αρχαιολογικού τουρισμού προτείνει την οργάνωση δικτύων και διαδρομών έτσι ώστε να παρουσιαστεί ο φυσικός και τεχνητός πόρος.

Η μελέτη αυτή αναφέρει πως προβλέπει αύξηση σε αφίξεις και έσοδα εκτός από το κλασικό ελληνικό «ήλιος και θάλασσα» τουρισμό στον οδικό, θρησκευτικό και πολιτιστικό τουρισμό, σύμφωνα με την ΣΕΤΕ (2016) για τις προοπτικές και δυνατότητες του ελληνικού τουρισμού. Είχε προβλέψει πως το 2021 έπρεπε ο πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός να είχε αυξηθεί κατά 11% στην Ελλάδα και τα τουριστικά έσοδα κατά 12%. Τα στοιχεία που είχε αναφέρει πιο συγκεκριμένα ήταν για την Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κίνα, Γερμανία, Ιταλία και Γαλλία που περίμεναν τους τουρίστες να προσελκύσει τα φεστιβάλ, οικοπολιτιστικές διαδρομές κ.α. και αναμενόταν η ηλικία των ενδιαφερόντων να είναι πάνω από 35 χρόνων και με υψηλό οικογενειακό εισόδημα και εκπαιδευτικό επίπεδο. Κάποια άλλη πρόταση της μελέτης είναι η αναβάθμιση του πολιτιστικού και θρησκευτικού τουρισμού, την Χαρτογράφηση του πολιτιστικού και θρησκευτικού προϊόντος, την εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε Α.Μ.Ε.Α. , την προώθηση του πολιτιστικού αποθέματος και την εφαρμογή συγχρόνων θεματικών διαφημιστικών και την δημιουργία και αλλά τουριστικά πακέτα για την χώρα μας.

Στην συνέχεια δίνουμε έμφαση σε κάτι άλλο που είναι από μια μελέτη του ΣΕΤΕ (2020), εδώ αναλύεται το καινούργιο μοντέλο της ανάπτυξης του ελληνικού τουρισμού. Το μοντέλο αυτό εξαρτάται από το ρολό του τουρισμού στην γενικότερη οικονομική πολιτική της χώρας και βλάπτεται από τον αριθμό και το είδος των συνεργειών μεταξύ τουρισμού και άλλων τομέων της οικονομίας. Το καινούργιο αναπτυξιακό μοντέλο της τουριστικής προσφοράς, στοχεύει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, που θα βγουν μέσα από την αναλυτική τμηματοποίηση της ζήτησης.

Με βάση τον ΣΕΤΕ (2020), υπάρχουν κάποια απαραίτητα βήματα για την αύξηση της ζήτησης στον Ελλάνικο τουρισμό, αυτά τα βήματα είναι ως εξής:

- Η συνεχής έρευνα και μελέτη των αγορών στόχων
- Η σύσταση μηχανισμών επικοινωνιακής διαχείρισης κρίσεων
- Οι συνέργειες και οικονομίες φάσματος σε πολιτισμό, ελιτισμό, εκπαίδευση κ.α.
- Αλλαγές στην γαστρονομία με σύνδεσμο το τουριστικό μάρκετινγκ της Ελλάδας.

Τέλος αναφέρει και τις παράγοντες που μπορούν ανά επηρεάσουν τον τουρισμό είναι ως εξής:

- Η κλιματική αλλαγή
- Η δημογραφικές αλλαγές
- Η τεχνολογία
- Η παγκοσμιοποίηση του τουρισμού
- Η ασφάλεια
- Η μεσαία τάξη
- Η αντίληψη περί πολυτελείας.

Πάνω στο θέμα του προηγούμενο παραγράφου υπάρχει μια άλλη ερευνα που θα την θεωρούσα σημαντική, είναι η Ρένα του ΙΝΣΕΤΕ (2019). Αυτή ερευνα μας αναλύει και επικεντρώνει τα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές, που επηρεάζουν την λειτουργεί και την εξέλιξη του τουριστικού τομέα στην Περιφέρεια ΑΜΘ.

Τα δυνατά σημεία του είναι: οι ικανοποιητικές και ισόρροπα αναπτυσσόμενες εθνικές υποδομές μεταφορών (λιμενικές, οδικές, αερολιμένες), τα φυσικά οικοσυστήματα και εύπορο πολιτιστικό αποθεμένοι πολλοί τουριστικοί πόλοι προσέλκυσης και για τους ημεδαπούς και για τους αλλοδαπούς.

Τα αδύναμα σημεία του είναι: ο ελλιπής εκσυγχρονισμός του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου και η υστέρηση σε ολοκλήρωση της διασύνδεσης των οικών υποδομών μεταφορών, η χαμηλή δυναμικότητα της διασύνδεσης στον κλάδο του τουρισμού, η έλλειψη σε τουριστικό σχεδιασμό ενιαίων τμηματοποίησης, η περίπου ανύπαρκτη εφαρμογή τεχνικών Marketing, η απουσία εξειδικευμένου προσωπικού και η μπερδεμένη κατανομή της τουριστικής κίνησης στις ενότητες περιφέρειας.

Οι ευκαιρίες του είναι: η ποικιλία σε τοπικά προϊόντα που διαθέτει όλη η περιφέρεια και η δυνατότητα προσελκύσει τουρίστες με την ανάδειξη και προβολή των μοναδικών πολιτιστικών πόρων της.

Οι απειλές του είναι: η απουσία λογά μετανάστευσης εξειδικευμένου τουριστικού προσωπικού, η αγλαή ανταγωνιστικότητα από την τουριστική ανάπτυξη στις όμορες χώρε

όπως Βουλγαρία ή Τουρκία, η ανεπαρκής διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος για τις σύγχρονες απαιτήσεις της τουριστικής αγοράς.

5.5.2 Ενέργειες Τοπικών Φορέων και Οργανισμών

Ο Δήμος Ξάνθης όπως γνωρίζουμε είναι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με την Αντιπεριφέρεια Ξάνθης ΟΤΑ Β βαθμού και Δήμος Ξάνθης ΟΤΑ Α βαθμού. Ατοί οι δυο φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης είναι υπεύθυνοι για την τουριστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο.

Μελέτες και Δράσεις της Περιφέρειας ΑΜΘ

Εδώ και μια πενταετία (2015-2020) η Περιφέρεια ΑΜΘ δίνει έμφαση στην αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και στη δημιουργία ενιαίας τουριστικής ταυτότητας, και αυτό θέλει να το κάνει ανάλογα με τις φυσικές, οικονομικές, πολιτισμικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητά της, επίσης δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία, αποκατάσταση και αναδειξίει του περιβάλλοντος, του τοπιού, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υδατικών πόρων και της βιοποικιλότητας. Για να ατυχούν οι στόχοι που αχούνε βάλει χρειάστηκαν κάποια εργαλεία, αυτά τα εργαλεία είναι ως εξής:

Το πρώτο εργαλείο είναι η Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας Έξυπνη Εξειδίκευσης, το δεύτερο RIS3 ΑΜΘ και το τελευταίο γίνεται με επικέντρωση στον 2^ο Πυλώνα της, με ονομασία Μεγέθυνση και Εμπέδωση των Αναδύομενων Κλάδων της Περιφερειακής Οικονομίας. Αυτό το εργαλείο βοηθά στον εντοπισμό των μοναδικών χαρακτηριστικών και συγκριτικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας. Παράλληλα, η RIS3 βοηθά να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύστημα για το δίκτυο τουρισμού και πολιτισμού της ΠΑΜΘ δηλαδή τα προϊόντα του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιφέρειας, βιοτεχνικού τομέας και αγροδιατροφικό. Η RIS3 στοχεύει στην δικτύωση του κλάδου του τουρισμού με κλάδους που συνοδεύονται και βλάπτουν άμεσα το τουριστικό προϊόν όπως τις μεταφορές, την εστίαση, το εμπόριο, την μεταποίηση, επίσης στοχεύει την ενίσχυση των ήδη υπάρχοντων τουριστικών δικτύων και των ολοκληρωμένων τουριστικών προγραμμάτων.

Το τελευταίο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την ΑΜΘ 201-2020, που πρέπει να λάβει τέλος το 2023. Βοηθήσει στην ανάπτυξη του τουρισμού σε συνδυασμό με τον τομέα της παράγωγης και την κοινωνική συνοχή. Οι στόχοι του συγκεκριμένου προγράμματος έχουν ανακοινωθεί ως εξής: « Η ανασυγκρότηση του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας ώστε, να μετασχηματιστεί σε τουριστικό προορισμό αριστείας και σημαντικό βιομηχανικό

πόλο, αξιοποιώντας το συγκριτικό της πλεονέκτημα στο αγροδιατροφικό σύμπλεγμα, το πλούσιο ενδογενές της δυναμικό, τη γεωγραφική της θέση και προωθώντας την κοινωνική συνοχή με την κινητοποίηση υφιστάμενων αλλά και νέων κοινωνικών συλλογικοτήτων.»

Όλοι αυτοί παραπάνω κατευθύνσεις και στόχοι εξειδικευτήκαν για τον τουρισμό και περιελίχτηκαν στο συγκεκριμένο Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας ΑΜΘ. Για να πραγματοποιηθούν αναλύθηκαν εβδομήντα μελέτες για την περιοχή της ΑΜΘ και δεκαέξι μελέτες προ του 2009 για τον τουρισμό και πολιτισμό της Περιφέρειας. Επίσης χρειάστηκε να αξιολογηθούν και οι τουριστικοί, φυσικοί, πολιτιστικοί, ιστορικοί και περιβαλλοντικοί πόροι. Παράλληλα αξιολογήθηκαν και τα μνημεία και αξιοθέατα σε όλη την έκταση της. Όλες αυτές οι δράσεις πραγματοποιήθηκαν για να μετεξελίχθη η ΠΑΜΘ σε Τουριστικό Προορισμό Αριστείας και να υλοποιηθεί το όραμα της Στρατηγικής Τουριστικής Ανάπτυξης της το οποίο συνοψίζεται ως εξής: «ο τουρισμός βασικός πυλώνας οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, αφετηρία μετεξέλιξης σε προορισμό αριστείας.»

Οι στόχοι στο σχέδιο είναι σε μια σειρά ως εξής:

- Να λειτουργήσει ένα ενιαίο Οργανισμό Διαχείρισης του Προορισμού για την ΠΑΜΘ
- Να δημιουργηθεί μια ιδιαίτερη ταυτότητα για την περιφέρεια ΑΜΘ και να αυξηθεί η αναγνωσιμότητα σαν τουριστικός προορισμός
- Να αυξηθούν ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων της περιφέρειας
- Να αυξηθούν οι διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχεία και βέβαια να βελτιωθούν οι δείκτες Εποχικότητας του τουρισμού
- Να αναδειχτούν καλύτερα τα πολιτιστικά στοιχεία, η ιστορία, η παράδοση και η κουλτούρα της περιφέρειας και να προωθούν οι εναλλακτικές μορφές του τουρισμού, να δοθεί έμφαση των προστατευμένων περιοχών στην εθνική και διεθνή τουριστική αγορά
- Να αυξηθεί η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της ΑΜΘ
- Να εξελίχθη η συνεργασία με όμορες χώρες και να δημιουργηθεί οι κοινές τουριστικές προορισμούς ανάδειξης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και διαφήμιση αυτών των πόρων στα δίκτυα.

Στο παραπώ σχέδιο δηλαδή στο Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας ΑΜΘ έχουν ως βάση το Θεματικό τουρισμό, στον πολιτιστικό και Εναλλακτικό για δημιουργία νέων τουριστικών προϊόντων, προτείνονται σενάρια και προτάσεις.

Πέρα από τα παραπάνω Επιχειρησιακά Προγράμματα για τους στόχους της ΠΑΜΘ στον πολιτισμό και στο περιβάλλον, για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού είναι επίσης δυο ακόμη: η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση ΟΧΕ ΠΑΜΘ για τον τουρισμό και πολιτισμό και η ΟΧΕ ΠΑΜΘ της Ζώνης Ορεινού Όγκου Ροδόπης και Νέστου.

Η ΟΧΕ Τουρισμού και Πολιτισμού είναι το εργαλείο της ΠΑΜΘ για την δημιουργία μιας πολιτιστικής διαδρομής, κατά μήκος ενός άξονα περί την Εγνατία Οδό με επεκτάσεις και συγκεκριμένες πύλες τουρισμού και κέντρα ανάπτυξης υπηρεσιών, να μπορέσει να οργανώσει πολιτιστικούς και τουριστικούς πόρους και να ανεπύχθη η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος της. Πρέπει να χρηματοδοτηθεί η δημιουργία ειδικών υποδομών που να συμβάλουν στην παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους επισκέπτες να βελτιώσει το τοπικό ανθρωπινό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί εστιασμένα η επιχειρηματικότητα, και να αποκατασταθούν ελλειπείς υποδομές σε μεταφορές και υποδομές περιβάλλοντος κατά μήκος της «Πολιτιστικής Διαδρομής Εγνατία Οδός».

Στον επόμενο πίνακα 17 αναγνωρίζονται οι δράσεις και οι πράξεις που εξειδικεύονται για την υλοποίηση της ΟΧΕ Τουρισμού – Πολιτισμού, στην περιοχή του Δήμου Ξάνθης.

Δράσεις	Έργα
5. Ενίσχυση τουριστικής ελκυστικότητας Ξάνθης.	Παιδικό Μουσείο - Εργαστήριο Πολιτισμού και Τεχνολογίας Ολοκλήρωση Μουσείου Καπνού / Διαμόρφωση χώρου έκθεσης της ιστορίας του καπνού στην Ξάνθη Οργάνωση και υλοποίηση πολιτιστικών περιπάτων - ξεναγήσεων στον οικισμό της παλαιάς πόλης Ξάνθης
10. Ένταξη σημειακών αρχαιοτήτων στο τουριστικό σύστημα της Ο.Χ.Ε.	Ανάδειξη αρχαιοτήτων Ξάνθης σε τουριστικούς πόρους της Ο.Χ.Ε Ένταξη Θρησκευτικών μνημείων στην Ο.Χ.Ε.
11. Δικτύωση - σημάνσεις επί του Οδικού Δικτύου στην περιοχή της Ο.Χ.Ε.	Τοποθέτηση Πινακίδων Πόλων, Προορισμών και διαδρομών Ο.Χ.Ε. επί του Οδικού Δικτύου και των κύριων Πυλών Εισόδου
14. Πληροφοριακό Σύστημα της Ο.Χ.Ε.	Δημιουργία Πλατφόρμας ΟΧΕ και Τράπεζας Τουριστικού Υλικού Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης Λειτουργία συστήματος και εκπαίδευση στελεχών Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Ξεναγήσης Σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων Σύστημα διαχείρισης παρακολούθησης και αξιολόγησης ΟΧΕ
15. Προώθηση της Βιομηχανίας στον τουρισμό με βάση την αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος της Εγνατίας Οδού	Αρχιτεκτονική και ιστορική αποτύπωση διατηρητέων κτισμάτων στον οικισμό της Παλαιάς Πόλης Ξάνθης
16. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας στην περιοχή της Ο.Χ.Ε.	Ενίσχυση υπηρεσιών διαμονής Ενίσχυση / Δημιουργίας κατοχής δραστηριοτήτων Τοπικές Δυσκώσεις
17. Οι άνθρωποι της Εγνατίας	Καλλέργεια δεξιοτήτων επαγγελματιών - απασχολούμενων στον τουρισμό Ενίσχυση της δημιουργικής βιομηχανίας Ενίσχυση της απασχόλησης σε υποδομές πολιτισμού

Πίνακας 17 Οι δράσεις και πράξεις της ΟΧΕ Τουρισμού – Πολιτισμού για την περιοχή του Δήμου Ξάνθης

Στο επόμενο πίνακα γίνεται Ανάλυση Δυνατοτήτων – Αδυναμιών – Προοπτικών – Απειλών, για τον τομέα της περιφέρειας που επίσης αποκομίζουμε μέσα από την ΟΧΕ τουρισμού – πολιτισμού και είναι πολύ σημαντικό για την διενέργεια SWOT ανάλυσης που θα γίνει στα επόμενα κεφάλαια.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΦΕΤΗΡΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ- ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	
Κομβική γεωπολιτική θέση. Πύλη της Ελλάδας, των Βαλκανίων και της Ευρώπης.	Σημαντικό
Ένα μεγάλο αστικό κέντρο ανά περιφερειακή ενότητα και πολλά διάσπαρτα ημιαστικά - αγροτικά κέντρα στην ύπαιθρο και την ενδοχώρα.	Όχι ιδιαίτερα

Γειτνίαση με το δεύτερο μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Ελλάδας, τη Θεσσαλονίκη.	Σχετικά Σημαντικό
Αναπτυγμένες μεταφορικές υποδομές (Εγνατία οδός, σιδηροδρομικό δίκτυο, δύο διεθνή αεροδρόμια, δύο διεθνή λιμάνια).	Πολύ Σημαντικό
Πολύ καλή προσβασιμότητα μέσω Εγνατίας προς την Ευρώπη, Βαλκάνια, Τουρκία.	Πολύ Σημαντικό
Υψηλό αίσθημα ασφάλειας των επισκεπτών από πλευράς υπηρεσιών υγείας.	Σημαντικό
Εκτεταμένη παράκτια ζώνη, προσβάσιμη με καθαρές παραλίες, γαλάζια σημαία.	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Πλούσιοι, υψηλής οικολογικής αξίας και φήμης περιβαλλοντικοί πόροι ικανοί να στηρίζουν την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού με άξονα το περιβάλλον.	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Ύπαρξη τεσσάρων (4) φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα, πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα με πολιτιστικούς, ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους παγκόσμιας και εθνικής εμβέλειας, και πολιτιστικούς θεσμούς με φήμη, γεωγραφική διασπορά και διαχρονική παρουσία.	ΚΕΝΤΡΙΚΟ
Γαστρονομικός πλούτος και πολυπολιτισμική κουζίνα, αρκετά προϊόντα υψηλής αξίας στον πρωτογενή τομέα (ΠΟΠ, ΠΓΕ) και πολλά παραδοσιακά φημισμένα προϊόντα.	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Σημαντική διασύνδεση πρωτογενούς παραγωγής με διατροφικό τομέα και τουρισμό	Σημαντικό

Ικανοποιητική τουριστική κίνηση, 6η Περιφέρεια αφίξεων και διανυκτερεύσεων.	Σημαντικό
Ύπαρξη σημαντικής τουριστικής κίνησης και πέραν περιόδου αιχμής και αυξημένη τουριστική κίνηση τη χειμερινή περίοδο σε λιγότερο καλοκαιρινούς προορισμούς	Σημαντικό
Ύπαρξη ναυλωμένων πτήσεων τύπου Charter για το αεροδρόμιο της Καβάλας από περιοχές της Δυτικής και Κεντρικής Ευρώπης με προορισμό την Καβάλα και τη Θάσο.	Πολύ Σημαντικό
Τρίτη τουριστική επιλογή ως προορισμού στη ΒΕ μετά Χαλκιδική και Θεσσαλονίκη.	Πολύ Σημαντικό
Ύπαρξη ικανοποιητικών ειδικών τουριστικών υποδομών (χιονοδρομικό κέντρο, πίστες ανεμοπτερισμού, δραστηριότητες στην ύπαιθρο, κέντρα λουτροθεραπείας	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Τοποθέτηση του τουρισμού στον πυρήνα των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων.	ΚΕΝΤΡΙΚΟ
ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ-ΑΠΕΙΛΕΣ	
Χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης και σταδιακή μείωση του περιφερειακού ΑΕΠ.	Όχι ιδιαίτερος συναφή
Μικρή συμμετοχή του τουριστικού τομέα στο Περιφερειακό ΑΕΠ.	Όχι ιδιαίτερος συναφή
Υψηλό ποσοστό ανεργίας και ειδικά στους νέους.	Όχι ιδιαίτερος συναφή
Αύξηση των ρυθμών φτωχοποίησης του πληθυσμού.	Όχι ιδιαίτερος συναφή
Ελλιπής κατάρτιση και επιμόρφωση της παραγωγικής δύναμης της ΑΜΘ σε υπηρεσίες και επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό.	Σημαντικό

Αδυναμία αξιοποίησης αεροδρομίου Αλεξανδρούπολης ή Καβάλας ως διεθνή κόμβου.	Πολύ Σημαντικό
Η συνέχιση της συρρίκνωσης του Περιφερειακού ΑΕΠ.	Μη Άμεσο
Οι οικονομικές εξελίξεις και η οικονομική κρίση στην Ελλάδα σε συνάρτηση με το γεγονός που επηρεάζει την εγχώρια τουριστική ζήτηση.	Σημαντικό
Αρνητικό περιβάλλον για την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα.	Όχι ιδιαίτερα
Υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας στις τουριστικά ανεπτυγμένες περιοχές και απώλεια ελκυστικότητας και ανταγωνιστικότητάς τους	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Κίνδυνος υποβάθμισης περιβαλλοντικών πόρων και οικοσυστημάτων.	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού
Συνέχιση τουριστικής υπερσυγκέντρωσης σε συγκεκριμένους τουριστικούς θύλακες	Σημαντικό
Αναποτελεσματικότητα στην αξιοποίηση και προστασία του περιβαλλοντικού κεφαλαίου λόγω της περιπλοκότητας του θεσμικού πλαισίου και τις συχνές επικαλύψεις αρμοδιοτήτων	Σημαντικό
Διαιώνιση των χαμηλών συνεργιών των ΟΤΑ με την Περιφέρεια στον τομέα της διαχείρισης περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων	Σημαντικό
Μονοδιάστατη τουριστική ανάπτυξη βασισμένη στο μαζικό τουρισμό.	Σημαντικό
Ευμετάβλητη τουριστική αγορά και έντονος διεθνής και ευρωπαϊκός ανταγωνισμός.	Σημαντικό
Αδυναμία σχεδιασμού ενιαίας τουριστικής προβολής και	ΚΕΝΤΡΙΚΟ

ταυτότητας	
Ανεξέλεγκτη ή προβληματική διάθεση Στερεών Αποβλήτων και η μόλυνση του περιβάλλοντος και της παράκτιας ζώνης.	Όχι ιδιαίτερα
Έλλειμμα σχεδιασμού σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος με ιδιαίτερο φυσικό κάλος και τουριστικό ενδιαφέρον (περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, παράκτιες, νησιωτικές, ορεινές).	Για συνέργιες με άλλες μορφές τουρισμού

Πίνακας 18 Ειδική Εκτίμηση SWOT

Πηγές Στοιχείων: http://evdamth.gr/oldsite/lib/articles/newsite/ArticleID_677/OXE_Egnatia_Final.pdf

Επίσης υπάρχει μια άλλη ΟΧΕ που περιλαμβάνει την Ζώνη Ορεινού Ροδόπης και Νέστου. Αυτή η ΟΧΕ βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσης της μελέτης, πραγματοποιήθηκαν αξιολογήσεις από τους Φορείς της Περιφέρειας για να μπορέσουν να καταλούν ποιες περιφέρειας μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτή την ΟΧΕ, τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν και τον Δήμο Ξανθής με την ορεινή και την παρέστια του.

Υπάρχουν στόχοι αυτής της ΟΧΕ, όπως:

- Η χρηματοδότηση και υλοποίηση δράσεων και έργων σημαντικά για τις περιοχές που διαρρέει ο ποταμός Νέστος και βρίσκονται με την οροσειρά της Ροδόπης
- Οι παρεμβάσεις ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος
- Η προστασία και προβολή του φυσικού αποθέματος
- Δημιουργία νέων και αναβάθμιση των υπαρχουσών υποδομών προσβασιμότητας και οικίστου περιβάλλοντος
- Ενίσχυση και βελτίωση ποιότητας στις παρεχόμενες υπηρεσίες
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης
- Βελτίωση της δικτύωσης των επιχειρήσεων και των δυνατοτήτων απασχόλησης
- Βελτίωση της προώθησης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της κοινωνικοοικονομικής ένταξης της περιοχής

Ενέργειες και Δράσεις του Δήμου Ξάνθης

Για την τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής παίζει πολύ μεγάλο ρολό η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό επιτρέπει τους δήμους να αξιοποιήσουν τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους και τα πλεονεκτήματα της γεωγραφικής περιοχής τους έστω να αναπτύξουν την κατάλληλη μορφή τουρισμού.

Ο τουρισμός στο Δήμο Ξάνθης είναι στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, επίσης η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Αθλητισμού, Παιδείας και Πολιτισμού είναι ο αυτοτελές γραφείο του τουρισμοί. Παράλληλα στην Ξανθή το 2010 συστάθηκε ο Νόμος Καλλικράτη Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης, για την επεξεργασία και εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο, θεμάτων και προτάσεων για την ανάπτυξη του τουρισμού και την προβολή του Δήμου και αποτελείται από μελή του Δημοτικού Συμβούλιου.

Τα παραπάνω αναφερόμενα παλιά δεν υπήρχαν, δηλαδή η τουριστική στρατηγική για την ανάπτυξη και προβολή του Δήμου Ξάνθης δεν υπήρχε. Για να γίνει τουριστικός προορισμός που ελκύει παρά πολλούς τουρίστες χρειάστηκε να πραγματοποιηθούν τηλεοπτικές εκπομπές, πολιτιστικές εκδηλώσεις, φωτογραφίες, χάρτες και εκδόσεις του Δήμου. Παρά πολλοί άνθρωποι της περιοχής όπως Η περιφέρεια, σύλλογοι ή επιχειρηματίες προώθησαν με τα δικά τους κόπο τον σημερινό τουρισμό της Ξάνθης.

Πέρα από τα στοιχεία που έδωσα για το τελευταίο Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Ξάνθης, με τους στρατηγικούς στόχους και προτεραιοτήτων της Δημοτικής Αρχής, καταλαβαίνουμε την αδιαχώριστη σύνδεση Πολιτισμού και Τουρισμού, και κάπως έτσι δηλώνουμε την ταυτότητα στην τουριστική ανάπτυξη που χρειάζεται ο Δήμος Ξάνθης. Στο παρακάτω πίνακα 19 παρουσιάζονται οι εξειδικευμένες δράσεις στο μέτρο: Πολιτισμός και Τουρισμός που ψηφίστηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο Ξάνθης στους τομείς αυτούς.

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
ΜΕΤΡΟ:	2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:	2.4.1 Αξιοποίηση και ανάδειξη οικιστικών συνόλων και διατηρητέων κτιρίων της πόλης, καθώς και δημιουργία νέων υποδομών για πολιτιστική χρήση	Προτεραιότητα (Α/Β)
2.4.1.1	Ίδρυση και λειτουργία υπαίθριας Επισκέψιμης υποδομής (Υπαίθριο Μουσείο) «ΔΑΣΙΚΟΣ ΑΓΡΙΟΚΗΠΟΣ» στη Δ.Ε. Σταυρούπολης	Β
2.4.1.2	Αξιοποίηση και Ανάδειξη των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του σιδηροδρομικού σταθμού Νεοχωρίου σε Θεματικό Πάρκο με θέμα την ιστορικότητα και σημασία των Σιδηροδρόμων	Β
2.4.1.3	Δημιουργία και λειτουργία εκθεσιακού χώρου Συνεταιριστικής Ιστορίας, στην οικία Μπαλατζή - Νεοχώρι	Β
2.4.1.4	Δημιουργία εκθεσιακού χώρου φωτογραφίας στον οικισμό Δαφνώνα	Β
2.4.1.5	Μετατροπή πρώην δημοτικού σχολείου Νεοχωρίου σε συνεδριακό κέντρο	Β
2.4.1.6	Διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρου εκδηλώσεων δίπλα στο Νέστο στον Δαφνώνα	Β
2.4.1.7	Σύσταση και λειτουργία Παιδικού Εργαστηρίου Πολιτισμού και Τεχνολογίας Ξάνθης	Α
2.4.1.8	Δημιουργία Μουσείου κεντημάτων σε υπάρχον Δημοτικό Κτήριο Στα Κομνηνά	Β
2.4.1.9	Ανακαίνιση του Δημοτικού Κτιρίου Στέγασης του Τηλεματικού Δικτύου	Β
2.4.1.10	Δημιουργία Μουσείου Πετρωμάτων σε Υπάρχον Δημοτικό Κτήριο Στο Καρυόφυτο	Β
2.4.1.11	Συντήρηση του Πρώην Δημοτικού Σχολείου Σταυροχωρίου και μετατροπή του σε Κέντρο Προστασίας της Ορνιθοπανίδας σε συνεργασία με την «Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία»	Β
2.4.1.12	Μελέτη για την μετατροπή του πρώην Δημοτικού Σχολείου Σταυροχωρίου σε Κέντρο Ενημέρωσης για Την Ορνιθοπανίδα	Β
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:	2.4.2 Αναβάθμιση πολιτιστικών θεσμών και δραστηριοτήτων Δήμου και διοργάνωση νέων εκδηλώσεων τοπικής, εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, αύξηση τουριστικής κίνησης στο Δήμο	Προτεραιότητα (Α/Β)
2.4.2.1	Τμητικές διακρίσεις, αναμνηστικά δώρα και έξοδα φιλοξενίας φυσικών προσώπων και αντιπροσωπειών	Α
2.4.2.2	Έξοδα ενημέρωσης και προβολής δραστηριοτήτων του Δήμου	Α
2.4.2.3	Στοχευμένες παραγωγές ενημερωτικών εκπομπών για τους πολιτιστικούς θεσμούς και τις δραστηριότητες του Δήμου με τη συνεργασία όλων των πολιτιστικών συλλόγων και φορέων της ευρύτερης περιοχής.	Β
2.4.2.4	Συγγραφή κειμένων, παραγωγή και μετάδοση ραδιοφωνικών μηνυμάτων, με αισθητική και άποψη, για τους πολιτιστικούς θεσμούς και τις δράσεις του Δήμου.	Β
2.4.2.5	Δημοσίευση άρθρων στην ηλεκτρονική εφημερίδα του Δημοτικού Ραδιοφώνου Ξάνθης κατά την προετοιμασία και κατά την εξέλιξη των δράσεων στους πολιτιστικούς θεσμούς του Δήμου.	Β
2.4.2.6	Πραγματοποίηση εκπομπών ενημερωτικού χαρακτήρα για τις δυνατότητες που προσφέρει η περιοχή στους επισκέπτες, από τις περιβαλλοντικές ομορφιές της Σταυρούπολης έως τα γραφικά πλακόστρωτα σοκάκια της Παλιάς Ξάνθης.	Β
2.4.2.7	Πραγματοποίηση εκπομπών ενημερωτικού χαρακτήρα σε συνεργασία με τις ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών τουρισμού, με αναλυτική περιγραφή των δραστηριοτήτων που μπορεί να αναπτύξει ο επισκέπτης στην περιοχή (δασικό χωριό, καταρράκτης του Λειβαδίτη, κανό στον Νέστο, παραποτάμια μονοπάτια, δασικοί δρόμοι για 4Χ4 διαδρομές, παρά 5, επισκέψεις σε αξιοθέατα, μουσεία, θρησκευτικά μνημεία, το Κάστρο της Ξανθίτιπης, η παλιά πόλη της Ξάνθης)	Β
2.4.2.8	Συμμετοχή της Φιλαρμονικής σε εορτές, πολιτιστικές εκδηλώσεις, επετείους	Α
2.4.2.9	Συμμετοχή των χορωδιών σε εορτές, πολιτιστικές εκδηλώσεις κτλ.	Α
2.4.2.10	Υλοποίηση εκδηλώσεων του θεσμού των Θρακικών Λαογραφικών Εορτών	Α
2.4.2.11	Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις	Α
2.4.2.12	Πολιτιστικές δραστηριότητες στη Σταυρούπολη	Α
2.4.2.13	Υλοποίηση των Γιορτών Παλιάς Ξάνθης	Α
2.4.2.14	Εκτύπωση προγράμματος Θρακικών Λαογραφικών Εορτών, Γιορτών Παλιάς Ξάνθης, Γιορτών Νεολαίας και Χατζηδάκειου Φεστιβάλ	Α
2.4.2.15	Υλοποίηση εκδηλώσεων στα πλαίσια του Χατζηδάκειου Φεστιβάλ	Α
2.4.2.16	Διοργάνωση εκδηλώσεων εθνικών-τοπικών εορτών και λοιπών εκδηλώσεων	Α
2.4.2.17	Μελέτη και δημιουργία συστήματος «φυσιολατρικών και περιβαλλοντικών διαδρομών» στη Δ.Ε. Σταυρούπολης (περιπατητικές, ποδηλατικές, 4Χ4, τηλεφερικά, με τουριστικό τρενάκι, δημιουργία νέων και καθαρισμός, σήμανση και αποκατάσταση υφιστάμενων λιθόστρωτων μονοπατιών, διαμόρφωση θέσεων θέας, ανάδειξη σημείων περιβαλλοντικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος πχ όξινοι τυρφώνες, γεφύρια βρύσες κλπ)	Β
2.4.2.18	Δημιουργία και παραγωγή εντύπων καθώς και παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών για την προβολή του Δήμου Ξάνθης	Β
2.4.2.19	Δημιουργία γραφείου τουριστικής προβολής και ενημέρωσης στην πόλη της Ξάνθης	Β
2.4.2.20	Συμμετοχή σε εκθέσεις Τουρισμού και ενέργειες δικτύωσης και προβολής του τουριστικού προϊόντος του Δήμου στο εξωτερικό (φιλοξενία και αποστολή στόχων-ομάδων σχετικών με τον τουρισμό, τουριστικοί πράκτορες,	Β

Πίνακας 19 Επιχειρησιακό Σχέδιο (Δήμου Ξάνθης)

Πηγή: https://www.cityofxanthi.gr/images/katevasma/pdfs/epixirisiako/Epix_sxedio_2015-2019_B.pdf

Μετά από αυτά έργα που μελετήσαμε, για την βελτίωση της πολιτιστικής και τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Ξάνθης, αναλαμβάνουμε πως προτείνονται 39 δράσεις, από αυτές τις δράσεις οι 13 είναι Α προτεραιότητας και αποτελούν πολιτιστικές και εθνικές εκδήλωσες που δεν έχουν ιδιαίτερη στρατηγική στόχευση και σχέδιο όμως σε Β προτεραιότητα είναι το μάρκετινγκ του Δήμου Ξάνθης και αυτό σημαίνει πως δεν υπάρχει αξιόπιστη χρηματοδότηση και περιχούν συνηθισμένες στρατηγικές.

Όταν συγκρίνουμε το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Ξάνθης με τις ετήσιες πράξεις της Δημοτικής Αρχής και τα παραδοτέα συμβάσεων και υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων στα έτη 2015 με 2019, αντιλαμβανόμαστε πως στον τομέα τουρισμού πραγματοποιήθηκαν δράσεις και ενέργειες, με την πίεση της τύπους κοινωνίας και των σύγχρονων αναγκών να αξιοποιηθεί και να αναδεχθεί το τουριστικό προϊόν του Δήμου Ξάνθης.

Μετά από την απόφαση της Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης Δήμου Ξάνθης (1/2016), ζητήθηκε και μετά από δυο χρόνια παραδόθηκε στη Δημοτική Αρχή, δημιουργικό και δείγματα έργου «Δημιουργία Υλικού Τουριστικής Προβολής του Δήμου Ξάνθης έτους 2016». Μετά από την Δημοτική Αρχή ο Δήμος έχει δίγλωσσους τουριστικού οδηγούς σε χάρτες πέντε γλώσσες με περιεχόμενο σημεία τουριστικού ενδιαφέροντας σε όλη τη περιοχή του Δήμου, για τις δημοφιλής τοπικές μορφές τουρισμού, πέντε ειδών θεματικές αφίσες και roll up Banners με θέματα που αφορούν Αρχιτεκτονική, Πόταμοι, Προσκυνήματα, Πολιτισμός, Γαστρονομία, δυο βίντεο-αφιερωμάτων και ενός TVC/ τηλεοπτικού spot για την ηλεκτρονική και τηλεοπτική προώθηση της περιοχής.

Ύστερα το 2018, πάλι μετά από την απόφαση της Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης Δήμου Ξάνθης (2/2018), ξεκίνησε το έργο με τίτλο «Ερευνα – Συρραφή – Εκτύπωση Ιστορικού έργου προβολής της Πόλης και του Δήμου Ξάνθης σε 2.000 αντίτυπα» και ο Δήμος απόκτησε ένα λεύκωμα φωτογραφικό οπή υπάρχει η ιστορία του μαζί με την σημερινή του εικόνα, με απεικόνιση όλων των σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος.

Το 2016 σημειώθηκε μεγάλη δράση από το τομέα του πολιτιστικού και εναλλακτικού τουρισμού, αυτή μεγάλη δράση ήταν υπογραφή μεταξύ Δήμου Ξάνθης και της ελληνικής Εταιρίας Πολιτισμού και Προβάλλοντος (ΕΛΛΕΤ) μνημονίου συνεργασίας για την υλοποίηση της πράξης “Μονοπάτια Πολιτισμού στο Δήμο Ξάνθης”. Ύστερα, με την πράξη αυτή δημιουργήθηκε το μονομάτι «Nestos Rodopi Trail», αυτή η πράξη βοήθησε την προώθηση του ορεινού τουρισμού και οικοτουρισμού στο Δήμο Ξάνθης και την καλύτερη

εξυπηρέτηση της ανάγκης δασικής αναψυχής πολιτών και επισκεπτών σε ιδιαίτερα σύσκια περιβάλλοντα και πολιτιστικά αξιοθέατα.

Τον Δήμο Ξάνθη πιο πολύ γνωστό και ελκυστικό προορισμό έκανε, το πιστοποιητικό ποιότητας τεχνικής επάρκειας, ασφάλειας και αξιοπιστίας «Leading Quality Trail – Best of Europe», που πήρέ το 2019 το καλοκαίρι, από την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Πεζοπόρων/ European Ramblers Association (ERA). Αυτή τη αναγνωσιμότητα του Δήμου Ξάνθης έγινε στα μελή των εθνικών ομοσπονδιών πεζοπόρων των 33 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αριθμούν περισσότερα από 3.000.000 μέλη. Όμως μια άλλη κίνηση που έκανε ακόμη πιο αναγνωρίσιμο τον Δήμο Ξάνθης ήταν το Ευρωπαϊκό Βραβείο που απόκτησε για την Πολιτιστική Κληρονομία, το βραβείο Europa Nostra Awards 2019, επίσης έγινε πιο αναγνωρίσιμο και στους λάτρεις του περιπατητικού τουρισμού.

Περα από τα παραπάνω προτάσεις στελεχών του Δήμου Ξάνθης και της επιτροπής τουριστική ανάπτυξης πραγματοποιήθηκαν και άλλες δράσεις προβολής όπως βίντεο, φωτογραφίες, εκδηλώσεις κλπ, μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου Ξάνθης και των επίσημων σελίδων του μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έγιναν δημοσιεύσεις σε περιοδικό τύπο εθνικής εμβελείας και προώθηση της πόλης σε όλα τα σχολεία της επικρατείας για την προσέλκυση τους στις σχολικές τους εκδρομές, στέλνοντας ηλεκτρονικό οδηγό αξιοθέατων της πόλης για παιδιά και εκπαιδευτικούς.

Ως τελευταίο του θέματος, πρέπει να σημειωθεί πως τα τελευταία 6 χρόνια, υλοποιήθηκαν από το Δήμο Ξάνθης προγράμματα Ευρωπαϊκής χρηματοδότης. Αυτά τα προγράμματα είχαν στόχους όπως:

- Αναβάθμιση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των υπηρεσιών του ανθρωπίνου δυναμικού του Δήμου Ξάνθης και των απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα της περιοχής
- Γνωριμία τους με καλές πρακτικές άλλων χωρών και φορέων για την τουριστική ανάπτυξη
- Ανταλλαγή γνώσεων, τουριστικών και πολιτιστικών στοιχείων με ξένους εταίρους
- Απόκτηση πιστοποιητικών τουριστικής ποιότητας και υποδομών στον Αγροτουρισμό.

6 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

6.1 Εσωτερική Ανάλυση

Η ανάλυση εσωτερικού περιβάλλοντος, μας δίνει την ευκαιρία να καταλάβουμε τα δυνατά και αδύνατα σημεία της περιοχής του Δήμου Ξάνθης ως τουριστικού προορισμού. Η ανάλυση αυτή θα βοηθήσει στην περιοχή ώστε για να αξιολογηθεί η κατάσταση που βρίσκεται με σκοπό να διαμόρφωση την μελλοντική στρατηγική της.

ΤΑ ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ:

- Χαρακτηρίζεται ως αισθητικό δάσος, δηλαδή έχει ιδιαίτερη αισθητική, οικολογική και τουριστική σημασία, επίσης έχει εξαιρετική χλωρίδα και πανίδα.
- Θρησκευτικούς και πολιτιστικούς πόρους με εξαιρετική ποιότητα και ιστορία.
- Είναι αναγνωρίσιμη πόλη από εκδηλώσεις και φεστιβάλ που έχουν ως βάση την παράδοση, πολιτισμό, Θρησκεία και γαστρονομία.
- Παρέχει μεγάλη ευκολία στην πρόσβαση για την πόλη και για την ορεινή περιοχή, χάρη στις αναπτυγμένες μεταφορές.
- Είναι αναπτυγμένη πόλη από την άποψη κουλτούρας, πολιτισμού και από εναλλακτικές μορφές τουρισμού
- Δική της παραγωγής προϊόντα με πιστοποίηση ΠΟΠ και ΠΓΕ.
- Είναι φημισμένη για την πολυπολιτισμική κουζίνα που ενώνεται με την τοπική παραγωγή
- Δεν έχει μεγάλη απόσταση από την Θεσσαλονίκη και από τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- Έχει εξελιγμένο σύστημα αστυνόμευσης και υγείας και αυτό κάνει να αισθανθούν ασφάλεια τους επισκέπτες

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ:

- Έχει υψηλή εποχικότητα στον τουρισμό στις μεγάλες πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Λόγο των μειωμένων κλινών και καταλυμάτων, μερικές φορές αντιμετωπίζει δυσκολίες
- Μείωση ποσοστού στον τουρισμό λόγω της κακής συντήρησης των εμπορικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόλων

- Δεν είναι καλά οργανωμένοι οι τουριστικοί στελέχη με τον Δήμο Ξάνθης, επίσης και με όλο το Νομό και Περιφέρεια.
- Λόγω ελλιπής χώρους στάθμευσης και εμποδίων προσέγγισης, υπάρχει δυσκολία πρόσβασης των τουριστών που έχουν συμμετάσχει σε οργανωμένο ταξίδι, η δυσκολία πρόσβασης αντιμετωπίζεται κυρίως στην ορεινή περιοχή, στην Παλιά Πόλη και στο Παζάρι της Ξάνθης.
- Έχει αυξηθεί το ποσοστό ανεργίας και υπάρχουν λίγες θέσεις απασχόλησης, επίσης και η επιμόρφωση του προσωπικού που δουλεύουν στον κλάδο τουρισμού δεν είναι επαρκής
- Λόγω του μικρού αριθμού των εταιριών εμπορίου και εστίασης, δεν μπορούν να αξιοποιήσουν και να παρουσιάσουν τα προϊόντα δικούς τους παραγωγής
- Δεν έχει δοθεί έμφαση στην συνεργασία μεταξύ ΟΤΑ και Περιφέρειας στον τομέας της διαχείρισης πολιτιστικών τουριστικών και περιβαλλοντικών πόρων
- Δεν μπορούν να παρουσιάσουν καλά την πολιτιστική και γαστρονομική κληρονομία που έχουν καθώς και τις περιοχές με ιδιαίτερη περιβαλλοντική ομορφιά επειδή δεν σχεδιάζουν τουριστικούς προορισμούς για την προσέλκυση τουριστών

6.2 Εξωτερική Ανάλυση

Η ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος μας δίνει την δυνατότητα να καταλάβουμε τις απειλές και τις ευκαιρίες του Δήμου Ξάνθης ως τουριστικό προορισμό. Οι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την περιοχή είναι οικονομικοί παράγοντες, πολιτικοί παράγοντες, και μπορεί να επηρεάσει την περιοχή και ο ανταγωνισμός που υπάρχει.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ:

- Η Ελλάδα είναι από ασφαλείς τουριστικούς προορισμούς λόγω του κάλου οργανωμένου πολιτικού και υγειονομικού κλίμα της
- Οι καινούργιοι τουριστικοί στόχοι της πόλης
- Η ανάπτυξη του τουρισμού όλης της Περιφέρειας και όχι μόνο της Ξάνθης
- Καλή ανάδειξη των πολιτιστικών και εναλλακτικών μορφών μέσω συνεδρίας και έκθεσης
- Καλή χρήση της καινούργιας τεχνολογίας πάνω στο τουριστικό προϊόν που κατευθύνει στην σωστή προβολή και προώθηση του

- Άφιξη στα ποσοστά της τουριστικής κίνησης και διανυκτερεύσεων, αρκεί να κάνει την περιοχή καλή επιλογή ως τουριστικός προορισμός
- Η προσπάθεια που γίνεται για να μετασχηματιστεί η ΠΑΜΘ σε τουριστικό προορισμό Αριστείας, αυτό δίνει μια θετική αλλαγή στην ανάπτυξη του τουρισμού προς την Ελληνική αγορά
- Η διάθεση για την αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων και η σύνδεση τους με το τουριστικό προϊόν της Περιφέρειας
- Αύξηση στην τουριστική κίνηση για τις ειδικές μορφές τουρισμού όπως τον πολιτισμό και το περιβάλλον

ΑΠΕΙΛΕΣ:

- Ο ανταγωνισμός που υπάρχει μέσα και έξω από την Ελλάδα και η συνεχώς αλλαγή της τουριστικής αγοράς
- Ο μειωμένος εσωτερικός τουρισμός λόγω της οικονομικής κρίσης
- Η τουριστική ταυτότητα της Ελλάδας που έχει δοθεί σε όλες τις περιοχές της, ενώ δεν ισχύει για όλες τις περιοχές
- Η μη αξιοποίηση όλους τους τουριστικούς προορισμούς στην ΠΑΜΘ και η ανάπτυξη συγκεκριμένων περιοχών στον κλάδο του τουρισμού
- Οι φυσικοί και περιβαλλοντικοί περιοχή δεν αξιοποιούνται και δεν προωθούνται καλά όπως σε άλλες ευρωπαϊκές περιοχές
- Κακή προώθηση και αξιοποίηση του πολιτιστικού κεφαλαίο και ότι δεν το λαμβάνουν ως σοβαρό πρόβλημα
- Η καλύτερη επιλογή δουλείας στον κλάδο τουρισμού σε άλαλες περιοχές της Ελλάδας και εξωτερικού οδηγεί την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στον τουριστικό κλάδο της περιοχής μας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την μέθοδο ανάλυσης Swot, εξεταστήκαν τα Δυνατά και Αδύναμα σημεία και οι Ευκαιρίες και οι Απειλές του Δήμου Ξάνθης. Αυτή η ανάλυση Swot μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως “εργαλείο” για λήψη αποφάσεων για την περιοχή, ώστε να προσελκύσει και να ικανοποιήσει τις ευθυμίες των επισκεπτών που επιλέγουν την πολιτιστική και εναλλακτική μορφή τουρισμού.

Η ανάλυση αυτή έδωσε κατεύθυνση στην σωστή επιλογή τρόπου, για να επιτύχουν στην τουριστική ανάπτυξη που βασίζεται στους φυσικούς πόρους, στην βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών στον τομέα πολιτισμού και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και στην σωστή ανάδειξη και προώθηση της περιοχής.

Βασίζοντας σε αυτή την ανάλυση και στην σωστή επιλογή τρόπου ανάπτυξης τουρισμού στον Δήμο Ξάνθης, θα βελτιωθεί η αναγνωρισιμότητα του στον τουρισμό και θα αυξηθεί ο αριθμός των επισκεπτών που θα επιλέγουν την Ξάνθη ως προορισμός φυσικής ομορφιάς, πολιτισμού και βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κοκκώσης, Χ. Τσάρτας, Π. Γκρίμπα, Ε. (2011), Ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού στη ζήτηση και προσφορά νέων προϊόντων τουρισμού. Αθήνα : Κριτική

Σφακιανάκης Μ.(2000), Εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Αθήνα : Έλλην.

Μοίρα, Π.,(2005), Τουριστική γεωγραφία της Ελλάδας. Αθήνα : Interbooks, 1² Ορισμός του τουρισμού

Gartner W (2001). Τουριστική Ανάπτυξη: Αρχές, διαδικασίες και πολιτικές.

Ηγουμενάκης Ν. (1997). Τουριστική Οικονομία. Τόμος Α', Έκδοση Β', Interbooks, Αθήνα

Κολτσιδόπουλος Γ., (2000). Τουρισμός - Θεωρητική Προσέγγιση, Έλλην, Αθήνα.

Βαρβαρέσος Σ., (2000). Τουρισμός-έννοιες, μεγέθη, δομές, Β' έκδοση, Αθήνα, Προπομπός.

Κοκκώσης Χ., - Τσάρτας Π. (1999). Ανάπτυξη και περιβάλλον στον τουρισμό. Πάτρα: ΕΑΠ.

Smith V.L. (1992), "Introduction: The Quest in Guest", Annals of Tourism Research, 19, 1, 1992, pp. 6-9

Τσάρτας Π. (1996). Τουρίστες, ταξίδια, τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό. Αθήνα: ΕΞΑΝΤΑΣ.

Dristas, M, (2003). "Tourism in Greece during the 20th century: A way to what sort of development?" , L. Tissot (ed), "Development of a tourist Industry in the 19th and 20th centuries: Technology, Politics and Economy, International Perspectives, NEUCHATEL, p.p. 187-210

Τσάρτας, Π. (2017). Ελληνική Τουριστική Ανάπτυξη: Πολιτικές, χαρακτηριστικά, τάσεις. Στο: Τσάρτας Π. & Λύτρας Π. (Επιμ.) Τουρισμός, Τουριστική Ανάπτυξη. Συμβολές Ελλήνων Επιστημόνων. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μυλωνόπουλος, Δ. - Μοίρα, Π.. (2011). «Τοπική Αυτοδιοίκηση και Τουριστική Ανάπτυξη. Μελέτη Περίπτωσης του Portsmouth, Τουριστικά Θέματα». Αθήνα: ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε. Ινστιτούτο Τουριστικών Μελετών και Ερευνών.

Προσωπική επικοινωνία με το Δήμο Ξάνθη για το κεφάλαιο (6) SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ

Ιστοσελίδες:

<http://www.visitgreece.gr>

<https://www.tripadvisor.com.gr/>

https://www.paskedi.gr/poia_einai_ola_ta_eidh_toyrismoy_kai_poies_oi_morfes_enallaktiko_y_toyrismoy/

<http://www.gnto.gov.gr/>

<https://sete.gr/el/>

<https://insete.gr/>

---

https://www.ey.com/el_gr/covid-19/covid-19-s-impact-on-the-greek-tourism-sector

<https://www.cityofxanthi.gr/episkeptes/simera-istoria/2965-%CE%BE%CE%AC%CE%BD%CE%B8%CE%B7-%CF%83%CE%AE%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B1>

<http://www.xanthi.gr/>

<https://www.eydamth.gr/index.php>

<https://cityofxanthi.gr/dimos/diafan/309-epixeirisiaka/6014-επιχειρησιακό-σχέδιο-δήμου-ξάνθης-2015-2019>

https://www.espa.gr/elibrary/RIS3_AnatMakedonia-Thraki_201504.pdf

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Πανεπιστήμιο Πατρών. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Χατζή Χουσεΐν Αμέτ Ρεϊχάν, [2022]